

Nr. 7

Zitting van donderdag 11 juli 2024

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: mevrouw W. Alba Heijdenrijk, de heren P. van Andel, B.C.S. Bahlmann, A. Boutachkourt, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, mevrouw P. de Groot, de heer M.A. Hachhouch, mevrouw E.W.H. Hamann, de heren A.C. van Houwelingen, J. Klein, A. Koçak, en A. Krol, de dames G. Metz en J. van Oversteeg, de heer M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren J. Roeland, N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir en D. van Veen en de dames M. Veldheer-Vink en T. van 't Westende-de Bijl en de heer C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig de heer M. de Boer, de dames E.L. Dansen, A. Mager en M.J. Molengraaf en de heer F. Polatli (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

1. Opening (16.00)	2
2. Ingekomen stukken	3
3. Vaststellen agenda.....	3
4. Perspectiefnota 2025 (2024-922541)	3
Algemene beschouwingen.....	4
Stadsbelang.....	4
Democraten Gorinchem	7
PvdA.....	11
VVD	13
ChristenUnie/SGP	18
Gorcum Actief.....	23
D66	27
CDA	32
SP	36
Eerste termijn college.....	39
Wethouder mevrouw Molengraaf:	39
Wethouder Polatli:.....	53
Wethouder mevrouw Mager:	60
Wethouder De Boer:.....	64
Wethouder mevrouw Dansen:	65
De burgemeester:.....	72
Repliek	74
Dupliek	96
Besluitvorming	102
5. Sluiting	110

1. Opening (16.00)

De voorzitter: Ik open de vergadering.

Dames en heren leden van de raad, van harte welkom, ook degenen die op de publieke tribune zitten en degenen die thuis de vergadering volgen; fijn dat u meekijkt en mee luistert. Ik sta bij de opening van deze raadsvergadering hier omdat het verzoek tot mij is gekomen, en daar sta ik van ganser harte achter, om een moment stil te staan bij het kunstwerk 'Stille strijd' dat hier voor het stadhuis aanwezig is.

Vandaag staan wij stil bij een bijzonder en zeer indrukwekkend beeld dat hier aandacht vraagt voor de stille strijd die veel jongeren in Nederland, en dus ook hier in Gorinchem, voelen en voeren, een strijd om jezelf te mogen zijn, te ontdekken wie je bent. Maar helaas, zo simpel is het niet. Daar worstelen volwassenen mee, daar worstelen kinderen mee en daar worstelen ook jongeren mee. Ik heb me laten vertellen dat zelfdoding doodsoorzaak nummer één is bij jongeren onder 30 jaar. En dat is schokkend. Waakzaam zijn en het gesprek voeren met jongeren kan letterlijk levens redden. Met het naar Gorinchem halen van dit indrukwekkende kunstwerk vestigen we de aandacht op mentale problemen waar jongeren mee kampen en die vaak onbespreekbaar blijven. Het is belangrijk dat jongeren hierover kunnen praten, thuis, op school, met vrienden of familie, of andere naasten, of met hulpverleners. En dat erover praten is niet gemakkelijk. Het vergt moed en het kan ontzettend lastig en ingewikkeld zijn. Het is belangrijk dat jongeren weten dat, als ze er met anderen wel over willen praten, die mogelijkheden er zijn, dat die laagdrempelig worden aangeboden en dat veel organisaties in onze mooie stad daar ook ondersteuning bij willen bieden, dat jongeren terecht kunnen bij scholen, bij een zorgcoördinator, bij een councillor, bij een mentor, bij heel veel mensen. Met het naar Gorinchem halen van dit kunstwerk symboliseren we dat jongeren niet in stilte die strijd hoeven te voeren, maar dat ze erover kunnen praten en daarin waar gewenst, zoals ik zojuist zei, ondersteuning kunnen krijgen. Hopelijk biedt dat verlichting.

Veel Gorcumse organisaties besteden deze dagen extra aandacht aan mentale problemen waar jongeren mee kampen en ik hoop dat het indrukwekkende kunstwerk hier voor het stadhuis een blijvende indruk achterlaat in onze stad. Vanaf deze plek wil ik ook de organisatoren bedanken die zich hebben ingezet om het kunstwerk naar onze stad te halen. Dank ook aan kunstenaar Saskia Stolz, die dit thema op een indrukwekkende manier via haar imposante kunstwerk een gezicht geeft en bespreekbaar maakt. Heel bijzonder ook dat wij een stille tocht hadden deze week in onze stad. Ik wil iedereen bedanken die op welke manier dan ook meegedaan heeft om het onderwerp 'stille strijd' aandacht te geven in onze stad. En ik hoop uit de grond van mijn hart dat er ruimte in onze stad is bij iedereen, binnen scholen, of waar dan ook, om te zijn wie je bent.

Ik heb een zonnebloem bij mij. Buiten de raadzaal staat een emmer met heel veel zonnebloemen en het zou een mooi gebaar zijn vanuit deze raad dat een ieder vandaag op zijn of haar eigen moment een zonnebloem legt bij het kunstwerk dat hier voor het stadhuis staat.

Tot slot wil ik graag een moment stilte, zodat onze gedachten kunnen uitgaan naar de mensen die deze strijd voeren en ik verzoek u daarbij, voor zover mogelijk, te gaan staan.

(Hierna wordt gedurende enige ogenblikken staande een plechtige stilte betracht)

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boutachkourt heeft laten weten rond een uur of vijf ter vergadering te zullen komen; voor de rest is iedereen aanwezig.

Nog een paar algemene meldingen vooraf. De algemene beschouwingen van de fracties worden, nadat ze zijn uitgesproken, toegevoegd aan iBabs onder agendapunt 5. Amendementen en moties worden toegevoegd aan agendapunt 12 bij afronding en besluitvorming.

2. Ingekomen stukken

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de door de agendacommissie voorgestelde wijze van afdoening besloten.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Perspectiefnota 2025 ([2024-922541](#))

De voorzitter: Aan de orde is de perspectiefnota. Even voor de kijkers thuis: De hele gemeenteraad is al wekenlang bezig met de perspectiefnota, maar het is toch wel goed even te melden, voor degenen die daar wat minder thuis in zijn, dat in de perspectiefnota de uitgangspunten staan waarlangs het college de komende maanden de begroting voor volgend jaar, ook in meerjarenperspectief, gaat voorbereiden. In het najaar controleert de raad dan of alle uitgangspunten die vandaag vastgesteld worden goed zijn verwerkt. Dit is dus best een belangrijke vergadering, want met wat de raad het college meegeeft gaat het college vervolgens aan de slag om een goede begroting te maken.

In het raadsvoorstel wordt voorgesteld de perspectiefnota 2025-2028 vast te stellen. Dat betekent in feite dat het college richting de gemeenteraad aangeeft langs welke uitgangspunten het de begroting graag zou willen opstellen. Het is aan de raad om daarmee in te stemmen, of om daarin wijzigingen aan te brengen. Wijzigingen noemen we in onze taal amendementen. Daarnaast kunnen ook moties worden ingediend en moties zijn beleidsuitspraken waarmee de raad graag dingen uit wil spreken en dan kan het college kijken of ze dat wel of niet een goed idee vinden en dan kan daar natuurlijk beargumenteerd met elkaar over in gesprek gegaan worden. Punt 1 wordt dan uitgewerkt in: "2. En daarmee in te stemmen met a. de opgenomen financiële uitgangspunten; b. de voornemens tot bijstelling van de begroting, het investeringsplan en de reserves; c. de middelen die door het schrappen van investeringen niet nodig zijn in te zetten voor de gedeeltelijke dekking van andere investeringen; 3. de besluitvorming over de Perspectiefnota, 2025-2028 te betrekken bij het opstellen van de begroting 2025." En mocht u nu thuis denken van, 'nou dat is binnen een paar uur wel gefixt', dat is niét het geval. Ik zou zeggen, zet de popcorn maar klaar! Ik ga ervan uit dat we uiteindelijk met elkaar wel een bepaald resultaat zullen boeken, maar we zijn daar de hele middag en de hele avond mee bezig. We doen dat in een aantal termijnen. Eerst gaan de verschillende fracties, dat zijn er negen, de algemene beschouwingen uitspreken, dan hebben we een schorsing, vervolgens gaat het college daarop reageren, daarna hebben we nog weer een termijn vanuit de raad en het college en uiteindelijk stemmen we dan eerst over de amendementen, zijnde de wijzigingen op de stukken die voorliggen, vervolgens over de

moties en uiteindelijk over het raadsvoorstel. Als het goed is, hebben we dus aan het eind, en dan gaan we meestal toch wel richting het einde van de avond, helder met elkaar wat de uitgangspunten zijn waarlangs het college de begroting 2025-2028 gaat op stellen. Daarna gaan we met reces en ik weet van velen dat zij daarnaar uitkijken.

Maar goed, eerst hebben we nog een lange vergadering te gaan. We zijn nu bij de eerste termijn en de fracties geven hun visie op de perspectiefnota 2025-2028. Raadsleden kunnen daarbij vragen stellen aan elkaar en het college omtrent die beleidskeuzes. En zoals ik al heb gezegd, er kunnen moties en amendementen ingediend worden. Om het nog enigszins beheersbaar te maken in tijd, zijn er afspraken gemaakt met elkaar. We hebben afgesproken dat in ieder geval in de eerste termijn de fracties maximaal acht minuten aan het woord zijn. De griffier houdt dat bij. Ik heb het vroeger wel eens met mijn telefoon bijgehouden hoeveel minuten iemand aan het woord was en toen kreeg ik later de reactie van sommige mensen thuis van “nou, burgemeester, u kijkt wel veel op uw telefoon”, dus toen dacht ik: nou, dat moeten we niet hebben natuurlijk, hè? die kritiek. Dus ik dacht: nou, dan schuif ik het gewoon naar de griffier. Maar bij dezen wil ik hem natuurlijk wel een beetje in bescherming nemen, want zo meteen komen er morgen allerlei reacties binnen van “nou, de griffier kijkt wel heel veel op de telefoon”. Ja, dat is dus in opdracht van ons allemaal, want we moeten wel een beetje de tijd bewaken. En mochten er dan weer mensen zijn die zeggen, “nou, u moest wel heel veel met de griffier”, ja, want ik moet wel af en toe even horen waar we zitten in de tijd. Goed, ik heb me samen met de griffier, denk ik, voldoende ingedekt. Dan gaan we nu starten met de eerste termijn. De partijen spreken in volgorde van de verkiezingsuitslag qua grootte, en we starten we met Stadsbelang, de heer Klein.

Algemene beschouwingen

De heer Klein: Voorzitter. De perspectiefnota, oftewel de PPN, is altijd een belangrijk moment van het jaar, u refereerde er al aan. Het geeft ons een mooi inzicht in de plannen voor de komende jaren. Belangrijker nog: het geeft ons ook een inzicht in de uitdagingen, want er zijn, zoals blijkt uit de voorliggende perspectiefnota, voldoende uitdagingen. Maar laat ik beginnen met een compliment, want voor iemand als ik is het toch wel prettig dat die uit slechts 27 pagina's bestaat, en dan tel ik de inhoudsopgave en de bijlage mee. Maar dan terug naar de inhoud en laat ik dan gelijk met nog een compliment geven. Want het college heeft het toch maar voor elkaar gekregen om de PPN sluitend te maken, zonder veel ambities overboord te gooien, iets wat toch een zeldzaamheid schijnt te zijn in het land en lang niet alle gemeentes lukt. Misschien het braafste jongetje van de klas, maar wat Stadsbelang betreft een compliment waard. Maar het sluitend maken gaat zeker niet zonder slag of stoot, want zoals al gezegd, staan ons genoeg uitdagingen te wachten. Zo wordt de OZB naast indexatie nog verhoogd, stijgen de leges op de horeca, kortom: het hapje en het drankje worden duurder, gaat naast het parkeerkaartje ook het zwembadkaartje in prijs omhoog en worden bezuinigingen aangekondigd op subsidies of het sociaal domein; zomaar een greep uit wat allemaal staat te gebeuren.

Voorzitter, dit zijn allemaal zaken die onze inwoners direct of indirect gaan voelen. En ook al is alles uit te leggen op een verklaarbare wijze, het gaat in grote of kleine mate wel impact hebben. Natuurlijk zijn wij ook niet naïef. Voor niets gaat de zon op en voor een mooie en prettige gemeente moet er geld zijn. Dus we snappen de keuzes die gemaakt

worden, maar een mooie en prettige gemeente . . . – sorry, voorzitter, ik word misschien nu een beetje zuur, maar het moet er wel even uit. Wij hebben hier in de raad, maar ook in dit huis, een dienende rol en voor een mooie en prettige gemeente hebben we de inwoners nodig. En als de inwoners om hulp vragen, moeten we die hulp gaan bieden, zeker als het, nogmaals, om verklaarbare redenen allemaal duurder gaat worden. Voorzitter, ik wil me ook gelijk verontschuldigen, want ik heb blijkbaar een ronde schriftelijke vragen van D66 gemist, zojuist 3 over 3 beantwoord door het college, dus misschien trap ik een open deur in, maar ik heb het niet helemaal voor kunnen bereiden. Wij maken ons wel zorgen om het straatbeeld, en dan specifiek op het vlak van bijplaatsingen en zwerfvoertuigen, voertuigen omdat het inmiddels niet meer bij fietsen blijft, maar ook om aanhangers, schaarliften, sloopauto's. Het staat allemaal op straat. Deze voorvallen worden allemaal netjes gemeld via het platform Fixie, maar worden in het geval van zwerfvoertuigen keer op keer slechts op de status 'in behandeling' gezet. Spijtig, want juist dit platform zou ervoor moeten dienen dat we in verbinding blijven met onze inwoners, de inwoners die nog bereid zijn iets te melden aan dit huis. En het betreft hier natuurlijk ook voor een groot deel aso-gedrag, want wie zet er nou een sloopauto midden op straat? Maar wij zouden toch graag een perspectief geboden krijgen vanuit het college hierover. Waardlanden heeft immers vier boa's in dienst, de vuilniswagens rijden dagelijks door de wijken en bij grote verhuizingen kunnen we misschien met POORT6 proactief handelen over het zwerven, het zwerfafval en de bijplaatsingen, alsook dat het bij zwerfvoertuigen een kleine moeite is om door de handhavers vanuit dit huis een ronde door de gemeente te doen, hier langs te gaan, ze te labelen en een inwoner terugkoppeling te geven over zijn of haar melding. Hier gaat het om het signaal dat we afgeven naar de inwoners, zeker nu de lasten voor deze inwoners zullen gaan stijgen.

Voorzitter. Het gaat hier om inwoners die de gemeente willen helpen, maar er zijn ook daadwerkelijk hulpkreten vanuit de inwoners. Zo is Stadsbelang al sinds 2019 bezig met een poging de inwoners van de Haarwijk te helpen, omdat men daar stapelgek wordt van het vrachtverkeer door de wijk. Mensen trillen werkelijk waar van hun bank, zien de scheuren in hun muur springen, en dat allemaal door het vrachtverkeer zonder bestemming in deze wijk. Misschien zijn we al die jaren te makkelijk tevreden geweest met een zoethoudertje, maar het mag nu wel eens opgelost worden. De beantwoording van de schriftelijke vragen die gesteld zijn door ons en Gorcum Actief stelt ons dan ook licht teleur, en misschien de bewoners nog wel meer. Er wordt verwezen naar controledagen, een smileybord en hoe lastig het zou zijn om een verbod in te stellen. Maar weet u wat lastig is, voorzitter: om in een huis te wonen dat trilt, of waar de scheuren in de muur springen als er een vrachtwagen voorbij komt. Stop met het bagatelliseren van de hulpkreet van deze mensen en onderneem actie. Onderzoek een algemeen vrachtwagenverbod in de Haarwijk, alleen nog maar bestemmingsverkeer. Daarbij kijk ik ook direct eigenlijk naar de andere volksvertegenwoordigers in deze zaal, want ik kan me niet voorstellen dat iemand hier deze mensen geen rust gunt. Daarom dienen wij vandaag samen met Gorcum Actief en D66 de motie 'Geen ongewenst vrachtverkeer in de Haarwijk' in.

En nu we toch bij de moties zijn, voorzitter, zouden wij ook graag wat uitgebreider meegenomen willen worden door het college in de raadsbreed aangenomen motie rondom het Piazzacenter. Ja, er wordt aangegeven dat er acties zijn ondernomen en er is een

parkeeronderzoek geweest in het eerste kwartaal, maar we zijn inmiddels wel een jaar verder, dus we hopen dat ook daar concrete acties ondernomen kunnen worden. Want zoals wij hebben begrepen van de ondernemers in het Piazzacenter, ervaren ze nog steeds problemen. Dus ook hier: wat voor signaal geven we af?

Voorzitter. Misschien klinken deze punten allemaal basaal en simpel, zeker als je kijkt naar de bezuinigingen en beleidskeuzes die voorliggen, maar als je deze bezuinigingen en beleidskeuzes wilt doorvoeren, moet – met nadruk op *moét* – je op andere vlakken gaan verbeteren. Want laten we hier niet vergeten voor wie we het allemaal doen, misschien basaal en simpel, maar wel iets waar wij verantwoordelijk voor zijn.

Is het dan alleen maar kommer en kwel? Nee, natuurlijk niet. Er gaat ook waarde toegevoegd worden aan de gemeente, waarde die direct door deze zelfde inwoners ervaren zal worden. De wegen, de beschoeiingen worden allemaal weer op niveau gebracht en we zijn druk bezig in de ontwikkeling voor het realiseren van een IHP, heel mooi nieuws, en dat we werk aan het maken zijn van de toekomst. Het nadeel is natuurlijk wel dat we hier allemaal spreken over spreekwoordelijke lijken uit de kast. Het is natuurlijk geweldig dat we met een vierjarig herstelplan komen en de Gorcumse wegen weer op niveau gaan brengen, want dat wordt inderdaad tijd, dat hebben ze goed gezien, en het is ook van dagelijks belang voor alle inwoners, ondernemers en bezoekers van deze stad, en we gaan daarmee dus ook die waarde toevoegen. Maar dan toch nogmaals hier de vraag: hoe kan het dat we er nu pas achter komen en moeten we bang zijn voor nog een lijk uit de kast op een ander domein?

Zo ook het IHP, voorzitter. We zijn heel blij met het IHP, het nieuwe Gilde dat praktisch klaar is, of misschien al wel klaar is, geweldig natuurlijk, ambitieus plan voor alle scholen in Gorinchem, complimenten, echt waar, goed werk! Maar ook iedere PPN en begroting zien wij extra kosten voor het IHP. Zijn we ons hier als college van bewust? Daar gaan we wel vanuit. En de vraag: kunnen we nog sturen, of zijn we, in goed Nederlands, voorbij het zogenaamde point of no return? Wij maken ons er in ieder geval zorgen over dat de kosten iedere keer opnieuw omhoog gaan.

Voorzitter. Tot slot hebben we nog een kleine suggestie om extra middelen te realiseren. Het gaat het tekort natuurlijk niet oplossen, maar alle kleine beetjes helpen. Breng het snippergroen opnieuw onder de aandacht bij onze inwoners. Onderaan de streep hebben we dan direct inkomsten, alsook op de lange termijn minder onderhoudskosten. En dan zal ik het misschien nog iets verduidelijken: snippergroen, kleine stukjes openbare ruimte bij percelen van mensen hun woning, bied die actief aan. Mogelijk zijn er meerdere inwoners geïnteresseerd om dit van de gemeente over te nemen.

Lang verhaal kort, voorzitter, We zijn positief gestemd dat het college een sluitende PPN heeft opgesteld, maar we zijn wel kritisch over de bezuinigingen en de beleidskeuzes, alsook wat onze inwoners ervoor terugkrijgen. We gaan de gemeente mooier maken, dat zeker, maar het voelt niet als het halen van een 9 of een 10, meer als een 5,5 of een 6, net over, maar niet waar je supertrots op bent.

Bedankt, voorzitter.

Motie M01: Geen ongewenst vrachtverkeer in de Haarwijk.
De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
geeft het college opdracht om:

1. zo spoedig mogelijk een vrachtwagenverbod in te stellen voor de gehele Haarwijk of te komen met een alternatief, indien dit niet uitvoerbaar is;
2. te onderzoeken of het mogelijk is dat bestemmingsverkeer geen ontheffing nodig heeft en anders hiervoor kaders op te stellen;
3. hierop te handhaven en de uitkomsten hiervan voor de perspectiefnota van 2026-2030 te delen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan Democraten Gorinchem, de heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Dank u wel, voorzitter, ook bedankt voor uw verhaal bij het monument. Ik vond het een indrukwekkend iets. Mevrouw Metz belde mij op een paar dagen terug en zei “ik heb helemaal geen belangrijk telefoontje over de PPN, maar wel met het idee om hierbij stil te staan”. Nou, ik kan zeggen dat ik het eigenlijk een heel belangrijk moment vond, omdat ik denk dat we allemaal wel iemand kennen uit onze omgeving, en misschien wel meer dan één, die met dit soort worstelingen te maken heeft, of heeft gehad. Fijn dat we daarbij stilstaan. Je ziet dan ook hoe belangrijk het is dat mensen hulp kunnen vragen als het nodig is, hun verhaal kwijt kunnen als het nodig is, en dat is goed om eens bij stil te staan. Het lijkt bijna oneerbiedig, en zo is het natuurlijk niet bedoeld, om een vergelijking te maken met wat wij hier vandaag te doen hebben, maar dit gaat wat mij betreft desalniettemin toch ook om, “hé, wanneer weet je steun in te roepen, wanneer weet je te luisteren naar elkaar en wanneer weet je wanneer de tijd aangebroken is om het met elkaar te gaan doen?”. En dat brengt me ook zelf een beetje in een dilemma, want je zou traditioneel met een PPN als deze natuurlijk kunnen vertellen van “o, o, het college en de coalitie die snappen er helemaal niks van, waanzinnig wat hier allemaal gebeurt”, of je zou kunnen zeggen “nee, maar elk gemeentebestuur zou in deze periode te maken hebben gekregen met de grote financiële uitdagingen die er zijn en we denken daar graag in mee”. Dat laatste, dat is zo: wij denken daar graag in mee. We hebben ook de vruchtbare voorbeelden gezien van samenwerking, bijvoorbeeld bij de RES, met ook complimenten voor Gorcum Actief bijvoorbeeld in de manier waarop die daar het voortouw in heeft genomen, maar ook zie je dan, wanneer er bestuurlijk een zetje in de rug gegeven wordt, hoe wij mooi ook zaken samen kunnen doen. In het dilemma van vandaag zeg ik dus: oké, ik wil het oude achter me laten, hoe we dat vroeger wel eens deden, natuurlijk zijn we daar kritisch over, maar we voelen ons wel vooral te weinig meegenomen op weg naar de moeilijke keuzes die er te maken zijn.

Voorzitter, ik ga nog eventjes met u terug. Het is nog maar heel kort geleden, ik denk iets meer dan een halfjaar, dat het college nog volmondig een voorkeur uitsprak – weet u dat nog? – voor een theater met een bibliotheek, iets wat 8 miljoen extra investering vroeg dan we hadden begroot of geraamd, en ook nog eens een keer zes ton extra. Wij vroegen ons toen echt af: weet het college echt niet dat er bezuinigingen aan zitten te komen, zoals elke gemeente dat ziet? Kan dit echt met het volle verstand de wens geweest zijn, onze voorkeur, die bestuurlijk wordt uitgedrukt? Weet u het niet, of weet u het wel, maar deelt u het met ons niet? Dat is een stukje aanloop geweest, die wij toen genoemd hebben een spectaculaire ontkenningsfase eigenlijk van onze financiële situatie, maar in het hier en nu kunnen we niet langer ontkennen wat er nodig is. Om maar een paar, ja toch wel pittige zaken te noemen: een ongekennde OZB-stijging, 7 ton bezuinigen in het sociaal domein, niet indexeren van maatschappelijke organisaties, het recreatief zwemmen een luxegoed

maken, en ga zo maar door. Nogmaals: wij denken ook dat een deel van deze maatregelen, of op een andere manier, of gedeeltelijk, allemaal nodig zal zijn, maar wat we heel erg jammer vinden, is dat we niet, zoals je in heel veel gemeenten nu ziet, eigenlijk geleidelijk zijn meegenomen in dat proces waarin je in een reeks van voorbeelden in de ombuigingen – want dat zijn het natuurlijk gewoon, het mooie woord voor ruimtebieders – wordt meegenomen, de consequenties vooraf goed toegelicht krijgt, maar ook naast andere opties, zodat je die met elkaar rustig kunt bespreken. Wij hebben nu een lijst gekregen en die was afgebakend. Ik heb zelfs nog gevraagd van, “kunnen we ook nog kijken wat u nog meer heeft afgewogen waarmee we eventueel kunnen vergelijken?” En dan natuurlijk niet alleen de knoppen, Excelbestand, maar ook de gevolgen die het heeft. Dan ga je op een manier waarin je het samen doet – nogmaals: dat doen bijna alle gemeenten nu op die manier –, ga je afwegen en natuurlijk hoeft je het dan aan het eind niet met elkaar eens te zijn. De politieke besluitvorming zoals die vandaag en in november plaatsvindt is er ook voor om ons onderscheidend te laten zien naar de inwoners, Maar dat samen optrekken heb ik gemist. En als je het dan zelfs niet krijgt als je erom vraagt – de wethouder zei, ‘nou, ik zal eens kijken wat ik kan doen’ –, dan noodzaakt ons dat ertoe dat we straks eigenlijk elke keer maar op een formele manier inlichtingen moeten gaan aanvragen. Laten we dat niet doen, laten we daar niet toe overgaan. Wij nodigen u echter uit van “neem hier kennis van”, we laten het ook weer achter ons, maar probeer ons nou op weg naar die begroting meer mee te nemen, zodat we dan ook in staat zijn met u mee in de stad uit te leggen van wat er allemaal nodig is.

Terug naar de inhoud, voorzitter. Misschien is het goed om heel even kort terug te kijken hoe Gorinchem als kleine gemeente toch ooit aan zoveel voorzieningen is gekomen. In het verleden deden we dat door allerlei gronden te exploiteren. Die waren er ook en dat leverde vaak wat op, behoorlijk veel, soms ook niet, maar heel veel opmerkelijke voorzieningen komen uit die tijd voort. Dat is nu natuurlijk veel moeilijker, want er ligt niet zoveel grond meer, maar er zijn nog wel kansen. Dat is ook een heel belangrijk onderwerp om hier naar voren te brengen, want stel je voor dat wij in plaats van lek te lopen op een theater en een bibliotheek, daar ook een verdienmodel van kunnen maken. Wij kijken niet terug in de tijd van wat er nodig is voor een theater, in de laatste presentatie van de wethouder denk ik dat dat ook al gebeurd is, wij denken meer aan een grote zaal, een bibliotheek in stand houden, maar moet dat ook bijvoorbeeld wel per se in de Haarstraat? Zou dat geen mooie plek zijn om woningen te kunnen realiseren, misschien wel met een bibliotheek, en dat we de grote zaal ergens anders realiseren, bijvoorbeeld als collegezaal, in een faciliteit die ook overdag gebruikt wordt, en biedt dat dan geen gelegenheid om aan de huidige bibliotheek en aan de Haarstraat 64 geld te verdienen? Ik denk dat je daar miljoenen kunt verdienen. Nou, wij zien dat alternatief heel graag uitgewerkt en daarvoor dienen we samen met het CDA een motie in, die mevrouw Van Oversteeg nader zal toelichten, om die optie heel goed te verkennen, want ik denk dat die ertoe kan bijdragen dat wij minder hoeven te bezuinigen. Eerder heeft het college heel terecht zelf gezegd: we kunnen eigenlijk alleen maar dit in gezamenlijkheid bekijken. Dus we hebben die helderheid nodig en wij geven u daar graag een denkrichting in mee, om in grote stappen, maar wel op hoofdlijnen, ook die optie te verkennen, zodat we zeker weten dat we bijvoorbeeld niet teveel OZB-verhoging vragen aan onze inwoners. Ja, die is hartstikke hoog, voorzitter, maar goed, laten we eens kijken hoe nodig die eigenlijk wel

is. Wij doen graag een aanreiking om met u op weg naar november veel meer mee te denken, met elkaar te praten over alternatieven en deze optie daarin te betrekken. En dan belooft ik u dat wij alles wat nodig is, en daar kan best een OZB-verhoging bij horen, zij het misschien wat minder dan deze, heel graag met u mee uitleggen, dus dat we anders dan helaas de landelijke politiek steeds meer doet, elkaar voor knettergek verklaren, gewoon gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen, met wel verschillen die er nou eenmaal altijd zullen zijn.

Voorzitter. Wij houden er rekening mee dat de perspectiefnota vandaag wel wordt aangenomen. Wij zullen eerder adviseren hem aan te houden en een stukje opnieuw te doen op weg naar november, maar ons nog niet uit te spreken over al die zaken die hier nu staan. Mocht dat wel gebeuren, dan willen we die graag op een aantal punten beïnvloeden. Wat betreft De Nieuwe Doelen, heb ik net al verwezen naar het voorstel dat door het CDA zal worden toegelicht. Dat geldt op het gebied van de gehandicaptenkaarten door de Partij van de Arbeid die we ook zullen steunen en wij hebben een drietal onderwerpen . . .

De heer Van Andel: Voorzitter. . .

De heer Schefferlie: . . . waarvoor wij ook aandacht willen vragen, om in ieder geval twee niet te doen. Eén daarvan is, laten we nu van het zwembad, het mooie nieuwe zwembad dat we gaan krijgen, maar tot die tijd toe ons huidige zwembad, laten we daarvan nou niet een luxe artikel maken voor gezinnen om recreatief te kunnen zwemmen. . . .

De voorzitter: Interruptie de heer van Andel.

De heer Van Andel: Ja, ik wil het mooie verhaal toch even onderbreken. U begon namelijk over gehandicaptenkaarten en nu ben ik altijd gewend van u dat dat allemaal perfect in elkaar zit, maar naar mijn idee, en ook dat van anderen – ik heb eens een beetje rondgevraagd – bedoelt u met gehandicaptenkaarten iets anders dan wat in de perspectiefnota staat. Daarin gaat het namelijk over mensen die een gehandicaptenkaart hebben *met kenteken* en die zou € 250 gaan kosten. Dat is iets anders dan de gewone gehandicaptenkaart, gelukkig, zou ik erbij willen zeggen, want de gewone gehandicaptenkaart is in Gorinchem gratis en die blijft gratis. Alleen de gehandicaptenkaart met een kenteken gaat dus 20 keer € 250 opleveren. Overigens moet ik erbij zeggen dat wij ook tegen die oplegging van 20 keer € 250 zullen stemmen.

De voorzitter: De heer Scheffer: het onderscheid?

De heer Schefferlie: De heer Van Andel schat in welke ik bedoeld zou hebben, en misschien had hij daar nog wel gelijk in ook, maar wij denken net als de heer Van Andel zelf dat allebei de vormen niet wenselijk zijn, vooral om het idee, en ik denk dat wij daar door het platform vroeger herhaaldelijk op zijn gewezen, dat de mensen die gehandicapt zijn, ook veel meer verborgen kosten maken dan wij overzien en daar heel vaak niet in gecompenseerd worden. Dus voor beide vormen zouden wij in ieder geval niet willen dat daar een eigen bijdrage voor ontstaat.

De heer Van Andel: U hebt het over beide vormen, maar over de eerste vorm, een gewone gehandicaptenkaart, wordt niet gerept. Gelukkig, zeg ik erbij.

De heer Schefferlie: Nou, prima toch, dan hoeven we het er verder ook niet over te hebben. Maar van die andere zeggen we: laten we daar vooral geen kosten voor in rekening brengen. Mevrouw De Groot zal dat ongetwijfeld heel correct toelichten.

Voorzitter. Een betaalbaar bommetje. Dat is de titel van het amendement waarin we vragen van “joh, laten we er nou voor zorgen dat gezinnen in Gorinchem, als ze dan eindelijk door die Haarstraat zonder vrachtverkeer – goed idee –naar het zwembad kunnen fietsen, ook nog naar binnen kunnen”, want met de entrees die wij nu in het vooruitzicht stellen, moet je nog gaan uitleggen dat ze het water niet mee naar huis mogen nemen, wat je haast zou verwachten. Ik kan me best voorstellen, en dat is ook zo’n voorbeeld waarbij ik het graag geleidelijk met u had besproken, dat we dat bijvoorbeeld getrapd doen. Want ik heb wel begrepen dat richting € 10 nog altijd wel marktconform is, maar we hebben ook een bepaalde populatie in Gorinchem waarvan we zeggen, “nou, we willen iedereen toegang laten houden en laten we er dan maar rustiger aan wennen dan in één klap zo’n grote verhoging.

Dan voorzitter, ‘Besparen door bewegen’, dat is een tweede amendement. Als we zien hoeveel we doen aan preventieve jeugdzorg, als we zien hoeveel we daar nu nog juist op willen besparen, bij alle aandacht die we hebben voor welzijn, bewegen en ontmoeten, dan denken we dat juist onze grootste succesformule ‘Gorinchem Beweegt’ niet gekortwiekt hoeft te worden, zeker niet met een bedrag dat eigenlijk ook zo heel weinig toevoegt aan de opgave die we hebben. Overigens kan dit allemaal nog steeds heel gemakkelijk met de plus op de meerjarenbegroting die u laat zien. Of die ook zo groot blijft, hangt wat mij betreft af van het traject dat we dus nog aangaan.

Dan tenslotte, voorzitter, een motie over flexwoningen. Ik vond de raadsagenda en de raadsinitiatieven een mooie toevoeging aan het coalitieakkoord. Dat is ook wel een voorbeeld waarin we met elkaar optrekken, hebben we een goede sessie in gehad. Alleen, de conclusie was dat we aan de ene kant door kunnen gaan met alles wat we al deden, prachtig, maar dat levert natuurlijk op korte termijn geen vooruitzicht op, terwijl we in alle verkiezingsprogramma's hebben gezien “meer starterswoningen”, en wel nú, niet over 10 jaar, maar nú. Ik denk dat het goed is om daar in ieder geval een gebaar in te maken, iets te laten zien dat we wat doen. We hebben ook in die presentaties gezien dat we starterswoningen voor 40.000 per stuk in een flexconcept kunnen toevoegen aan ons aanbod. Dat betekent voor 10 mensen, die ook weer 10 andere plekken vrijmaken, en dat kan best het een en ander opleveren, in ieder geval het vooruitzicht bieden dat we hier eindelijk iets in doen in plaats van blijven onderzoeken, blijven beloven en naar de toekomst kijken.

De voorzitter: Mijnheer Schefferlie, ik vraag even aandacht voor de tijd, want die hebt u al een paar minuten overschreden.

De heer Schefferlie: Hartstikke goed, voorzitter. Ik ben ook aan het einde. Kortom, vooral ook een appel. Wij houden het amendement ‘Zeg nee tegen extreme OZB’ aan. Sterker nog, die hebben we niet, daarmee wachten we tot de begrotingsraad. En we roepen

vooral op om deze perspectiefnota aan te houden en het nog een keer samen te bekijken.
Dank u wel.

Amendement A01: Betaalbaar bommetje

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
stelt voor:

het voorstel om de toegangsbewijzen voor het zwembad met € 2,- extra te verhogen te schrappen uit de perspectiefnota.

Amendement A02: Besparen door bewegen

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
stelt voor:

het voorstel om de korting op de uitgaven voor Gorinchem Beweegt van € 10.000,- te schrappen uit de perspectiefnota.

Motie M02: Perspectief voor starters

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
geeft het college de opdracht om:

met Poort 6 te verkennen of en zo ja waar er 10 flexwoningen gerealiseerd kunnen worden in 2025/2026 en de mogelijk daarvoor benodigde middelen voor te leggen via de begroting 2025, bestemming van een mogelijk positief resultaat op de jaarrekening 2024 of via de begroting 2026.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Het is een bijzonder moment voor mij om voor het eerst te spreken over de perspectiefnota en het is direct een belangrijke: een uitdagende gelegenheid, gezien de noodzaak tot bezuinigen. Het stemt ons echter ook kritisch. Willen we kritisch zijn? Liever niet natuurlijk. Moet het? Helaas ontkomen we er niet aan. Laten we echter beginnen met wat positieve punten.

Als Partij van de Arbeid kunnen wij ons vinden in de voorstellen over de OZB-verhoging. Dit is een van de instrumenten om onze inkomsten te verhogen en in de huidige tijden is het noodzakelijk. Tegelijkertijd begrijpen we dat dit voor veel mensen, vooral voor de huiseigenaren met middeninkomens, een lastige maatregel kan zijn. De woonlasten stijgen en we realiseren ons dat dit druk kan leggen op de financiën van deze huishoudens. Het is nooit onze intentie om de lasten onnodig te verzwaren, maar de realiteit dwingt ons tot moeilijke keuzes. Ook de verhoging van de parkeerkosten zien wij als een noodzakelijke maatregel. Hiermee hopen we niet alleen extra inkomsten te genereren, maar ook meer mensen te overtuigen om met de fiets, of te wandelen, of gebruik te maken van het openbaar vervoer, als zij naar onze mooiste vestingstad komen.

Er zijn vele zorgen die ons bezighouden. Laten we beginnen met de toenemende polarisatie in de samenleving. Dit werd recent weer benadrukt in het regeringsdebat. Als lokale politici hebben wij de kans om een ander voorbeeld te stellen: naast elkaar staan, in plaats van tegenover elkaar. Laten we hier de komende jaren nog meer op inzetten, vooral in tijden van bezuinigen. Hoewel politieke partijen verschillende visies kunnen hebben, moeten we altijd handelen in het belang van Gorinchem en haar inwoners.

Over onze inwoners gesproken: wij hebben zorgen over verschillende negatieve ontwikkelingen in de samenleving. Laten we beginnen met armoede. Te veel gezinnen worstelen om de eindjes aan elkaar te knopen, de stijgende inflatie maakt het voor velen nog moeilijker om de dagelijkse boodschappen te betalen. En dan hebben we het nog niet eens over de blijvende gevolgen van de Russische invasie in Oekraïne, die de energieprijzen de pan heeft doen uitreizen. Nog steeds zien huishoudens dat hun energierekening verdubbeld is ten opzichte van een paar jaar geleden. Ondanks de inspanningen met energiecoaches en andere ondersteunende maatregelen, blijft dit voor ons een aandachtspunt. Wat doet het college voor die mensen die blijvend hun energierekening niet kunnen betalen? En niet alleen voor de huishoudens is dit een uitdaging. De vraag geldt ook voor buurthuizen en verenigingsgebouwen, ook als we kijken naar de verhoging van de zwembadkaartjes. Laatst hebben we samen met Stadsbelang hier nog vragen over gesteld. De wethouder gaf aan dat hij in gesprek zou gaan met de organisatie, om te kijken wat we voor minima of gezinnen die hier net boven vallen kunnen doen om het betaalbaar te houden voor gezinnen. Heeft de wethouder deze gesprekken al gevoerd? Is de wethouder bereid om meer communicatie te voeren over stichting Leergeld, met name gericht op gezinnen die nu nog meer moeite krijgen met de kosten van de zwembadkaartjes?

Daarnaast vinden we het pijnlijk te zien dat mensen met een handicap nu moeten betalen voor een parkeerkaart. Juist in tijden van bezuinigingen moeten we ervoor zorgen dat we onze meest kwetsbare inwoners niet uit het oog verliezen. We vinden het belangrijk om als gemeente inclusiviteit te waarborgen, zonder extra financiële druk te leggen op onze meest kwetsbare inwoners. Daarom dienen wij samen met het CDA, Democraten Gorinchem en D66 een amendement in om dit niet door te voeren. Er is ruimte binnen de perspectiefnota om het niet innen van deze € 5.000 kan dus opgevangen worden.

Een andere zorg is de toenemende eenzaamheid, vooral onder jongeren. Uit de jaarstukken 2023 bleek dat steeds meer jongeren zich eenzaam voelen en kampen met zware gevoelens. Het beeld voor het stadhuis herinnert ons aan de ernst van dit probleem, zoals ook de burgemeester zojuist in haar betoog aangaf. Jongeren, maar ook volwassenen, zien het leven soms niet meer zitten. Dit is een zorgelijke ontwikkeling die onze aandacht heeft en actie vereist. Zij hebben de juiste hulp en de juiste mensen om zich heen nodig. Wat voor acties gaat het college ondernemen om deze ontwikkelingen tegen te gaan?

En met al deze zorgen moeten we ook nog eens gaan bezuinigen op het sociaal domein. Dit is het domein dat juist onze meest kwetsbare inwoners ondersteunt. En hoewel het goed is om te horen dat er niet wordt gekort op inkomensondersteuning, zijn we wel benieuwd hoe het college op de bedrijfsvoering gaat bezuinigen. Hebben zij al een plan van aanpak en kunnen zij garanderen dat inwoners hier niet de dupe van worden? En bovenop de structurele bezuiniging stelt het college ook nog voor om 1,1 miljoen euro aan de reserve sociaal domein te onttrekken. Hier zijn we op tegen en daarom dienen wij daar een amendement over in. Laat het geld dat bedoeld is voor het sociaal domein ten goede komen aan het sociaal domein. De problematiek wordt steeds complexer. De afgelopen jaren zijn de kosten met betrekking tot het sociaal domein al flink gestegen. Kunnen we tenevenals dan nog opvangen? De hervormingsagenda is een mooie landelijke ontwikkeling die kan bijdragen aan die kostenbesparing, maar wel een met

uitdagingen. In de perspectiefnota staat dat wij vanaf 2025 ook kostenbesparingen kunnen realiseren. Hoe realistisch is dit? Hoe gaat het met het implementeren van de maatregelen die voortkomen uit de hervormingsagenda en wat zijn de consequenties voor het budget van het sociaal domein als deze verwachte kostenbesparing niet wordt behaald? vVoor ons teveel onzekerheden en genoeg reden om het amendement in te dienen.

We maken ons echter niet alleen zorgen over inhoudelijke aspecten. We staan namelijk ook kritisch tegenover de planningsvaardigheden van het college. Dit was het moment om duidelijke keuzes te maken over de voortgang van De Nieuwe Doelen. Het feit dat we nu meerdere financieel onhoudbare varianten hebben uitgewerkt, roept vragen op over de effectiviteit van ons beleid. Nu is besloten om een nieuwe variant uit te werken waarvan we wederom niet weten of die financieel haalbaar is. Een integrale afweging op dit moment had ons wellicht een hele andere positie kunnen geven, maar nu hangt het als een zwaard van Damocles boven ons. En dan zijn er nog de ambitieuze plannen op het gebied van onderwijs. Hoewel we de ambitie van het college waarderen, moeten we ook realistisch blijven. Het lijkt erop dat de plannen financieel verre van haalbaar zijn. Het blijft de vraag hoe we aan al die miljoenen gaan komen om de plannen te kunnen realiseren.

Voorzitter, om af te sluiten. We staan op een kruispunt. Hoe wil het college herinnerd worden: als een college dat ondanks de uitdagingen de menselijke maat niet uit het oog verloor en zich bleef inzetten voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen, zowel financieel als sociaal, of als een college dat ten onder ging aan haar eigen ambities?

Dank, voorzitter.

Amendement A03: Handhaving van kostenvrije gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
stelt voor om:

het voorstel om voor gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken een bedrag van 250 euro per aanvraag in rekening te brengen, te schrappen uit de perspectiefnota.

Amendement A04: Bescherm de Sociaal Domein Reserve!

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
stelt voor om:

- uitgangspunt 23 'Reserve sociaal domein' te schrappen en hiermee niet over te gaan tot het afkomen van € 1,1 miljoen uit de reserve sociaal domein;
- in plaats van € 1,1 miljoen uit de reserve sociaal domein te onttrekken dit aan de algemene reserve te onttrekken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de VVD, de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Code Oranje. Dat is het deze week al een paar keer geweest en niet alleen met voetbal – ik wil vanaf deze weg ook meteen het statement maken dat ik vind dat het geen penalty was overigens –, ook in onze RES-samenwerking met Molenlanden, maar ook vandaag in onze perspectiefnota. Het weer is veranderlijk, maar dat er in financiële zin zwaar weer op komst is, is duidelijk. Met het ravijnjaar in zicht en met de

forse opgave die we als gemeente hebben, ligt er dan ook een strenge nota voor ons: bezuinigingen over de hele linie, het schrappen van plannen en het verhogen van belastingen. Leuker kunnen we het niet maken, en dat over de hele linie, zoals ik al zei. In dat kader begrijpt de VVD ook dat we met elkaar water bij de wijn zullen moeten doen. Geen uitzonderingen daarin, anders doorbreek je die linie, met alle gevolgen van dien. Niet omdat het zo leuk is, maar omdat het moet, tenzij we nog een keer met zijn allen willen debatteren deze week over het verliezen van regie aan de provincie. Dat lijkt me voor niemand wenselijk. Wel heeft onze fractie nog een aantal aandachtspunten hierin, die we graag willen toelichten aan de hand van drie thema's: financiële aandachtspunten, handhaving en bereikbaarheid.

Financieel. Dat we als stad steeds meer op de kaart staan, is mooi. De groei met citymarketing en in het toerisme heeft een positief effect op economie en stad. Maar we zijn net van start met de toeristenbelasting, of hij moet alweer omhoog! Hoe gastvrij zijn wij dan als stad voor toerisme en onze inwoners? Het is een retorische vraag. Hetzelfde geldt voor de OZB, maar wat wij daarbij fundamenteel onjuist vinden, is om onze inwoners en bedrijven maar als sluitpost te gebruiken. We gaan 5% verhogen bovenop de indexering. Dat is nogal fors en niet in proportie wat ons betreft. . .

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Als de VVD vindt dat het niet kan, betekent dat dan ook dat u het niet wilt?

De heer Van Santen: Ik ga u nu uitleggen hoe ik daarmee om wil gaan. Ik hoorde in uw betoog ook dat u een soortgelijk geluid had. We gaan 5% verhogen en dat is gewoon fors. Wij vinden bijvoorbeeld dat de mensen gewoon hun boodschappen moeten kunnen blijven betalen. En wat te denken van de koopkracht in onze stad? Daarom hebben wij ook een motie, ik hoop dat u die dan ook steunt, met de titel 'OZB is geen sluitpost'. Op die manier nemen we nu een grote verantwoordelijkheid, maar we sturen ook aan op betere beleidskeuzes volgend jaar, en wij dienen deze in met de collega's van Stadsbelang, ChristenUnie/SGP en Gorcum Actief.

De heer Schefferlie: Ik mis in dit verhaal ten eerste een excuus aan uw kiezers, waar u nu zelfs over een OZB-verlaging sprak, terwijl dat toen al heel onwettelijk was. Oké, laten we dat dan even voor lief nemen. U zegt nu eigenlijk "het kan niet, maar ik doe het toch". Dat klinkt als iemand die iets heel stouts doet en tegelijk zegt "ik zal het daarna nooit meer doen". Als u het echt niet wilt, kunt u hiermee vandaag toch niet glashard instemmen? Want het is nog nooit eerder vertoond in Gorinchem, zoveel en zo hoog.

De heer Van Santen: Klopt. Wat wij vooral willen, is dat de begroting sluitend is, dat de provincie niet de regie over gaat nemen uiteindelijk en dat we met elkaar de linies gesloten houden op het totaalplaatje, zoals ik net heb geprobeerd uit te leggen. Waarom? Ik heb het vermoeden dat het ook een beetje wordt gedaan in de voorziening dat het kabinet mogelijk volgend jaar de plannen heeft om de OZB-verhoging te maximaliseren, en dan vind ik het in dit kader niet vreemd om te zeggen: we gaan die begroting sluitend houden, dat moeten we vooral doen, maar we willen inderdaad, precies wat u zegt, in lijn met de lastenverlichting voor onze inwoners en het zorgen dat de lasten niet verder verhoogd worden, volgend jaar wel die stop realiseren. .

De heer Schefferlie: Ik vind het echt heel ongeloofwaardig overkomen, zo van: we moeten het echt niet willen en niet doen, en vanaf nu mag het echt nooit meer. U zegt zelfs: straks wordt het wel gemaximeerd door het rijk, dus laten we nog gauw eventjes deze extreme verhoging doorvoeren. Dat vind ik niet zo geloofwaardig overkomen. Hebt u ook gezien dat er nog gewoon ruimte is in het meerjarenperspectief, dus dat u niet perse dit grote voorschot al zo had hoeven nemen? Dat moet u zich toch ook wel aantrekken als VVD.

De heer Van Santen: De Schefferlie zegt allemaal dingen die ik juist niét gezegd heb. Ik heb helemaal niet gezegd dat we er nu een stop op moet zetten, ik heb juist gezegd dat we de begroting sluitend moeten houden. Ik heb ook niet gezegd dat het rijk dat gaat doorvoeren, daar ga ik helemaal niet over. Ik heb gezegd dat die mogelijkheid er is en dat ik in dat kader de redenering van het college begrijp. Maar ik vind wel dat we die lastenverlaging goed op orde moeten houden en dat we ervoor moeten waken om dat ieder jaar te blijven doen. De OZB is wat ons betreft geen geldkraan, het is in dit voorstel een sluitpost en daar wil ik het ook bij laten en volgend jaar wil ik daar absoluut een stop op hebben. Dat is niet voor eeuwig, maar volgend jaar zeker.

De heer Schefferlie: Maar de verhoging die u nu doorvoert werkt ook volgend jaar weer lekker door natuurlijk.

De heer Van Santen: Elke verhoging die je doorvoert, werkt ieder jaar door en dat is precies de reden waarom we volgend jaar niet een extra verhoging bovenop de indexeringsindexering gaan doorvoeren.

De voorzitter: Vervolgt u nu uw betoog.

De heer Van Santen: Nogmaals, de OZB is geen sluitpost en op die manier nemen we nu de verantwoordelijkheid, maar sturen we dus aan op die beleidskeuzes volgend jaar. Daarover is een motie rondgegaan. Ik heb hem even niet paraat, maar zal ik hem toch nog even opzoeken dan?

De voorzitter: Het is altijd goed om het dictum even voor te lezen.

De heer Van Santen: Oké. in de motie vragen wij het college om de uitzondering zoals benoemd in de perspectiefnota 2025-2028 ook daadwerkelijk een uitzondering te laten zijn en voor het jaar 2026 de OZB-tarieven voor huishoudens en bedrijven niet verder te verhogen dan de gehanteerde tarieven.

Het verhogen van de parkeertarieven vinden wij ook een pijnpunt en het is ook niet zo dat onze inwoners of winkelend publiek er een mooie parkeergarage voor terugkrijgen. Tegelijkertijd begrijpen we – ik hoorde het collega De Groot ook zeggen – dat je een en ander in perspectief moet plaatsen met andere vergelijkbare gemeenten. In dit geval hebben we het over de parkeergarage Kweeklust. Die passage hadden we daar mooi staan, dat is het punt waaraan mensen de ingang nog konden herkennen. Inmiddels zien veel mensen dat denk ik niet meer. Het is al enige tijd geleden afgebroken en het voorliggende terrein is ingericht met wat parkeerplaatsen. Nou, dat is niet bepaald een visitekaartje voor de stad vinden wij, en ook zijn er heel veel synergiekansen gemist, moet ik zeggen, waar

de stad behoefte aan heeft. Denk aan een overdekt zonnelaadplein, of misschien een betaalde parkeerplek voor elektrische fietsen. Als gemeente kun je er dan ook nog voor kiezen om dat te verhuren of te exploiteren. Nou, om die reden hebben wij daar ook een motie voor opgesteld, waarin wij het college vragen te komen met een plan voor herziening van het parkeerterrein bij parkeergarage Kweeklust voor in ieder geval de voorzijde en waar mogelijk de achterzijde en daarbij de parkeergelegenheid verder te optimaliseren en tegelijkertijd te kijken naar synergiesuggesties, zoals in de motivatie benoemd, en dit zo spoedig mogelijk terug te koppelen naar de raad en niet later dan voor eind dit jaar.

De voorzitter: Interruptie de heer Klein.

De heer Klein: Ik heb de motie niet helemaal tot in detail gelezen, want er zijn er volgens mij een stuk of dertig binnengekomen de afgelopen twee dagen, maar in zijn betoog had de heer Van Santen het specifiek over overkappingen met zonnepanelen. Is dat dan ook echt een hele concrete wens van de VVD?

De heer Van Santen: De echte uitvoering wil ik graag aan het college overlaten, maar het is wel iets waarvan wij denken dat dat een stukje verduurzaming teweeg kan brengen, dat het ook een verrijking zou kunnen zijn en eventueel met voorziening voor stroom ook nog een bijeffect zou kunnen hebben. Maar ik kan me ook heel goed voorstellen dat er andere opties mogelijk zijn. Daarvoor heb ik wat suggesties meegegeven. Ik vond bijvoorbeeld zelf dat het idee van een fietsenstalling een hele goede aanvulling zou kunnen zijn, ook misschien voor toerisme, om hier toch een fiets te kunnen neerzetten als ze met de elektrische fiets hier komen een dagje. Dat zou kunnen, maar ook groen zou bijvoorbeeld een optie kunnen zijn, al heb ik dat niet specifiek benoemd. Dus ik zie heel veel opties. Ik las vandaag nog iets over 1% meer realisatie van bomen, nou, ik laat ons graag verrassen daarin. De uitvoering is aan het college, maar ik zou het inderdaad een mooie suggestie kunnen vinden.

Nog een laatste puntje aangaande de financiën. De ICT-kosten lopen almaar op. Die kosten zullen vast gestegen zijn, dat geloven we ook best wel, maar het blijft heel ondoorzichtig. Er staat dat we meer geld nodig hebben voor meer maatregelen, maar wat dan precies? Ik begrijp dat die kennis ook niet altijd aanwezig is en voor ons ook lastig inschatten is, maar hoe kunnen we als raad hier meer besluitvaardig mee omgaan? We lijken er weinig grip op te hebben.

Het tweede punt: handhaving. We begrijpen dat de politiecapaciteit elders in de regio wellicht hard nodig is. Gorinchem kent nu eenmaal niet de problematiek van grote steden als Rotterdam. Ik heb zelf een dagje mogen meedraaien in Rotterdam en ik heb op die dag meer meegemaakt dan, denk ik, in drie jaar hier, zeg maar, voorbij is gekomen. Maar wat voor problemen kent Gorinchem dan wel? Nou, dan hebben we het over hardrijden, loslopende honden misschien, foutparkeren. Ook daar moeten we gewoon op handhaven. Toch voelen de inwoners van ons die aanwezigheid niet, merken wij. Een concreet voorbeeld daarvan zijn de fatbikes, die komen als de bliksem voorbij door de winkelstraat en in ons winkelgebied, maar ook de gewone straat. In Den Haag zijn voorstellen in de maak om fatbikes onder de categorie brommer te scharen, om het probleem te tackelen, maar tot die tijd racen we door; dat hebben we eerder ook gezien met de stepjes

bijvoorbeeld. En ook die pollers hebben het vaak begeven. Auto's kunnen ook gewoon doorrijden, parkeren vaak midden in de winkelstraat. Nou, als er dan een fatbike voorbijkomt en je loopt er net omheen, dan zit je al. Dus concreet is de vraag: hebben wij wel genoeg capaciteit om te handhaven en hoe zorgen we ervoor dat ook deze problemen in Gorinchem niet uit het oog worden verloren?

Het laatste punt: bereikbaarheid. Het wegenonderhoud is een van de grote punten. Het is helder voor ons: pleisters plakken helpt niet meer en wat ons betreft ook geen discussie. De bereikbaarheid van onze stad staat op het spel, maar het is, net als het zwembad vorig jaar, weer een behoorlijk sombere wolk die ineens invliegt. Aanpakken dus, met het oog op de lange termijn wat ons betreft.

Waar we ook voor moeten blijven waken, is het onderhoud aan de snelwegen: met elkaar ervoor zorgen dat onze stad, bedrijven en het ziekenhuis bereikbaar blijven op het moment dat er onderhoud plaatsvindt op de A15 of op de A27. En laten we ook de fietsknooppunten niet uit het oog verliezen. Denk bijvoorbeeld aan de fietsveiligheid in het gebied rondom de scholencampus. Is de Haarsekade gereed als de scholen straks weer opengaan? En hoe zit het eigenlijk met die motie fietssnelweg omtrent de noordkant van de A15 vorig jaar? Wanneer zien we daar iets van terug?

Dan wil ik graag afsluiten met wat lichtstralen die al op ons afkomen. Allereerst fijn om te lezen rond de recente berichtgeving dat er een stevige stap voorwaarts wordt gemaakt rond het ondernemersfonds. We kijken uit naar die invulling. En ook dat we met elkaar hebben uitgesproken wat te gaan doen aan de duurzaamheidsopgave. We zien dat er veel stappen worden gemaakt op dat vlak.

Als laatste. De VVD Gorinchem ziet dat de stad ook op financieel gebied alle ballen hoog aan het houden is en dat is best knap. Het is bijzonder om te zien op hoeveel vlakken we actief zijn en dat blijven doen als gemeente en daar horen keuzes bij, hoe pijnlijk ook. Ik vind die houding en inzet een compliment naar alle collega's. We gaan zwaar weer tegemoet, maar ik heb er vertrouwen in dat wij die storm met elkaar gaan trotseren.

Dank u wel.

Motie M03: De OZB is geen sluitpost.

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
vraagt het college:

- de uitzondering, zoals benoemd in de Perspectiefnota 2025-2028, ook daadwerkelijk een uitzondering te laten zijn;
- voor het jaar 2026 de OZB tarieven voor huishoudens en bedrijven niet verder te verhogen dan de gehanteerde index.

Motie M04: Maak van Kweeklust weer een visitekaartje

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
vraagt het college om:

- te komen met een plan voor herziening van het parkeerterrein bij parkeergarage Kweeklust, voor in ieder geval de voorzijde en waar mogelijk de achterzijde.
- daarbij de parkeergelegenheid verder te optimaliseren en tegelijkertijd te kijken naar synergie-suggesties zoals in de motivatie benoemd;
- dit z.s.m. terug te koppelen aan de raad, niet later dan voor eind 2024.

De voorzitter: Dank u wel. Inmiddels is de heer Boutachkourt gearriveerd, welkom! Hiermee zijn we weer compleet als raad. Dan geef ik nu ChristenUnie/SGP het woord; eerst de heer Krol, daarna de heer De Pagter, uiteraard met inachtneming van de spreektijd.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter; dan ga ik haast maken! Gemeenten in Nederland waren de afgelopen maanden druk met het rondkrijgen van het financiële meerjarenperspectief. We hoorden van pijnlijke keuzes elders, maar ook in Gorinchem waren het college en ambtelijke organisatie druk om tot de perspectiefnota te komen die vandaag ter bespreking en stemming voorligt. Onze conclusie is dat de pijn van bezuinigen, ombuigen en lastenverzwaring evenwichtig is verdeeld, en ja, sommige punten doen ons ook pijn. Dankzij een budgetbijstelling via de meicirculaire, die een plus van enkele miljoenen liet zien, blijft het pakket behapbaar. Wij hechten groot belang aan een financieel gezonde stad en danken allen voor de inspanning die is gedaan en het sluitende resultaat dat is behaald. De scepticus zal nu zeggen dat de PPN niet de hele werkelijkheid laat zien, en we hebben al wat sceptische geluiden gehoord, dat er uitdagingen voor ons liggen op onder meer revitalisering van De Nieuwe Doelen en onderwijshuisvesting. Hierover het volgende. Als ChristenUnie/SGP hebben we er vrede mee dat een traditionele invulling van de theaterfunctie van tafel lijkt te gaan. We zijn zelfs positief gestemd over de optie om het bestaande gebouw om te vormen tot bibliotheek, maar met behoud van de voormalige theaterzaal als een toekomstig cultureel hart van de stad, met een focus op lokale producties en voorstellingen, aangevuld met een aantal landelijke producties voor zover dit binnen de beperkingen van de zaal past. En we zien de mogelijkheden voor kruisbestuiving met bibliotheek en andere culturele partners in de stad. De investeringsruimte van ruim 8 miljoen die nu in de PPN meegaat, zou wat ons betreft ook echt taakstellend moeten zijn voor deze revitalisering van De Nieuwe Doelen als gebouw. En onderaan de streep mag de exploitatie van een dergelijk cultuurhuis straks ook best wat kosten aan publiek geld. Dat klinkt ons beter in de oren dan het bijleggen van vele tonnen op de exploitatie van een traditioneel theater, en naar wij menen past deze ontwikkeling zelfs prima binnen de bedoeling van zowel het coalitieakkoord, het collegeprogramma alsook de raadsopdracht.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Kunt u ook aangeven of de huidige locatie dan ook voor u heilig is?

De heer Krol: Ik vind het in ieder geval goed dat de huidige locatie als eerste op de verkenninglijst staat. Als het haalbaar is binnen die ruim 8 miljoen is het wat ons betreft een prima keuze.

De heer Schefferlie: En zou u tegen de achtergrond van de financiële uitdaging ook nieuwsgierig zijn of we daar zelfs geld mee kunnen verdienen als we dat op een andere plek deden?

De heer Krol: Ik zou eerst het plaatje wel eens willen zien van hoe het eruit ziet voor die locatie.

De heer Schefferlie: Dus in een kans om te verdienen bent u niet geïnteresseerd?

De heer Krol: Niet bij voorbaat. Waar ik vooral in geïnteresseerd ben, is het realiseren van de afspraken die we met elkaar hebben gemaakt. De grote woorden die rondgingen dat De Nieuwe Doelen niet haalbaar is, zijn prematuur en getuigen van weinig creativiteit. Cover it, college.

Wat betreft de scholenhuisvesting zijn er uitdagingen in beeld die nog niet financieel gedekt zijn; mevrouw De Groot refereerde er net ook aan. Maar ook op het gebied van stadsontwikkeling en infrastructuur zijn nog niet alle ambities rondgeschreven in business cases en in de tijd weggezet. En er is niets nieuws onder de zon. Het vorige college had in haar nalatenschap ook nog geen budgetoplossingen voor een nieuw zwembad, huisvesting van de bibliotheek, een volgende fase in de aanpak van de Banneweg, achterstallig onderhoud aan wegen, et cetera. En daar zijn wel oplossingen voor gekomen. Ook binnen het IHP zijn de afgelopen tijd al mooie stappen gezet en het is zeker op dit punt goed te beseffen dat we in een uitermate voorspoedig land leven, waar we ons druk kunnen maken over de hoogste ventilatienormen voor scholen, dit terwijl in steden in Oekraïne kinderen les krijgen in geïmproviseerde lokalen in metrostations diep onder de grond en veel kinderen in Gaza al helemaal van onderwijs zijn verstoken.

Ik noemde al het belang van gezonde financiën. Gezondheid op verschillende vlakken wil ik als rode draad nemen in het verdere deel van deze bijdrage. Onze fractie vroeg twee jaar terug aandacht voor een gezondere lucht in Gorinchem, om de vele inwoners met longfunctieproblemen erkenning te geven en hun situatie te verbeteren. Het college gaf toen aan dat oriëntatie op toetreding tot het Schone Lucht Akkoord wellicht in 2023 of 2024 mogelijk zou zijn. Graag een reactie vanuit het college wat de stand van zaken is. Aanvullend wil ik graag de suggestie doen om als Gorinchem in te zetten op een verbetering van de doorstroming rond knooppunt Gorinchem, bijvoorbeeld door instelling van een 80-kilometerzone, al is het maar in de spits, of in de uitvoegbanen, zoals je elders langs grote steden ook wel ziet, als milieuzone. Naast vermindering van concentratie fijnstof leidt dit ongetwijfeld tot een vermindering van het aantal ongelukken rond het klaverblad. De afgelopen jaren zagen we regelmatig zware ongelukken die samenhangen met in- en uitvoegen en plotselinge filevorming. En soms moet je het leven wat vertragen om ergens sneller te zijn. Is het college bereid om een lobby te starten voor een snelheidsbeperking rond knooppunt Gorinchem?

Ik wil wat over het zorgdomein vertellen en daarbij ontkom ik er niet aan om ook terug te grijpen op het kunstwerk dat hier voor het stadhuis staat, want dit is het afgelopen jaar heel dichtbij gekomen, bij ons gezin en onze familie. Als ik hier sta, sta ik zo'n beetje bij de Merwedeburg. Begin dit jaar hebben we met een groot team van onze familie meegezocht in de zoektocht naar Joran, een zoon van een neef van mij. Ik vind het belangrijk om dit te zeggen, want ik wil wel wat kritische noten kraken over hoe we met zorg omgaan, hoe we daartegen aankijken. De voortdurende stijging van de uitgaven aan Wmo en jeugdzorg roept veel vragen op, zoals: benutten we de mogelijkheden van preventie wel voldoende, hebben we wellicht teveel mogelijkheden geboden binnen het formele aanbod – aanbod creëert misschien ook wel een beetje de vraag – en hebben we daarmee de vanzelfsprekendheid uitgedoofd om het zelfherstellend vermogen van personen en van samenlevingen aan te spreken? Gaan we wel goed om met kinderen die niet door een standaard hoepeltje kunnen? Kunnen we nog wel omgaan met tegenslagen in ons leven? Hebben we echt altijd professionals nodig om staande te blijven, of kunnen

we daar wat tegenover zetten en het als samenleving opbrengen om weer wat meer oprechte interesse te hebben in hoe het met een ander gaat? – want dat is vaak een heel krachtig medicijn.

Wij zijn enthousiast over de activiteiten van herstelacademie PEERpoint in Gorinchem en de ruimte die ze krijgen om heel binnenkort op een eigen locatie, hier tegenover het stadhuis, nog meer programma's te bieden aan onze inwoners, om met inzet van ervaringsdeskundigen en lotgenotencontact inwoners van Gorinchem te helpen op eigen benen te staan. Dit is echt de beweging die we moeten maken. Een herstelplaats zoals PEERpoint zou vaker voorliggend moeten zijn aan formele zorg, of op zijn minst moeten leiden tot het eerder afschalen van formele zorg. Is het college bereid om het werk van PEERpoint nadrukkelijk onder de aandacht te brengen in relevante netwerken, zoals huisartsen, sociale teams, inloopcentra, et cetera?

De preventieve inzet van jongerenwerk is enorm van belang in onze stad. Heeft het college al een besluit genomen om de bevoegdheid in te zetten de gunning van het jeugdwerk aan The Mall met twee jaar te verlengen? Afhankelijk van de reactie van het college willen we mede namens het CDA wellicht een motie indienen.

De voorzitter: Even een tijdmelding. Als uw collega nog spreektijd wenst, lijkt het mij verstandig af te ronden.

De heer Krol: Ik mocht een minuutje lenen van de SP en ik denk dat in deze tijd ook de interrupties zaten, voorzitter, maar ik ben er bijna.

Openbaar groen. We hebben eerder gepleit voor kwalitatief goed openbaar groen, dat bijdraagt aan biodiversiteit; onder andere de motie 'Be happy'. In de PPN staat een bezuiniging op groenonderhoud. Die wordt gerealiseerd door het verwijderen van heesters en die plekken te asfalteren met gras, en dat klinkt ons niet als een verrijking in de oren. Op dit punt de volgende vraag aan het college. Het lijkt erop dat in de middenberm van de Banneweg alle heesters zijn verwijderd. Ik zie daar nu vooral grasstroken. Blijft onze Gorinchemse Champs Élysées deze sobere uitstraling houden, of krijgt de middenberm van de Banneweg na vernieuwing in de volgende fase weer een 'wauw-factor'?

Omdat ook wij pijnlijke punten in de PPN moeten slikken, gaan we niet op voorhand inzetten om deze bezuiniging terug te draaien. Maar ik wil een suggestie doen. Kunnen we deze besparing niet anders realiseren, namelijk door een beroep te doen op inwoners in de straat om bij te dragen aan onderhoud van openbaar groen? Wellicht is er een groep inwoners die het onderhoud wel wil overnemen in plaats van dat de gemeente heesters gaat verwijderen. Mogelijk staan er mensen op wanneer ze weten dat perkjes met heesters uit hun straat worden gerooid, net zoals we helden in de stad hebben die frequent zwerfvuil verwijderen omdat ze verantwoordelijkheid willen pakken voor hun leefomgeving. Hiertoe willen wij de motie 'Behoud van kwalitatief groen, a right to challenge' indienen.

Tot slot een onderwerp, en zeker niet het minste, bij de voorbereiding waarvan de heer De Pagter nauw bij betrokken is. Ik wil hem daarom graag het woord geven.

De heer Van Willigen: Voorzitter, ik wilde de heer Krol niet onderbreken, vandaar dat ik even tot nu gewacht heb. . .

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Van Willigen: U hield een warm pleidooi voor PEERpoint en voor het werk van The Mall, wat ik helemaal onderschrijf. Zou u ook een pleidooi kunnen houden voor Centraal Punt?

De heer Krol: Ja, dat zou ik zeker kunnen. Ik weet dat daar meerdere mensen erg enthousiast over zijn binnen onze raad, dus ik geef anderen daar ook graag de ruimte voor, maar ik heb daar niet op voorhand kritische noten over of iets.

De heer Van Willigen: U kondigde een motie aan, vandaar dat ik even zat te wachten op een moment waarop ik kon ingrijpen, want u gaat er daarbij wel van uit dat The Mall de enige jongerenwerkinstelling is die het werk doet zoals ze nu doet. Daarmee gaat u volgens mij een beetje voorbij aan het werk van Centraal Punt, en een euro kan maar één keer uitgegeven worden. Ook uw aanbestedingsverhaal erkent het risico dat een goede aanbieder als The Mall buiten de boot valt. Ik vind dat nogal wat.

De heer Krol: Volgens mij hebben we in Gorinchem de laatste jaren gezien dat deze beide aanbieders naast elkaar prima werk leveren en goed met elkaar samenwerken, ook andere accenten. Het gaat wat ons betreft nu vooral over de aanbesteding voor het werk dat The Mall doet. Er is volgens mij een subsidierelatie met Centraal Punt en daar zijn we ook zeker enthousiast over.

De heer Van Willigen: Centraal Punt zou wel eens hetzelfde aanbod kunnen doen als The Mall.

De heer Krol: Dat is maar de vraag. Mijn pleidooi op dit punt gaat over het werk van The Mall, dat wij graag behouden zien in Gorinchem. Dus als het erom gaat of het ook overgenomen zou kunnen worden door een andere partij, ja, mogelijk, dat kan, maar wij willen ons hard maken voor het behoud van The Mall in Gorinchem, zonder daarbij tekort te doen aan Centraal Punt.

Mevrouw De Groot: Voorzitter. . .

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Nu het toch over dit onderwerp gaat: heeft de heer Krol niet het idee dat hij een beetje op de stoel van het college gaat zitten als hij een inhoudelijke afweging gaat maken welke organisatie jongerenwerk moet gaan uitvoeren?

De heer Krol: Ik heb vooral eerst de vraag gesteld aan het college wat de stand van zaken is, met het oog ook op de bevoegdheid die er is om gebruik te maken van de bevoegdheid. Dus ik wacht vooral de reactie van het college af.

De heer Van Willigen: Voorzitter. Zou ik dan aan het college mogen vragen om mijn beschouwing ook in deze reactie mee te nemen?

De voorzitter: Waarvan akte. Dank u wel. De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Mag dat vanaf deze locatie, voorzitter?

De voorzitter: Zeker.

De heer De Pagter: Dank u wel. Wat betreft een invulling op het gebied van gezonde relaties: allereerst zien we ook dat er een uitbreiding komt van de inkomsten door het plaatsen van een extra reclamezuil. Naast lichtvervuiling biedt het ook meer gelegenheid tot het projecteren van aanstootgevende reclame. Onze fractie heeft zeer veel moeite met de promotie van vreemdgaan binnen onze stadsgrenzen. Naast de verloedering van de moraal, waarbij de suggestie wordt gewekt dat het bedonderen van je partner een acceptabel avontuur is, is de schade enorm: kinderen in de kreukels, psychische nood, extra druk op de woningmarkt, extra druk op uitkering. Als overheid dienen we een schild voor de zwakkeren te zijn. Gegeven het reclamesucces van dit soort diensten als 'Second Love' zijn er blijkbaar veel zwakkeren onder ons en dat is niet nieuw. De bijbel vertelt al heel lang dat de geest wel gewillig is het goede te doen, maar het vlees is zwak. Er zijn inmiddels vele onderzoeken gedaan naar de effecten van echtscheiding op het gezin. De maatschappelijke kosten zijn enorm, 66 tot 88 miljoen op landelijk niveau. Zie ook het NOS Journaal van gisteren over kinderen die beschadigd opgroeien, wat leidt tot vele zorgkosten en gebroken kinderen in de bloei van hun leven. Zelfs in de latere fase van hun leven zijn effecten zichtbaar. Onlangs buitelden de fracties binnen dit huis over elkaar heen om te laten zien dat ze allemaal gezinspartijen zijn. Het lijkt me daarmee ook dat er dus breed draagvlak is om dit soort reclame-uitingen tegen te gaan, toch? Wij dienen de motie in 'Overspel buitenspel'. Onze dank gaat uit naar een dappere stadsgenote die begin vorige maand op dit punt haar zorgen deelde op de zeepkist. Dank u wel.

Motie M05: Behoud van kwalitatief groen: a right to challenge!

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
vraagt het college om:

wijkbewoners actief de gelegenheid te geven om gebruik te maken van een 'right to challenge', door zelf onderhoud van perken en groenstroken op te pakken. Dit als een alternatief om te besparen op groenonderhoud door kwalitatief groen (sierheesters etc.) te vervangen door graszoden.

Motie M06: Overspel Buitenspel!

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
constaterende dat:

- in Gorinchem reclame-uitingen zichtbaar zijn van commerciële bedrijven en commerciële websites die oproepen of aanmoedigen tot vreemdgaan;
- er wel strenge regels zijn voor reclame-uitingen die gaan over gokken, roken of ongezonde voeding, maar niet voor reclame-uitingen van commerciële bedrijven en commerciële websites die oproepen of aanmoedigen tot vreemdgaan;
- er mogelijkheden zijn om ook reclame-uitingen van commerciële bedrijven en commerciële websites die oproepen of aanmoedigen tot vreemdgaan te weren - de term 'reclames voor vreemdgaan' te definiëren is als 'reclames die diensten aanbieden die vreemdgaan expliciet faciliteren of aanprijzen', in lijn met hoe de Reclame Code Commissie over dit soort reclames spreekt;

overwegende dat:

- vreemdgaan bijdraagt aan het ontstaan van echtscheidingen¹;
- veel problemen van kinderen en jongeren te relateren zijn aan een echtscheiding en dat veel echtscheidingen leiden tot een vechtscheiding waarvan kinderen de dupe zijn en dus een schadelijk effect heeft op de volksgezondheid²;
- door echtscheidingen er jaarlijks vele miljoenen gespendeerd worden aan jeugdzorg en (psychische)begeleiding van scheidende ouders^{3,4};

roept het college op om bij de eerstvolgende aanpassing van de APV een verbod op te nemen met betrekking tot reclame-uitingen die aanzetten tot overspel en/of prostitutie en in de openbare ruimte of vanaf de openbare ruimte zichtbaar zijn.

¹ <https://www.omegamediation.nl/scheiden-door-ontrouw/>

² <https://www.relatieverbeteren.nl/vreemdgaan-dit-zijn-de-psychische-gevolgen-van-overspel>

³ <https://pointer.kro-ncrv.nl/aanpak-complexe-scheidingen-kost-miljoenen-aan-jeugdzorggeld>

⁴ <https://pointer.kro-ncrv.nl/gemeenten-pompen-miljoenen-in-de-aanpak-van-vechtscheidingen>

De heer Van Veen: Voorzitter. . . .

De voorzitter: De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Als ervaringsdeskundige kan ik niet achterblijven bij deze motie, niet dat ik veel vreemdga, maar u roept het college op tot een verbod op een verbod en ik neem aan dat dat niet goed geformuleerd is. Daarmee faciliteert u het namelijk.

De heer De Pagter: Scherp!

De voorzitter: Ik voel een gewijzigde motie aankomen. De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Ja, voorzitter, ik heb een beetje moeite met dit betoog. De heer De Pagter verwijst, zeg maar, naar een onderzoek waarin staat – ik heb dat ook gehoord – dat nog jarenlang na scheidingen er effecten zijn op kinderen. Maar ik vraag me af of u zich bewust bent van de effecten daar waar scheiding toch een helpende interventie is voor een gezin om nog erger leed te voorkomen. Ik vraag me af of u zich daarvan bewust bent, omdat er in mijn ogen van de manier waarop u dit brengt een moreel oordeel uitgaat met zelfs de kosten die even genoemd worden. Het is me toch allemaal wat, die scheidingen! Ik denk dat u daarmee een hoop mensen raakt op een manier die ik zeker niet zou willen ondersteunen. Ik roep u op tot voorzichtigheid met het oordelen over wat scheiden mensen ook soms kan brengen, omdat hun leven soms zo loopt.

De heer De Pagter: Dank voor de toevoeging.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mevrouw Hamann van Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. We beslissen vandaag over een perspectiefnota die me doet denken aan de eerste in een reeks van bezuinigingen van een jaar of tien, vijftien geleden. Die heetten toen ‘Alle hens aan dek’. Zo hadden we AHAD-1, -2 en -3 – de heer Schefferlie weet dat nog, de heer Koçak misschien ook wel en op de

tribune zie ik de heer Oostrum, die dat zeker nog wel weet: de AHAD's. Jonge mensen vroegen zich af "wat is dat, AHAD?; nou, dat is onweer hoor, dat is niet goed!' Nou goed, bij AHAD-3 stopte algemeen sociaal-cultureel werk Stark, ik noem het maar even, de gemeenschappelijke muziekschool ging dicht en De Nieuwe Doelen ging ook dicht. Dat was toen. Het was de eerste jaren minder zichtbaar dat ook op het onderhoud aan wegen en beschoeiingen werd bezuinigd. Dat alles breekt ons nu dus op. Daar kom ik strakjes op terug. Toentertijd werd gezegd: Gorinchem heeft geen vet meer op de botten. Nou, dat vet is sindsdien nooit meer teruggekomen, wel torenhoge schulden, en daarbovenop nu ook een landelijk ravijnjaar, een jaar eerder dan verwacht. De nieuwe regering en bezuinigingen op het gemeentefonds, hogere loonkosten die niet volledig worden gecompenseerd en stijgende rente: alles bij elkaar doet het ons de das om en hoe deal je daar dan mee? De afdeling financiën heeft ongetwijfeld spitsuren gedraaid. Dat is wel zeker en daar wil ik de medewerkers hartelijk voor bedanken. Er ligt nu een PPN voor waarmee we vooruit kunnen: de grote investeringen als zwembad en De Nieuwe Doelen blijven staan, het collegeprogramma wordt grotendeels gerealiseerd en het extra sociaal beleid wordt ook nog overeind gehouden. Al met al in deze tijd geen sinecure, complimenten daarvoor.

Toch hebben wij, Gorcum Actief, moeite met deze PPN. Naast alle financiële pijnpunten die ik net genoemd heb, komt er nu weer een ander gemeen konijn uit de hoge hoed. Vorig jaar was dat het zwembad, nu weer het onderhoud van wegen en beschoeiingen. We hebben de extra kosten eens even opgeteld, maar liefst 6 miljoen volgend jaar en de jaren daarna telkens 2,5 miljoen per jaar, alles bij elkaar opgeteld 14 miljoen in vier jaar tijd. Me dunkt dat de gemeenteraad daarover gaat en dat de gemeenteraad een gedegen plan van aanpak mag verwachten, waarbij er kansen zijn om ook te prioriteren en te temporiseren, want dit is een veel te grote, onverwachte kostenpost om zo maar eventjes alleen administratief te verwerken. We hebben over het wegonderhoud eind mei alleen één I&O gehad, er is nooit een raadsbesluit genomen. Wij, Gorcum Actief, hebben er moeite mee dat dit debacle volledig wordt afgewenteld naar onze inwoners, bedrijven en bezoekers door middel van allerlei kostenstijgingen en bezuinigingen om dit achterstallige onderhoud mogelijk te maken. Dat is een politieke keus. Wij gaan door met onze plannen en leggen de rekening in de stad. Is dat de situatie? Ook subsidies aan bijvoorbeeld verenigingen worden gekort, zonder dat we daarbij de consequenties goed kunnen overzien. Ik noem een voorbeeld: de binnensporten betalen huur aan SGS, Stichting Sportaccommodaties, de verenigingen krijgen straks minder subsidie, SGS voert huurverhogingen door en krijgt extra loonkosten gecompenseerd, verenigingen niet, die krijgen een bezuiniging voor de kiezen, maar moeten wel die hogere huren blijven betalen. In het verleden is zwemvereniging PCG daardoor bijna failliet gegaan. Wij weten niet hoe deze nieuwe maatregelen nu gaan uitpakken voor sport, cultuur en sociaal-culturele activiteiten. Hoe pakt dat uit? Wij hebben er moeite mee om daar zomaar 'ja' tegen te zeggen.

Dan de extreme verhoging van de OZB, bij elkaar 8%. We dienen Samen met de VVD een motie in om ervoor te zorgen dat dit de komende jaren, dus na '25, niet meer gaat gebeuren. Aanvankelijk zou de OZB voor bedrijven niet extra worden verhoogd, want dat was in het verleden al eens een keer eerder gebeurd. Nu zien we dat al het niet-wonen ook die extra 5% voor de kiezen krijgt. Dat is dan voor een ondernemersfonds. . . .

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Of mensen dat voor hun kiezen krijgen hangt er natuurlijk vanaf of u ermee gaat instemmen. . .

Mevrouw Hamann: Daar kom ik op.

De heer Schefferlie: U heeft een heel mooi betoog met ‘dat kunnen we toch niet maken’ en ‘dat kunnen we toch niet doen’, daarom vraag ik u: doé het dan ook niet vandaag!

Mevrouw Hamann: Ja, dat zei u ook al tegen de VVD. Maar ik ga door met mijn verhaal, als u dat goed vindt en dan krijgt u antwoord op uw vraag. Ik heb nog een redelijk geheugen, maak je geen zorgen!

Is dat geld voor dat niet-wonen dan voor een ondernemersfonds? Hoe zit dat dan? En hoe zit het dan met de winkeliers in de binnenstad, die ook al een eigen BIZ betalen?. Moeten die dan strakjes voor twee BIZ'en betalen? Voorzitter, wij hebben daar vragen over.

En dan nu het investeringsplafond. Dat was 5 miljoen per jaar, door indexeren is dat nu 5,8 miljoen, dus dat groeit. Het plafond is cumulatief, d.w.z. voor langere termijn elk jaar ongeveer 5,8 miljoen. Ik probeer het simpel uit te leggen, voorzitter. Maar we gaan waarschijnlijk fors meer uitgeven in de toekomst. Voor komend jaar vinden we dekking in deze PPN door lastenverhogingen en bezuinigingen, en dan zeggen we: “dat kan, want we blijven komend jaar binnen het plafond”. Dat vinden wij een beetje kort door de bocht. We kunnen op langere termijn immers helemaal niet zo door blijven gaan met lasten verhogen en dan ook nog eens een keer extra investeren. En we hebben ook nog enkele groot-risicodossiers liggen: het zwembad, De Nieuwe Doelen, infrastructuur; het is allemaal al genoemd. Dat wordt nu allemaal niet verantwoord, alleen voor 2025. We zeilen dus echt op het randje, maar we kunnen dat, denk ik, niet blijven doen.

Voorzitter. Gorcum Actief kijkt dus kritisch naar de keuzes die nu gemaakt worden. We stemmen onder voorbehoud in met deze PPN en verwachten richting begroting meer duidelijkheid.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Dat kan toch niet? U zegt in uw hele betoog “het is onmogelijk, dat kunnen we nooit willen, dat moeten we niet doen”, maar aan het eind stemt u er toch mee in. Legt u dat nou eens gewoon uit!

Mevrouw Hamann: Voorzitter. In het kader van de continuïteit, we moeten namelijk wel door naar een begroting straks, stemmen wij nu in met deze PPN. Wij zeggen, samen met de VVD en andere, in een motie: die verhoging van de OZB kan nu één keer, maar dan niet meer; dat is een keertje klaar, dat extra. En we willen ook meer duidelijkheid als het gaat over die investeringen op het gebied van onderhoud aan wegen en beschoeiingen. Dus wij willen gewoon, net als wat u net zei eigenlijk: meegenomen worden in de komende maanden en richting begroting weten waar we aan toe zijn, en in de begroting neem je natuurlijk een besluit.

De heer Schefferlie: Dan roep ik u op om er net als Democraten Gorinchem voor te pleiten om deze perspectiefnota vandaag niet in stemming te brengen, maar aan te houden. We zijn onvoldoende meegenomen, er zijn alternatieven, dus je kunt niet zeggen “al die ellende willen we niet”. Het is niet alleen die OZB waarvan u zegt “dat willen we helemaal niet, maar we doen het toch wel”, nee, het zijn ook al die andere dingen die u net

opnoemde, zoals die arme gesubsidieerde instellingen. U kunt het allemaal wel opnoemen, maar als u het dan toch doet, of uitspreekt van “nee, we gaan daar wel toe op weg”, dan kan niemand het serieus nemen. Dus ik vraag u: sluit u zich bij ons aan? Niet helemaal, maar gewoon voor een stukje, door die PPN vandaag even aan te houden, ons beter mee te nemen in het proces en keuzes te maken in Gorinchem die we wel allemaal kunnen uitleggen.

Mevrouw Hamann: Het wordt natuurlijk wel heel griezelig voor Democraten Gorinchem als wij ons echt gaan aansluiten, dat snap ik, dat is heel eng. Maar kijk, wij zijn ook wel voor continuïteit. Wij hebben zoveel op de rit staan en zoveel te doen, we moeten gewoon dóór, dus daarom stemmen we nu in. Maar we beslissen richting begroting en dan willen we meer duidelijkheid over al die dingen die ik genoemd heb. Trouwens, het is niet allemaal kommer en kwel, dat ben ik helemaal niet met u eens. Het is kommer en kwel financieel, maar qua plannen en ideeën en investeringen hebben we heel veel op stapel staan en daar moeten we wel mee door. Dus ik vind niet dat we dat zomaar eventjes on hold kunnen gooien.

De voorzitter: Meneer Schefferlie, laatste keer.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Ik kijk uit naar het perspectief van Democraten Gorinchem Actief, maar dan wordt het wel een uitgangspunt dat we ook zeggen wat we doen en niet het ene zeggen en het andere stemmen.

Mevrouw Hamann: Dat is de interpretatie van de heer Schefferlie.

De voorzitter: Waarvan akte. De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter dank u wel. Allereerst; ik ben onder de indruk van uw betoog, mevrouw Hamann. Deze versie van mevrouw Hamann hadden we al een tijdje gemist, dus dat is weer fijn om terug te zien. Om nog even stil te staan bij de OZB die u hekelde: ik denk dat we daar met z'n allen in deze raad wel wat voor voelen, op een aantal collega's na. Maar wat heeft u nou liever? Want u gaat mee met de motie van de VVD en in die motie spreekt de raad uit dat vanaf 2026 misschien die fikse verhoging niet wordt doorgevoerd. Maar heeft u niet liever dat we dat vanaf 2025 al beperken?

Mevrouw Hamann: Nee. Ik neem aan dat we de financiële middelen nodig hebben voor 2025, dat we dat eenmalig doen, dus één keer en wij komen daarmee landelijk gezien niet boven het gemiddelde of zo als het gaat over OZB-kosten. Dat wij het daarna niet verder willen verhogen heeft ook te maken met het feit dat wij de lastendruk voor de inwoners niet te hoog willen, dus je moet daar een keer paal en perk stellen. Het kan niet zo zijn dat je dan in '26 weer zegt: ‘oh, we hebben geld tekort, we gaan nog een keertje 5% extra doen’. Nee, dat vind ik dus niet kunnen.

De heer Tekir: Dus Gorcum Actief vindt het oké dat in 2025 de OZB met ruim 8% wordt verhoogd?

Mevrouw Hamann: Eenmalig.

De heer Tekir: Ja, maar dat werkt structureel door, ook in '26 en verder.

Mevrouw Hamann: Ja, dat blijft tot in lengte der jaren doorwerken, dat is met alle verhogingen; die worden niet weggepoetst.

De heer Tekir: Oké, dat is duidelijk, maar wel lastig te begrijpen, zeg maar, in het licht van uw betoog.

Mevrouw Hamann: Ik vind het niet zo lastig te begrijpen eerlijk gezegd, maar zo werkt het.

De voorzitter: U vervolgt uw betoog.

Mevrouw Hamann: Ja. Wij benoemen ten slotte enkele zaken die voor ons heel erg belangrijk zijn: 1. de OZB wordt eenmalig extra verhoogd, daarna niet meer; 2. we verwachten een plan van aanpak met betrekking tot wegenonderhoud en beschoeiingen, zodat we weten waar we aan toe zijn. 3. veilige infrastructuur van en naar de beroepencampus krijgt prioriteit; 4. Gorcum Actief dient samen met Stadsbelang de motie in om ongewenst vrachtverkeer uit de Haarwijk te mijden; 5. bij onderhoud bestratingen vragen wij direct de aandacht voor de stadswallen; het is namelijk hét stadspark voor alle inwoners, maar ook het visitekaartje van onze stad en ook nog eens een keer Unesco-werelderfgoed dat we goed moeten onderhouden; 6. voor de betaalbaarheid van bijvoorbeeld het zwembad voor onze eigen inwoners de invoering van de Gorcumpas. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. D66, de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Het tij kan keren. Daar waar de wethouder financiën vorig jaar nog het woord 'bezuinigingen' niet in de wond in de mond wilde nemen, ligt er nu een perspectiefnota met toch wel een behoorlijke lijst aan bezuinigingen en lastenverhogingen. Natuurlijk weten we allemaal dat de rijksinkomsten teruglopen, maar laten we eerlijk zijn: dat weten we nu al zeker twee jaar. Maar in plaats van daar tijdig op te anticiperen, heeft het college er toch voor gekozen om steeds maar meer ambities op te stapelen, een trend die zelfs de accountant niet is ontgaan, die toch wel in heel diplomatieke bewoordingen spreekt van een ad hoc-bestuurscultuur in Gorinchem. De goede lezer begrijpt dat door die ad hoc-cultuur niet alleen de begroting onder druk komt, maar ook de ambtelijke organisatie, en beide zijn onwenselijk. Bovendien, niet alleen de accountant, maar ook hier in de raad hebben we toch continu gewezen op de financiële risico's. En dan vraag ik me ook af, ik weet niet of u het nog weet: hoeveel van die rode vlaggen hadden we dan nog tevoorschijn moeten halen? Het is dan ook oprecht spijtig dat tot nu toe al onze waarschuwingen van tafel zijn geveegd, met als gevolg dat nu een groot deel van de rekening bij onze inwoners ligt. En nu we hier staan met al die bezuinigingen in het vooruitzicht, kunnen we ons niet aan de indruk onttrekken dat het urgentiebesef toch wel vrij laat is neergedaald bij het college. Ik zou op dit punt een reflectie willen.

Wat we in dit traject overigens ook hebben gemist, is het samen optrekken met de raad. Dat er pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden, snappen we allemaal. Dat kan, maar we hadden in Gorinchem een goed gebruik om bij ingrijpende keuzes als deze met raad en college samen op te trekken. Er is al aan gerefereerd. Denk bijvoorbeeld aan al die 'Alle

hens aan dek'-trajecten uit het verleden. Ik weet nog dat we in de kantine zaten, raad en college bij elkaar, en dit soort keuzes bespraken met elkaar, met de benen op tafel bijna. Maar op die manier kon de raad wel vooraf zijn voorkeuren aangeven, waardoor bezuinigingen, zoals bijvoorbeeld in de zorg, nu misschien voorkomen hadden kunnen worden. Er is nu niet gekozen voor die weg van gezamenlijkheid, waardoor de perspectiefnota bij ons in ieder geval voelt als een voldongen feit. We nodigen het college uit om dit voortaan anders te doen, want we hebben zeker niet illusie dat het na deze perspectiefnota klaar is. Ja, en dan zou het voor mijn fractie natuurlijk heel makkelijk zijn om te roepen "nou, met deze PPN gaan wij niet mee", maar wij vinden dat je ook moet laten zien hoe het wél kan, hoe het ánders kan. Daarom heeft de fractie van D66 gewerkt aan een alternatief perspectief, of, zoals wij hem zelf noemen: een redelijk perspectief. In die alternatieve perspectiefnota maken wij keuzes in het licht van de financiële situatie, maar wel vanuit heldere uitgangspunten die richtinggevend zijn in die keuzes. Ook dat voorkomt namelijk ad hoc-besluitvorming. En, voorzitter, ik denk eigenlijk dat die uitgangspunten helemaal niet zo vreemd zijn in deze raad. Ik hoop ook dat ze breed worden gedragen. Het zijn er vier en ik zal ze een voor een toelichten, met de bijbehorende voorstellen, maar ik hou het beknopt.

1. Het eerste uitgangspunt is dat de breedste schouders de zwaarste lasten dragen, oftewel: we ontzien de meest kwetsbare inwoners. Dat begint met voorstellen om bijvoorbeeld de leges voor gehandicaptenparkeerplaatsen terug te draaien en in diezelfde logica ook het afschaffen van de leges voor woonurgenties. Die laatste komt overigens voort uit een onderzoek dat de gemeente zelf heeft laten uitvoeren, maar waar nog steeds geen opvolging aan is gegeven. Een ander voorstel dat voortkomt uit dit uitgangspunt is het gedeeltelijk terugdraaien van de voorgenomen bezuinigingen in het sociaal domein. Een structurele bezuiniging van 7 ton in de zorg is echt ongekend, zelfs in die AHAD-3-operatie waar mevrouw Hamann naar verwees is dat niet gebeurd. Wij kunnen ons niet voorstellen dat dit bedrag volledig gevonden kan worden in, zeg maar, slimmer werken, alsof die zorgmedewerkers dat nu niet doen. Daarom verzachten we deze bezuiniging met 2 ton en verwachten we dat u het restant beleidsneutraal invoert. De PvdA doet hierin met ons mee.
2. Het tweede uitgangspunt. We willen lastenverzwaringen daar waar mogelijk voorkomen, en of dat nou gaat om lasten voor inwoners, of onze maatschappelijke organisaties / partners, dat maakt niet uit. Dat begint met het terugdraaien van de zogenaamde versobering bij Gorinchem Beweegt. Als er één voorziening is – en dat meen ik oprecht – waar sport, recreatie, activatie, emancipatie en ontmoeting bij elkaar komen, dan is dat wel Bij Gorinchem Beweegt; denk aan al die sportpunten in de wijken. We gaan daar samen met de Partij van de Arbeid en Democraten Gorinchem geen € 10.000 korten zonder te weten wat dat betekent. Maar dat is niet alles. Het college stelt in de perspectiefnota voor om gesubsidieerde organisaties niet te compenseren voor prijsstijgingen. Op zich is dit echt pijnlijk hè?, mevrouw Hamann noemde het al, maar we vinden het in ieder geval niet eerlijk en ik zal dat toelichten. Als wij in die PPN nagenoeg al onze eigen budgetten indexeren en dat níet doen bij onze maatschappelijke partners, die wel werken aan doelstellingen die wij in onze begroting hebben, dan is op zijn minst niet eerlijk – en daar laat ik het even bij. Een andere lastenverzwaring die we willen beperken is natuurlijk de OZB. We snappen dat

we mee moeten doen met de landelijke trend, maar een extra verhoging van 5% bovenop de reguliere indexatie is wel heel veel. Er zullen vast heel veel huizenbezitters zijn die dit wel kunnen dragen, en dat is maar goed ook, maar er zijn ook gezinnen die al lijden onder de hoge rentestanden en daarom verlagen wij de OZB-verhoging met 2 ton structureel, vanaf 2025 al.

3. Het derde uitgangspunt luidt: eerst beloften waarmaken en dan pas nieuwe ideeën bedenken. Dat laatste hebben wij ook aangehouden. We hebben eigenlijk nagenoeg geen nieuwe ideeën bedacht in deze PPN. Maar dat punt van die beloftes raakt ook de betrouwbaarheid van onze lokale overheid. We kunnen niet van alles vaststellen hier in de raad en vervolgens niet thuis geven als we moeten uitvoeren, en zeker niet als het gaat om onderwijs en fietsveiligheid. En die twee hebben ook een zekere relatie met elkaar, aangezien veel scholieren ook gewoon veilig naar school moeten kunnen. We hebben er even voor moeten puzzelen, zeg ik er eerlijk bij, maar daar krijg je ook wat voor terug. Wij stellen voor om nu eindelijk, eindelijk, eindelijk te starten met het uitvoeringsprogramma van het IHP dat in 2023 is vastgesteld. Concreet doen we dat door een van de meest achterstallige schoolpanden aan te pakken, namelijk de Samen Onderwegschool aan de Van Goudoeverstraat. Ik weet niet hoeveel collega-raadsleden daar wel eens naar binnen zijn geweest, ik vermoed heel veel, maar als je binnen bent, snap je waarom ouders er niet happig op zijn om daar hun kind in te schrijven. Bovendien kan dat deel van de Gildenwijk ook wel een boost gebruiken met deze renovatie. Kortom, wij zien geen reden om dit nog langer op de lange baan te schuiven en dat geldt dus ook voor fietsveiligheid. Hoe vaak hebben we het in deze raad al niet gehad over die top 10-fietsknelpunten? Ze zijn al jaren bekend en eindelijk beginnen we ermee en stelt het college voor om 3 van die 10 punten te schrappen. Laten we dat alsjeblieft niet doen. Het is niet nodig en het is een investering in de toekomst van de stad en in toekomstige generaties.
4. Over die toekomstige generaties gesproken, daar gaat ons vierde en laatste uitgangspunt over. Wij willen toekomstige generaties niet met schulden opzadelen. Dat doen we overigens al in deze hele alternatieve perspectiefnota door investeringsvoorstellen te doen die binnen het investeringsfonds passen en door in 2025, maar ook meerjarig, ruimte te blijven maken voor onze voorstellen, maar ook door bijvoorbeeld een voorgenomen korting op de brede scholen in 2026 te beperken tot € 50.000. En daar hebben we ook een sluitend verhaal bij, voorzitter. Kijk, die korting of die besparing, hoe u het ook noemen wilt, is gebaseerd op het Pedagogisch Educatief Ecosysteem – een heel mooi woord –, maar dat systeem is pas in 2026 gereed, en die werkwijze is vervolgens wel bepalend voor die kostenbesparingen, om dat te kunnen realiseren. Het is dan ook gewoon niet meer dan logisch om de druk op de scholen niet onnodig op te voeren nog voordat wij hen dat handelingsperspectief, zeg maar: dat PEE, kunnen bieden.

Tot zover de uitgangspunten en de daaruit voortvloeiende voorstellen, voorzitter. Zoals ik al aangaf, staan hier natuurlijk ook enkele ruimtegevers tegenover die als dekking dienen voor het totaalplaatje. U snapt, we kunnen natuurlijk geen voorstellen doen zonder dekking.

En dan ook even een praktische noot. We hebben er bewust niet voor gekozen om ons alternatief in zijn geheel voor te leggen in één amendement. Daarom treft u straks losse

amendementen aan per voorstel; dat heeft u ook kunnen zien in de mail. Daarmee krijgt de raad ruimte om ieder voorstel afzonderlijk op zijn merites te beoordelen en dat komt een zuivere besluitvorming denken wij ook gewoon ten goede. Het moge duidelijk zijn dat het voor ons als fractie wel een totaalplaatje is.

En dan echt tot slot, voorzitter. Ik wil van deze gelegenheid ook gebruik maken om de ambtelijke ondersteuning te bedanken voor de technische toetsing van onze voorstellen, van gemeentesecretaris tot de heren van financiën. Dank voor jullie flexibiliteit en vooral deskundigheid. Tot zover mijn eerste termijn. Dank u wel.

Amendement A05: Leges woonurgenties afschaffen

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de leges voor het in behandeling nemen van een urgentieaanvraag (wonen) vanaf 2025 af te schaffen zodat de drempel voor inwoners met een woningnood wordt verkleind;
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Nr. Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Wijziging Citymarketing vervroegen	82	0	0	0
Toeristenbelasting eerder verhogen	93	50	0	0
Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	63	5	0	0

Amendement A06: Bezuiniging Gorinchem Beweegt terugdraaien

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de voorgestelde structurele bezuiniging op Gorinchem Beweegt (punt 5 uit hoofdstuk Ruimtegevers) t.h.v. € 10.000 te schrappen vanaf 2025;
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Nr. Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Wijziging Citymarketing vervroegen	82	0	0	0
Toeristenbelasting eerder verhogen	93	50	0	0
Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	63	5	0	0

Amendement A07: Maatschappelijke organisaties wel indexeren voor prijsstijgingen

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de voorgestelde structurele bezuiniging om subsidies niet te indexeren voor prijsstijgingen (punt 7 uit hoofdstuk Ruimtegevers) t.h.v. € 80.000 terug te draaien.
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Nr. Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
--	------	------	------	------

Wijziging Citymarketing vervroegen	82	0	0	0
Toeristenbelasting eerder verhogen	93	50	0	0
Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	63	5	0	0

Amendement A08: Verlaag de bezuinigingen in het sociaal domein

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de voorgestelde bezuiniging in het sociaal domein (punt 10 uit hoofdstuk Ruimtegevers) vanaf 2025 te verlagen met € 200.000 waarmee de meest kwetsbare inwoners zoveel als mogelijk worden ontzien;
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Nr. Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Wijziging Citymarketing vervroegen	82	0	0	0
Toeristenbelasting eerder verhogen	93	50	0	0
Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	63	5	0	0

Amendement A09: Beperk de extra verhoging van de OZB-belasting

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de voorgestelde extra verhoging van de OZB-belasting (punt 19 uit hoofdstuk 2.4 ruimtegevers) vanaf 2025 te verlagen met € 200.000;
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Nr. Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Wijziging Citymarketing vervroegen	82	0	0	0
Toeristenbelasting eerder verhogen	93	50	0	0
Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	63	5	0	0

Amendement A10: Starten met IHP Samen Onderweg locatie Van Goudoeverstraat

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de investering IHP Samen Onderweg locatie Van Goudoeverstraat (hoofdstuk 3.2 investeringsvoorstellen) vanaf 2026 op te nemen in de investeringsplanning waarmee we een start maken met één van de meest urgente schoolgebouwen;
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Investeringsvoorstellen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
IHP Van Goudoeverstraat Samen Onderweg	0	-2800	0	0
Spaarruimte onderwijs	0	3000	0	0
Aanpak top 10-fietsknelpunten volledig uitvoeren	-350	05	0	0
Cumulatieve ruimte in investeringsplafond	-3898	-980	-1489	118

Amendement A11: Top 10 fietsknelpunten volledig uitvoeren

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de investering in fietsknelpunten (punt 10 uit hoofdstuk 3.2 investeringsvoorstellen) vanaf 2025 op te nemen in de investeringsplanning zodat we door kunnen gaan met de aanpak van alle 10 geïnterpreteerde fietsknelpunten;
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Investeringsvoorstellen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
IHP Van Goudoeverstraat Samen Onderweg	0	-2800	0	0
Spaarruimte onderwijs	0	3000	0	0
Aanpak top 10-fietsknelpunten volledig uitvoeren	-350	05	0	0
Cumulatieve ruimte in investeringsplafond	-3898	-980	-1489	118

Amendement A12: Verdrag de korting op brede scholen

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2028:

- de voorgestelde korting op Brede Scholen (punt 20 uit hoofdstuk Ruimtegevers) in 2026 te verlagen met € 50.000 met het oog op de realisatie van het PEE in 2026;
- de dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnotade dekking hiervoor te vinden binnen de (meerjaren)begroting in de Perspectiefnota 2025-2028 waarin onderstaande additionele ruimtegevers zijn verwerkt uit het document 'Een redelijk alternatief' van D66:

Nr. Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Wijziging Citymarketing vervroegen	82	0	0	0
Toeristenbelasting eerder verhogen	93	50	0	0
Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	63	5	0	0

De voorzitter: Dank u wel. Dan het CDA, mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank, voorzitter. Dank aan het college en alle ambtenaren voor het maken van deze perspectiefnota, want in een wereld waar zekerheden niet meer vanzelfsprekend zijn, met een nieuw kabinet, of beter gezegd 'kleuterklas', die beloftes doet zonder dekking, en dan als eerste overheid de taak om dan in dat ingewikkelde speelveld een toekomstbestendige begroting te maken en te proberen te doen wat goed is voor onze inwoners, terwijl de middelen schaars zijn en schaarser worden. Niet voor niets heette ons verkiezingsprogramma 'Wij horen bij elkaar'. Wij zien het als onze taak om te werken aan een verantwoordelijke samenleving en vervullen ook op die manier onze rol in deze raad, vanuit de oppositie. Vanuit een sterke samenleving kunnen we de tegenslagen die op ons afkomen beter aan, maar daarvoor is een overkoepelend verhaal nodig hoe je die samenleving vanuit allerlei facetten ondersteunt om die verantwoordelijkheid te kunnen dragen. Dat missen wij in deze perspectiefnota. Ja, er moeten keuzes gemaakt worden, maar door het ontbreken van die gezamenlijke visie

worden deze keuzes wel te gefragmenteerd gemaakt of uitgesteld. Dit college stuurt wel, maar onduidelijk is waar de reis precies naartoe gaat. Voorzitter, hier hadden wij ook graag wat meer betrokken in willen worden. De enige werksessie hierover ging helemaal niet over de uitdagingen die nu verwoord staan in deze perspectiefnota. Het woord ‘bezuinigingen’ was uit den boze, terwijl alle andere gemeenten hiermee al wel bezig waren. En ook onze partners in de stad worden wel geïnformeerd, maar dat voelt dan bijna als een formaliteit. Het gesprek wordt niet gevoerd. We verzoeken het college om hierop te reflecteren. Onze reflectie hierop is dat dit niet voelt als ónze PPN, dat horen we ook terug in de stad en vanmiddag hier ook in deze raadzaal. Het lukt nooit om maar in acht minuten en met enkele moties of amendementen dit helemaal te doorgronden.

Maar dan de blik op de toekomst. Als het rijk wel met meer middelen over de brug komt, verzoeken wij het college om met de hele raad aan de slag te gaan om te kiezen wat we minder verhogen of bezuinigen in plaats van dit in de achterkamers te doen.

Dan per onderwerp nog inhoudelijke beschouwingen. Ik stip er vanuit overkoepelende thema's vanuit onze visie twee uit.

1. Versterken van de verantwoordelijke samenleving.

Iedereen moet mee kunnen doen in werk en vrije tijd, als jongeren of oudere, of je nu een beperking hebt of niet. Als eerste overheid zien we hierin een belangrijke taak om een aanjagende en ondersteunende rol te vervullen.

De keuzes die het college voorstelt raken onze inwoners diep in de portemonnee. De parkeertarieven worden fors verhoogd. Al eerder verzochten we om een parkeerbegroting. Dichten we nu een gat omdat we verlies lijden op parkeren, of spekken we de gemeentelijke schatkist? Er is blijkbaar een inventarisatie geweest waaruit deze verhoging voortvloeit, maar dit inzicht kennen wij niet. Kan het college dit delen? De volgorde hiervan vinden wij ook verkeerd. Vanuit inzicht nemen we besluiten en niet andersom en ook onze partners in de stad zijn niet betrokken bij de totstandkoming van deze maatregelen. En dan vervolgens Kweeklust uitstellen. Hoe vaak wij daar niet voor hebben gepleit, dat als je met de parkeerpanelen een afspraak maakt, het netjes is die na te komen, dat er geen goede alternatieven zijn. Toen hadden we al de indruk dat het college hier niet zo'n zin in had, maar nu kiest het college ervoor om het om financiële redenen te schrappen.

Er wordt naar onze mening gesneden in de goede dingen. Verhoging van de kaartjes van het zwembad vinden wij onwenselijk. Ook de bezuiniging op Gorinchem Beweegt valt in die categorie. Bezuinigen op bewegen is van negatieve invloed op een gezond en goed leven, zulk belangrijk werk als plek van ontmoeting, vooral voor kinderen die wellicht niet altijd bij een vereniging kunnen sporten.

Ook op het gebied van toegankelijkheid valt wat af te dingen. Vanuit ervaringen merken we dat de oversteekpunten van onze vestingwallen niet overal veilig en toegankelijk zijn. Om die reden dienen we samen met ChristenUnie/SGP de motie ‘Veilige vesting voor voetgangers in’, om te onderzoeken welke ingrepen nodig zijn om dat te verbeteren. Ook passend bij de thema is onze steun voor het amendement van de Partij van de Arbeid over de gehandicaptenkaart.

2. Een overheid waar je op kan vertrouwen.

Hierbij hoort dat je op een gegeven moment de conclusie trekt en de stad hierover onder ogen durft te komen. Dit gaat over het dossier De Nieuwe Doelen. Het college nam deze

woorden vanuit de onhaalbaarheid van het scenario niet in de mond bij de I&O, maar het bleek klip-en-klaar: De Nieuwe Doelen als groot podium in de stad gaat niet. Voor ons is dat geen verrassing. Al eerder hebben we dit geconstateerd en geprobeerd te bezien hoe je dit geld veel breder in onze samenleving kunt inzetten. Daarom komen we nu met ons vervolg op ons amendement 'Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie 2'.

Graag willen wij focussen op wat wel lukt en nodig is. De bieb is belangrijk en het rijk heeft hier ook serieus geld voor over. Vanaf 2025 komen er meer middelen naar gemeenten voor bibliotheken. Ondersteun daarnaast wat goed gaat, investeer in de breedte van het culturele veld en doe dat samen met onze culturele partners, zoals het bestendigen van onze bestaande theaters, meer activiteiten in de bieb en muziekles op school.

En de voorstellingen die een groter podium nodig hebben: gebruik onze creativiteit en de kracht van onze stad om de sociaal-maatschappelijke initiatieven te kunnen draaien, zoals die afscheidsmusical of de eindvoorstelling. We zien hiervoor inzet van een aula, het gebruik van sporthallen die in de zomermaanden toch minder bezet zijn, en denk ook aan de nog te bouwen sporthal op Noord. Hoe mooi is het als je hierin een kruisbestuiving kan maken? Onze stad en in het bijzonder de bieb en het culturele veld verdienen een antwoord op deze vraag. Pak het initiatief en maak er wat van!

Een overheid waar je op kunt vertrouwen betekent ook een vangnet kunnen zijn. We willen bijzonder aandacht vragen voor een partij die niet in een hokje past van de systeemwereld, maar wel essentieel is in onze Gorcumse leefwereld: De Gezel, voor degenen die tussen wal en schip vallen, die door de officiële instanties niet worden gezien, die geven zij een steuntje in de rug en nu is het aan ons om hen een steuntje in de rug te geven. Tot nu toe lukt dat niet, terwijl zij om hun werk goed te kunnen doen een structurele subsidie nodig hebben en die ook verdienen. Als CDA brachten wij vorig jaar een bezoek aan De Gezel en we hebben uit eigen waarneming kunnen zien en ervaren wat het betekent als je ergens weer onderdeel vanuit mag maken, als je weer zingeving ervaart door je werkzaamheden en als je een club hebt waar je je onderdeel van voelt. Met het gesprek dat we daar hebben gevoerd in het achterhoofd durf ik met zekerheid te stellen: koester deze prachtige organisatie en de mensen die zich met hart en ziel inzetten voor degenen die door alle instanties al zijn laten vallen. Laten wij dan De Gezel niet laten vallen.

Amendement A13: Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie 2

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

stelt voor de Perspectiefnota 2025-2028 als volgt te wijzigen:

- de investeringsbudgetten 'Cultuurhuis' en 'Inrichting Cultuurhuis' van in totaal € 8.000.000 te schrappen (zie paragraaf 5.1 onder 'Investeringsplanning' pagina 24);
- de daarbij behorende exploitatieruimte te schrappen;

het raadsbesluit als volgt te wijzigen:

de tekst in het dictum onder beslispunt 3 als volgt aan te passen:

'De besluitvorming over de Perspectiefnota 2025-2028 te betrekken bij het opstellen van de Begroting 2025 en daarbij met een voorstel te komen hoe de geschrapte investering 'Cultuurhuis' en 'Inrichting Cultuurhuis' om te buigen is in:

1. Goede huisvesting voor de bibliotheek
2. Versterking van het culturele veld met een maximum van € 250.000 per jaar van de

vrijgekomen exploitatieruimte

3. Faciliteren van een podiumfunctie ten behoeve van sociaal-maatschappelijke activiteiten op een alternatieve locatie’.

Motie M07: Veilige vesting voor voetgangers

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

geeft het college opdracht te onderzoeken, welke ingrepen nodig zijn om de onveilige of beperkt toegankelijke oversteekpunten van onze vestingwallen te verbeteren.

Motie M08: De Gezel heeft waarde en doet ertoe

De raad der gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 11 juli 2024;

geeft het college de opdracht om De Gezel structureel te subsidiëren met € 50.000 per jaar.

De heer Klein: Voorzitter, via u een vraag aan mevrouw Van Oversteeg. Een heel warm pleidooi voor De Gezel, dat snap ik ook. Volgens mij hebben wij ook een tijd geleden een besluit als raad genomen om die subsidie te verstrekken. Begrijp ik hieruit dat De Gezel een nieuwe subsidie heeft aangevraagd en dat u toevallig weet dat die is afgewezen? Die kennis heb ik namelijk niet.

Mevrouw Van Oversteeg: Naar wat wij hebben begrepen, maar ik hoop dat ook het college hierop in zijn termijn ingaat, is dat er behoefte is aan een structurele subsidie – dat is ook zo verwoord in de motie die wij hebben ingediend – en dat daar op dit moment nog niet positief op is geantwoord.

De heer Klein: Maar die is dus wel aangevraagd, begrijp ik?

Mevrouw Van Oversteeg: Ja, daar worden gesprekken over gevoerd.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Klein vraagje aan mevrouw Van Oversteeg: waar vindt u de dekking voor die € 50.000, althans: € 23.000 was er al, als ik het goed heb begrepen?

Mevrouw Van Oversteeg: In het meerjarenperspectief zit ruimte, maar wij willen ook van het college horen op welke manier zij dat zien. In de motie is ook verwoord dat er een besparing wordt gerealiseerd op het sociaal domein. Wij vinden het logisch als het daar landt, maar nogmaals: dat is ook een punt van uitwerking.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik dacht: De Gezel, waar kennen we die ook alweer van: van de prachtige banken en stoelen die ze een nieuw leven geven, maar inderdaad ook van het besluit dat wij twee jaar geleden hebben genomen. U refereert daaraan. Volgens mij hebben wij toen die subsidie van rond € 170.000 voor twee jaar ook toegekend, omdat er een begroting lag waarmee zij aantoonde dat ze over twee jaar op eigen benen zou staan. Hoe ziet u dat nu in het licht van, zeg maar, een structurele claim die toch op tafel zou liggen?

Mevrouw Van Oversteeg: Ik ben eigenlijk heel blij dat u dat vraagt, want dat is ook een van de redenen waarom wij deze motie indienen. De meeste inkomsten die worden

gegenereerd, worden door De Gezel zelf gegenereerd, vanuit juist die opbouw van die organisatie. Maar als je kijkt naar de toegenomen intensiteit van. . . , ja ‘dienstverlening’ vind ik hier een beetje verkeerd woord, maar ik denk dat u wel begrijpt wat ik bedoel, het aantal gezellen dat er is en ook de problematiek die daarbij komt kijken, lukt het gewoon nog niet om financieel zelfstandig daarin te zijn. Om die reden is het zo opgebouwd.

De voorzitter: Dank u wel. Als laatste is het woord aan de SP, de heer Van Andel.

De heer Van Andel: Dank u wel, voorzitter. Ik wil starten met een retorische vraag, is er nog perspectief voor dit college? Retorisch wil zeggen “hou even uw mond”, voor degenen die dat niet weten! Dat is voor ons ook een vraag, als je de perspectiefnota bekijkt vanuit de principes van de SP. Principes zijn er: menswaardigheid, gelijkwaardigheid, solidariteit. Ik kom aan het eind van deze eerste termijn tot een eerste conclusie, hopelijk aan het eind van de avond tot een eindconclusie.

Vandaag wordt hier in de gemeenteraad de zogenaamde perspectiefnota behandeld, zeg maar: hoe staan we ervoor als gemeente de komende jaren? Ook werden onlangs de jaarstukken 2023, zeg maar: de retroperspectiefnota, het terugkijken, behandeld. Terugkijkend op 2023 gaf een positief beeld, een positief resultaat van enkele miljoen. Daarom zijn we toch wel enigszins verbaasd door de financieel minder solide – ik zeg het even heel netjes – perspectiefnota, minder dan gehoopt doordat vanuit onze grootste inkomstenbron, het rijk, minder geld binnenkomt en daarom de gemeente, zoals ze het noemen, moet ombuigen. Zeg maar gewoon dat er moet worden bezuinigd en inkomsten moeten worden verhoogd. De verwachting was een ravijnjaar 2026, maar dat is vervroegd tot 2025. Dit moet allemaal gebeuren om ook nu en de komende jaren minimaal quitte te spelen. Dat zal nog moeilijk worden, als we de voorlopige plannen van de nieuwe regering zien. Er komen nog forse bezuinigingen aan. Daarnaast staan er in Gorinchem dure plannen op de rol om de wegen aan te pakken en de beschoeiingen en water van watergangen te verbeteren; dan praten we ook over enkele miljoen per jaar de komende jaren. Deze zaken staan al enkele jaren in de planning, ook bij het vorige college, maar nu moeten ze toch echt worden uitgevoerd, en soms zijn ze ook al uitgevoerd, dit om ongelukken te voorkomen – denk bijvoorbeeld aan de weg voor de Gamma en de Praxis die nu berijdbaar is.

Kortom, het zal mogelijk zwaar weer worden. Daarom doet het college ons een voorstel waarop zij zouden willen bezuinigen, of waarop zij meer inkomsten willen genereren. Laten we maar eens starten met een aantal zaken die duurer gaan worden voor de inwoners en bezoekers van Gorinchem en wat ze opleveren in 2025:

- parkeren op straat en in de parkeergarages moet naar verwachting € 750.000 per jaar meer opleveren;
- het verkrijgen van een vaste gehandicaptenparkeerplaats met een kenteken – daar is ‘ie! – een bord € 250 per plaats. Was tot op heden gratis, extra opbrengst naar verwachting € 5.000 per jaar;
- verhoging toegangsprijs zwembad. Normale verhoging is 3% per jaar, nu nog een keer extra € 2 per kaartje, in totaal een extra opbrengst van € 360.000;
- verhoging liggeld voor haven en cruiseschepen, extra opbrengst € 80.000;
- verhoging OZB met regulier 3,4 en extra 5%, totaal een extra opbrengst van € 570.000.

Enkele bezuinigingen:

- verbouwing parkeergarage Kweeklust wordt uitgesteld, geen directe besparing, maar ook geen extra investering;
- sociaal domein – ik kom daar dadelijk op terug –, hier moet € 700.000 worden bezuinigd door effectiever werken, slimmer werken en harder werken;
- subsidies worden niet geïndexeerd / verhoogd. De kam gaat door de subsidies. Verwacht wordt dat dit in 2025 € 170.000 gaat opleveren, oplopend tot € 530.000 vanaf 2027.

Zijn we hier trots op? Nee, je kunt niet trots zijn op bezuinigingen en extra kosten. We zijn wel op één ding trots. We zijn er trots op dat de inwoners van Gorinchem die aangewezen zijn op minimaregelingen en inwoners die aangewezen zijn op de zogenaamde 130%-regeling en de collectieve ziektekostenverzekering, deze regelingen kunnen blijven behouden. Onze eigen SP-wethouder Eva Dansen heeft dit gelukkig kunnen behouden, maar zij zal het naar de mening van de SP-fractie niet gemakkelijk krijgen om daarnaast nog eens een keer € 700.000 te besparen op haar portefeuille. Maar zij en de SP staan pal voor de regelingen die er in Gorinchem zijn en moeten blijven. De wethouder financiën heeft eerder al aangegeven dat laatstgenoemde bezuiniging van € 700.000 op het zogenaamde sociale domein, een heel breed onderwerp, de minima niet zal raken. Mocht dat wel zo zijn, dan zal de SP-fractie daar de betrokken wethouders, nee, zeg maar: het hele college, op aanspreken en dan zullen we zeggen “zo zijn we niet getrouwd met elkaar college!” Overigens hebben we geen schijnhuwelijk, we hebben geen huwelijk uit liefde, maar ik zie het als een verstandshuwelijk: een huwelijk waarbij wij elkaar respecteren, maar niet liefhebben. De SP staat, zoals aangegeven, voor menswaardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. . .

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Met waardering voor wat ik hoor, ben ik ook benieuwd of de SP behalve alert is op mensen die de zorg toekomen daar niet op tekort gaan komen, ook mee gaat opletten dat we het vel niet over de oren gaan trekken van de mensen die bijvoorbeeld de huishoudelijke zorg uitvoeren, want daar hebben we in het verleden heel veel last van gehad. Dan denk je: kijk ons weer eens bezuinigen, maar er wordt onmogelijk werk, vertrek van werk, slecht werkgeverschap gestimuleerd, dus ik hoop dat u daarin mee optrekt om ook daarop te letten. Dan staan wij altijd open voor een second love met de SP!

De heer Van Andel: Dank u wel! Ik had de vraag bijna verwacht, zou je kunnen zeggen, maar mochten er onherstelbare barsten dreigen te komen, dan zullen wij als SP in het uiterste geval een mediationgesprek – ik kijk even naar de heren van de ChristenUnie/SGP die het over scheidingen hadden – moeten arrangeren tussen de huwelijkspartners en kijken wat eruit komt. Overigens zullen we altijd de vinger aan de pols houden, ik hoop met elkaar. Kortom, we blijven nu samen. Voor altijd en tot wanneer? De tijd zal het leren.

We zullen vandaag niet zelf met schriftelijke moties of amendementen komen. Wij willen een en ander zo nodig tot het begrotingsdebat in oktober bewaren. We nemen wel de vrijheid om keuzes te maken voor of tegen de ingediende moties van andere partijen, keuzes die mogelijk niet de keuzes van het college zijn. Maar het college heeft niet alle

wijsheid in pacht. Zeker ook de oppositiepartijen hebben ideeën die de aandacht van het college moeten krijgen.

En nu had ik wat opgeschreven over de gehandicaptenkaarten. In het amendement gaat het over gehandicaptenkaarten met kenteken enz.; dat ging over € 5.000. Dat neemt niet weg dat wij het college verzoeken – wij hebben geen motie – om deze opbrengst van de vaste parkeerplaats met een kenteken niet in te boeken en ook de plaatsing van borden naast het verstrekken gratis te maken. Dit gaat € 5.000 kosten, dat staat in geen verhouding tot de kosten voor degenen die een dergelijke parkeerplaats met paal moeten hebben, omdat ze minder dan 100 m naar hun huis kunnen lopen en geen eigen parkeerplaats hebben. Want over die mensen hebben we het. Graag hoor ik in eerste termijn van de wethouder het standpunt van het college. Ik ga er vanuit dat dit college het voorstel intrekt.

Overige amendementen en moties zal ik uiteraard in de tweede termijn behandelen en waarschijnlijk doet mijn collega dat.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik zou ook graag de heer Van Andel eigenlijk de vraag willen stellen, een beetje in de lijn van wat we bij Gorcum Actief en de VVD gezien hebben van: u heeft ook heel de lijst opgenoemd van ‘goh, dat is me toch allemaal wat, dat zouden we helemaal niet willen’, dus mijn vraag aan u is: voegt u zich bij de groep die last heeft van krokodillentranen, of zegt u van ‘nee, ik heb dit allemaal opgenoemd omdat we het ook prematuur vinden om nu in de stad uit te spreken van ‘hé, dit zijn onze uitgangspunten waarop we ons hebben gericht om te bezuinigen’, of zegt u: ‘nee, ik heb het opgenoemd omdat we het echt niet willen, dus ook deze perspectiefnota in ieder geval op zijn minst niet in stemming brengen vandaag’?

De heer Van Andel: Ik heb het niet opgenoemd omdat we het niet willen, ik heb het genoemd als feiten die in de perspectiefnota staan. Dat is iets heel anders. Ik heb opgenoemd wat wij niet willen, en dat is dat mensen die als minima leven gevolgen gaan ondervinden van bezuinigingen op het sociaal domein. Dat is iets anders. Ik hoop dat die vraag daarmee beantwoord is.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel, en ook dank aan de heer Van Andel voor zijn openhartige bijdrage. Nog wel even een vraag. U had een verzoek aan het college of dat specifieke voorstel over gehandicaptenparkeerplaatsen ingetrokken kan worden. Maar we zitten hier in een raadsvergadering en het is nu aan ons om daar een besluit over te nemen. Die besluiten liggen op tafel, dus volgens mij is dat nu aan de orde, want de raad beslist en niet dat het college nog iets intrekt, want dat kan volgens mij niet meer.

De heer Van Andel: Dat weet ik niet. Misschien zegt het college wel: voordat we het überhaupt in stemming brengen, trekken we het in. Weet ik niet, misschien komt er nog een motie, weet ik niet. Misschien verandert u uw motie met deze strekking.

De heer Tekir: Ik ben dan heel erg benieuwd hoe dat verder gaat vanavond, maar we hebben een agenda vastgesteld en we behandelen nu de perspectiefnota. Maar goed, u heeft in ieder geval een escape, want er ligt een amendement in de raad.

De heer Van Andel: Maar de taalkeuze in dat amendement klopt niet helemaal. Dat was het verhaal.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn wij aan het einde gekomen van de eerste termijn van de raad. We gaan nu met elkaar een maaltijd gebruiken en om half zeven gaan we verder met de termijn van het college. Ik schors de vergadering (17.57 uur).

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de raadsvergadering (18:51 uur). We hebben de algemene beschouwingen gehad van de fracties in eerste termijn en we gaan nu verder met de beantwoording van het college in de eerste termijn, nadat we een heerlijke maaltijd hebben genuttigd met elkaar. Ik geef allereerst wethouder Molengraaf namens het college het woord.

Eerste termijn college

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank u wel, voorzitter. Ik wil de fracties danken voor hun inbreng in eerste termijn. Wat me daarbij trof, en dat is natuurlijk ook heel voor de hand liggend, is de worsteling die elke fractie met deze perspectiefnota heeft. Dat is heel herkenbaar. Het is de worsteling die wij als college zelf ook hebben gehad en nog hebben. We zitten namelijk in financieel zwaar weer, met flinke tegenvallers, dat hebt u in de PPN kunnen zien. We hebben net als alle andere gemeenten te maken met kortingen vanuit het rijk, ook met onvoorspelbaarheid vanuit het rijk: wat gaat de nieuwe coalitie ons brengen? En tegelijkertijd willen we de verantwoordelijkheid nemen voor een solide financieel beleid en een sluitende PPN, meerjarig. Financiële zorgvuldigheid, maar ook zorgvuldigheid in de maatregelen die je neemt, waarbij we naar mijn idee een goede balans hebben gezocht en gevonden tussen aan de ene kant lastenverzwaringen en aan de andere kant besparingen. Tegelijkertijd willen we ook onze ambities niet allemaal loslaten, we willen ook blijven investeren in de stad, we willen ons collegeprogramma uitvoeren. Investeren in de stad betekent ook dat je de basis op orde brengt, en heel eerlijk: de kosten voor wegbeheer en beschoeiingen zijn fiks, maar we hebben ze weten te verwerken. In deze PPN zit pijn, voor alle fracties, maar ook voor alle inwoners, voor bedrijven. De stad gaat dit merken, want met elkaar moeten we dit oplossen en opbrengen. Tegelijkertijd denk ik dat inwoners ook gaan zien dat we de basis op orde brengen en dat we onze ambities uitvoeren.

De PPN ligt vanavond ter besluitvorming voor en ik vind het belangrijk om te onderstrepen dat het van belang is deze PPN vast te stellen, want er zit ook heel veel going concern in. Er zullen acties uitgezet moeten worden met de vaststelling van deze PPN om ook begin 2025 klaar te staan om dat tot uitvoering te brengen. Organisaties zullen moeten worden voorbereid als het gaat om subsidies. Natuurlijk moet er ook nog heel veel uitgewerkt worden. Dat gaat met name om de taakstellingen, die hebben we in die zin nog niet tot op de komma ingevuld, de taakstelling op het sociaal domein et cetera. Daar gaan we graag met u het gesprek over aan richting de begroting. Dat lijkt me ook goed,

dan weten we ook meer van wat wel en niet haalbaar is en welke plannen we u precies willen gaan voorstellen. En dan horen we ook graag uw ideeën daarvoor.

Voorzitter, dat even als eerste reactie op al uw bijdragen. Ik heb een enorm pak papier en hoop daar niet de weg in kwijt te raken. . . .

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Als dat uw reacties is op onze bijdragen, dan mis ik toch wel iets. Van meerdere fracties, ook van ons, is een reflectie gekomen op het gemis dat we hebben gehad om echt meegenomen te worden en samen de opties die nu zijn voorgelegd af te wegen tegen andere. Zelfs nog toen ik u vroeg, “goh, kunnen we in ieder geval nog zicht krijgen op de afwegingen?”, zou u eens kijken, maar hebben we niks gekregen van “hoe kijkt u nou terug op dat proces?” Dat is toch niet hoe we het samen zouden moeten willen doen?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Volgens mij hebben we daarop ingespeeld door u de ruimtevragers die van de haak gevallen waren of zoiets, toe te sturen. Ik heb zelf ook geworsteld met de vraag hoe we de afwegingen die we hebben gemaakt zouden kunnen laten zien.” Mij lijkt het goed om daar bij de begroting over de taakstellingen echt het gesprek over aan te gaan. Ik heb ook wel geworsteld met het proces, omdat, heel eerlijk, deze PPN ook echt onder druk tot stand is gekomen. Er moest heel veel uitgezocht worden: wat is er mogelijk, wat is er niet mogelijk, wat is haalbaar, aan welke maatregelen denken we? Daar ben je dan zo mee bezig dat ik niet gedacht heb “o, hier kunnen we ook nog heel makkelijk de raad in een traject meenemen met allerlei sessies, zoals we dat ooit wel eens bij de AHAD gedaan hebben”. Er was simpelweg geen tijd om dat op een goede manier voor te bereiden en dan moet je je ook afvragen wat zo'n bespreking gaat doen. Maar u hebt ook gevraagd, “neem ons mee richting de begroting”, nou, dat lijkt me prima. Dat was ik toch al van plan om u toe te zeggen. Er is voor allebei wat te zeggen. Ik vind ook dat een college de verantwoordelijkheid heeft om een PPN neer te leggen en om met voorstellen te komen en hier kunt u ook de afweging maken. Ik ga ook proberen uit te leggen hoe wij afwegingen gemaakt hebben, de vragen die u ook gesteld hebt over de pijnlijke punten ga ik proberen uit te leggen en dan is het aan u wat u daar verder van vindt. . . .

De heer Schefferlie: Misschien herinnert u zich nog dat wij een sessie kregen waarin wij aan de knoppen mochten draaien. Aan alle ambtenaren kon je merken “o, o, er komt heel wat op ons af”, dat wist heel Nederland al. Wat jammer dat dat soort momenten niet gebruikt zijn van “hé, we weten het nog niet precies, maar er moeten flinke keuzes gemaakt worden, we kunnen ze wel tegen elkaar afwegen”, dan hadden we onze tijd zinvol gebruikt. Ik vind het heel lastig dat nu allerlei uitspraken, vergezichten, zeg maar, in de stad worden uitgedragen, waarbij je heel veel fracties hoort eigenlijk van “ja, maar dit willen we helemaal niet”. We hebben het goede gesprek niet gevoerd, dus hoe wilt u nou van ons verwachten, terwijl je het juist in zo'n moeilijke tijd samen moet doen, dat we met u optrekken op deze manier?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Volgens mij hebben we de knoppensessie gedaan over de investeringen, op verzoek van de raad. Dat ging niet over bezuinigingen. Die hadden we toen ook lang nog niet allemaal in beeld. Dus het was toen ook gewoon echt te vroeg geweest om het daarover te hebben. Maar de kritiek voel ik

best wel en tegelijkertijd hoop ik dat u ook mijn worsteling voelt. Want wanneer hadden we dat moeten doen en hoe hadden we dat op een goede manier kunnen doen?

De heer Schefferlie: Nou voorzitter, ik begrijp die worsteling, maar laten we in het vervolg dan samen worstelen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat vind ik wel een hele goeie uitdaging, maar ik weet niet of het van mijn fractie mag!

De voorzitter: Je kunt hem op tweeërlei wijzen uitleggen, laten we maar voor de veilige uitleg gaan! De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik wilde ook nog even interrumpen als, zeg maar, de aftrap het stukje reflectie was vanuit de fracties, onder andere ook de mijne. Want zegt u nu eigenlijk met heel veel woorden dat het financiële besef, de urgentie, eigenlijk te laat is neergedaald? Want even om u mee te nemen: wij hebben volgens mij pas in de vergadering van eind mei, zo'n zes weken geleden, vanuit het college een eerste mededeling gehad van “nou, beste raad, het ziet er toch echt niet goed uit”, terwijl, ja de raad zeker, maar ook een heleboel andere gemeenten wel wisten hoe laat het was. Dus hoe kijkt u daarop terug?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat ben ik niet helemaal met u eens. U herinnert zich wellicht dat we in 2022 ook een sessie hebben gehad waar op een van de laatste slides stond ‘bezuinigingen?’ Daar werd niet heel positief op gereageerd. Dat was blijkbaar te vroeg. Ik heb bij de PPN vorig jaar ook aangegeven dat we in financieel moeilijker weer komen, dus het is niet zo dat ik dat pas in mei ben gaan beseffen. Alleen, je loopt wel een traject, ook met de organisatie, om die besparingen te gaan vinden en om te gaan zeggen van “hoe moet het evenwicht worden, waar kunnen we lasten verhogen?” Ik ga daar zo meteen het een en ander over uitleggen, bijvoorbeeld op de vraag van het CDA over de parkeerbegroting / parkeerbalans – het woord doet er niet zoveel toe, iedereen snapt wel wat ik bedoel. Dingen zijn ook volgtijdelijk.

De heer Tekir: Voorzitter, ik snap echt wel dat het een bepaalde druk met zich meebrengt om met zo'n hele organisatie naar een PPN toe te werken. We hebben het zelf in de fractie de afgelopen dagen meegemaakt, dus ik kan met u meepraten, maar ik vind het dan toch een gemiste kans, zeker op het moment dat u denkt van “hé, dit wordt niet een reguliere PPN”, dat wij daar gewoon niet in zijn meegenomen. U ziet dat kennelijk anders, maar. . .

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nee, ik zeg niet zozeer dat ik dat anders zie. Ik herken dat wel een beetje en tegelijkertijd, als ik terugkijk op het proces, had ik ook echt mijn handen vol aan het vaststellen van al die maatregelen bij elkaar, al die keuzes die we moesten maken als college. Als ik daarop terugkijk, denk ik echt wel een beetje “wanneer hadden we dat moeten doen?”, als ik ook kijk naar de overvolle raadsagenda. En natuurlijk: dan kun je prioriteiten stellen, maar voor mij telt wel een beetje dat wij, nou, ik weet even niet uit mijn hoofd wanneer we de PPN in het college hebben vastgesteld, maar zeg maar: één of twee weken daarvoor hadden we pas het goede beeld. Nou, vrij snel daarna hebt u de PPN gehad. Dan kun je niet meer dat traject inzetten zoals we dat bij de AHAD toen heel weloverwogen hebben gedaan, waarbij je eerst uitgangspunten

gaat vaststellen en dan alles door gaat akkeren met elkaar. Daar was gewoon simpelweg de tijd niet meer voor. En volgens mij moeten we het vooral ook hebben over de taakstellingen. Die hebben we nog lang niet allemaal ingevuld, dat gaan we richting de begroting doen en dat doe ik graag samen met u. Veel meer kan ik daar niet over zeggen. Zo kijk ik er tegenaan. Vind ik het jammer dat dat niet gelukt is? Ja, dat vind ik ergens wel jammer, zeker als ik u zo hoor, en tegelijkertijd: ja, het is wat het is.

De voorzitter: De wethouder vervolgt haar betoog.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, voorzitter, ik zal proberen de bijdragen een beetje langs te lopen, met name als het gaat over vragen die gesteld zijn.

Veel vragen zijn gesteld over de bezuinigingen op het sociaal domein, de zeven ton. Die vragen snap ik. In I&O hebben wij al aangegeven dat de maatregelen die er zijn als het gaat om inkomensondersteuning, overeind blijven: 130%, declaratiefonds, collectieve ziektekostenverzekering. Maar we hebben bijvoorbeeld aan Avres, de gemeenschappelijke regeling die heel veel van het sociaal domein voor ons uitvoert, de uitkeringen en de Participatiewet, gevraagd eens met ons mee te denken over de vraag of er bezuinigingen zijn te realiseren – want daar gaat heel veel van ons geld ook heen. Avres is op dit moment bezig om dat voor ons in kaart te brengen. Daar zal een deel vandaan moeten komen. Ik heb ook al aangegeven dat we willen proberen budgetten slimmer in te zetten. We doen er alles aan om die bezuiniging zó te doen dat het de meest kwetsbaren niet raakt. We zullen die voorstellen aan u voorleggen, zodat u ze te zijner tijd kunt beoordelen. Tegelijkertijd hebben we wel een financiële opgave en zou ik die zeven ton er wel in willen laten staan, om ons uiterste best te doen om dat te realiseren.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Ik ben benieuwd wat de wethouder in het worst case scenario gaat doen, als Avres niet kan bezuinigen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dan ga ik ze heel boos aankijken! Nee hoor. We zijn natuurlijk al langer in gesprek met Avres en ik heb goede hoop dat zij hierin een substantieel aandeel kan leveren.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Hoe lang bent u hierover al in gesprek met Avres?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat weet ik niet uit mijn hoofd, maar dan heb je het eerder over weken dan over maanden. Het is niet zo dat we dit al in januari hebben aangekaart.

De heer Tekir: Dan kan er dus qua vertrouwen ook niet zo heel veel bekend zijn dat dit gaat lukken, als het nog maar zo vers is en zo abrupt.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou, het is niet vers en abrupt. Een aantal weken geleden hebben wij Avres gevraagd eens met ons mee te denken over de taakstelling, zoals overigens ook aan de Dienst Gezondheid & Jeugd door de gemeentes, want het is

niet alleen Gorinchem die dat vraagt, maar ook alle andere gemeenten die in de gemeenschappelijke regelingen deelnemen. De wethouders financiën geven dan aan in zo'n GR van: wij hebben een bezuinigingsopgave, dat betekent ook iets voor jullie, want jullie zijn het verlengd lokaal bestuur. De één is daar sneller mee dan de ander. Avres is een GR die altijd heel snel en effectief handelt, waarbij we wel het beeld hebben dat daar besparingen gerealiseerd zullen worden.

De heer Tekir: Voorzitter, tot slot. Heeft Avres het college dan aangegeven dat die zeven ton bij haar realiseerbaar is?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nee, niet de volledige zeven ton; dat zal niet lukken.

De heer Tekir: Wat is dan wel realiseerbaar? Want u legt de raad zeven ton voor.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Wij hebben gevraagd of zij wil nagaan of zij drie ton kan realiseren.

De heer Tekir: Dan snap ik het niet meer. Waar komt de overige vier ton dan vandaan?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Uit andere besparingen. Het sociaal domein is niet alleen maar Avres.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Nog even voor de zekerheid: gaat het bij Avres ook over bezuinigingen in de bedrijfsvoering, of ook op andere vlakken?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik verwacht eerlijk gezegd dat het inderdaad vooral efficiënt werken zal zijn, maar dat weet ik nog niet helemaal. Nogmaals: wij leggen u dat voor, zodat u het ook kunt beoordelen.

Dan de parkeergelden; laten we het daar eens over hebben. Ik heb volgens mij al een keer eerder aangegeven dat ik op verzoek van het CDA aan de gang ben gegaan met het in kaart brengen van de balans tussen opbrengsten van straatparkeren en parkeergarages: waar leiden we verlies op, waar verdienen we op? We hebben daar een themasessie over gehad in het college, waarvan ik u ook op de hoogte heb gesteld, en ik heb u toen ook al toegezegd dat wij na de zomervakantie zo'n themasessie ook met u als raad gaan organiseren. Maar daardoor wisten wij als college al wel dat de parkeergelden in Gorinchem eigenlijk best wel heel laag waren. We hebben gekeken naar vergelijkbare gemeenten, gemeenten als Goes, maar ook Dordrecht – Dordrecht is niet helemaal vergelijkbaar, maar Goes en nog een andere, die weet ik even uit mijn hoofd niet meer – , en zelfs als wij onze parkeergelden verhogen zoals we nu in de PPN voorstellen, zitten wij dan nog aan de lage kant. Dat gaf ons wel, met de uitdaging die in de perspectiefnota naar ons toe kwam, de overtuiging dat wij nu gelijk al daar ruimte konden vinden om een stukje van de puzzel op te lossen. Maar nogmaals: u krijgt daar na de zomervakantie alle ins en outs van.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Toen de wethouder zei dat ze ons ervan op de hoogte zou hebben gesteld dat er een themasessie in het college was geweest, keken wij elkaar net verschrikt aan, want volgens mij is het in ieder geval voor ons nieuws dat daarvoor zo'n themasessie is georganiseerd. U gaf aan dat het na de zomer voor de raad zal worden gedaan en dat brengt ons wel in een lastig parket, want u geeft aan “vanuit dat inzicht hebben we het besluit genomen dat aan u voor te leggen”, maar u vraagt ons vanavond dat besluit te nemen zonder dat inzicht. Dat is naar mijn idee voor ons de verkeerde volgorde.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat snap ik, maar ik heb net aangegeven dat er ruimte was, dat we met vergelijkbare gemeenten best wel hele lage tarieven hadden, dus dat daar de ruimte in zat. Nou, dat is dan een stukje dat ik u vast kan verklappen. U vroeg net in uw bijdrage of wij daar inzicht in hebben. Ja, dat hebben wij en dat gaan we met u delen. Dat is wat ik u kan toezeggen, maar u zult ook begrijpen dat, op het moment dat je met een perspectiefnota zit en zo'n gat, je alle ruimte die je kunt inkoppen ook inkopt.

Mevrouw Van Oversteeg: Daarop zal ik uiteraard in tweede termijn ingaan, maar wat ik heel belangrijk vind voor het nemen van een goed besluit door de raad, is dat ons eerst de onderbouwing daarvoor wordt voorgelegd. Ik snap heel goed wat de wethouder zegt, maar ik denk dat, als zij nog op deze stoel had gezeten, zij hetzelfde zou hebben gezegd.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat weet ik niet en dat zullen we ook nooit weten! Volgens mij heb ik hiermee de vragen gehad die ik op mijn lijstje had staan. Dan ga ik nog even kijken wat ik zelf opgeschreven had.

Door de VVD is een vraag gesteld over de motie fietssnelweg. Wij hebben dat, zoals toen gevraagd is, meegenomen in de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie. We hadden gedacht daarover aan het eind van het jaar al het een en ander aan u te kunnen meedelen, maar dat wordt begin 2025. En dan zal het ook niet meer zo heten, maar een andere naam hebben. Het is nog even spannend welke naam dat is, want dat heb ik niet doorgekregen. Vragen zijn ook gesteld over de fietsveiligheid rond de scholencampus. Dat blijft, merk ik, een zorgpunt in deze raad. De Haarsekaden moeten opgeleverd zijn voordat 't Gilde opengaat. De Haarweg is voor een stukje waar veel fietsers over gaan al aangepakt en ik heb u ook aangegeven dat de omlegging van de Hoogbloklandseweg die in de plannen voor het bedrijventerrein Groote Haar opgenomen is, naar voren is getrokken. We gaan onze uiterste best doen om te zorgen dat daar een vrijliggend fietspad komt, dat aansluit op de Mollenburgseweg. En dan hebben we volgens mij het uiterste gedaan voor de fietsveiligheid rondom de scholencampus.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik wil even reageren op wat de wethouder zei over de motie fietssnelweg. Hartelijk dank dat dat in 2025 wordt meegenomen. We laten ons graag verrassen door de nieuwe naam, maar we vroegen ons wel een beetje af waarom de naam fietssnelweg niet voldeed. Wat is de reden daarachter?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Het antwoord daarop moet ik u echt schuldig blijven, maar ik zal kijken of ik dat voor de tweede termijn nog te weten kan komen. Ik

kan me niet voorstellen dat de ambtenaar die daarover gaat het niet sexy vond, want zo'n type vind ik het niet, maar ik ga dat na voor u!

Door de ChristenUnie/SGP zijn vragen gesteld over knooppunt Gorinchem: of daar gekeken kan worden of het een 80 km-weg kan worden. Ik pak er de beantwoording even bij, zodat ik echt niks vergeet, want het is best ingewikkeld. Er zijn niet heel veel rijkswegen waarvoor een 80 km-limiet geldt. Normaal gesproken is het 100 km overdag en 130 in de avond, tenzij zo'n rijksweg te gevaarlijk is voor 130; als de ruimte ontbreekt, is het altijd 100. Die 80 km is eigenlijk maar op een paar plekken en dan heeft het altijd te maken met het feit dat niet aan de milieunormen kan worden voldaan, of dat de verkeersveiligheid in het geding is. Ik bespaar u een verder technisch verhaal. Mijn collega De Boer en ik vinden het wel een hele leuke uitdaging, omdat, als de A27 op de schop gaat, de snelheid verminderd zal worden, al is nog even niet helemaal duidelijk of dat naar 90 km of naar 80 km gaat. Maar het lijkt ons wel de moeite waard om dat aan te grijpen om eens te kijken hoe dat met die luchtkwaliteit zit en het geluid, of we daar metingen op kunnen doen die ook resultaten hebben waarmee we wellicht iets kunnen aantonen. Dus de suggestie nemen we in die zin mee, dat we te zijner tijd zullen bezien of we daar wat aan metingen kunnen doen.

Voorzitter. Hiermee meen ik de meeste vragen wel te hebben gehad. Mocht dat niet zo zijn, dan hoor ik dat vanzelf. Ik kom nu bij een hele stapel moties en amendementen waar ik me doorheen moet werken. Allereerst wil ik even reflecteren op het voorstel van D66. Ik vind het aan de ene kant wel mooi: u hebt er werk in gestopt en u hebt ook voor dekking gezorgd; dat vind ik netjes. Toch denk ik, en daar begon ik mijn verhaal al mee, dat wij als college een poging hebben gedaan om in deze PPN een integraal en afgewogen verhaal neer te zetten, waarin we evenwicht gezocht hebben. Onze uitgangspunten verschillen, denk ik, eigenlijk helemaal niet van de door u geformuleerde uitgangspunten, dus daar vinden we elkaar op. Maar u presenteert wel een aantal highlights – je zou ook ‘krenten uit de pap’ kunnen zeggen, maar dat vind ik een beetje vervelend klinken – waarbij u net even andere keuzes wilt maken, en die begrijp ik. Toch ga ik die niet aanbevelen, dat kan ik u alvast wel zeggen, en wat betreft de dekking zie ik ook wel wat risico's, want u haalt in 2025 twee ton van het begrotingssaldo af en dat betekent dat we in 2028 bijna zeven ton minder in het begrotingssaldo hebben. Volgens u kan de opgave voor citymarketing wel naar voren worden getrokken, maar wij doen dat juist gefaseerd, om de ontwikkeling bij citymarketing goed te kunnen volgen en rekening te houden met de ondernemers en het behoud van het toeristisch profiel van onze stad. Want ook: hoe minder toeristen, hoe minder toeristenbelasting, dus we willen dat echt gefaseerd doen. Verder geeft u een verhoging van de toeristenbelasting als dekking aan. De toeristenbelasting is nu een maand en 11 dagen oud. Wij hebben een heel conservatieve inschatting gemaakt van wat ons dat gaat opleveren, maar we weten dat eigenlijk nog niet, dus wij vinden het eigenlijk ook wel een enorm risico om te zeggen, “nou, ondanks dat we nog geen ervaringscijfers hebben, gaan we daar op nog veel meer inkomsten rekenen en gaan we dat ook verhogen”. Met hoe het er nu in zit, houden we rekening met de landelijke trend en als je dat extra gaat verhogen, wijk je daar dus vanaf. En onttrekking aan de ICT-reserve betekent wel iets voor de kwetsbaarheid van de bedrijfsvoering, dus daar zou ik ook echt niet voor willen pleiten.

De heer Tekir: Voorzitter, als ik daar even op mag reageren. . . .

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Tekir: Deze mate van kritiek op de drie ruimtegevers die wij hebben gevonden en die al in de begroting stonden, heb ik nog niet in de raad gehoord op alle bezuinigingen die u heeft voorgesteld. Het zijn wel allemaal voorstellen die u zelf ook al doet, en die we daarmee naar voren halen. Het perspectief is nog steeds sluitend. Natuurlijk zijn er plussen en minnen, maar dat is vanzelfsprekend als je andere keuzes maakt. Maar wat is daaraan ongunstiger, als er gewoon twee sluitende begrotingen liggen?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou ja, het begrotingssaldo wordt ongunstiger, terwijl ik in mijn korte loopbaan als wethouder over het algemeen wel weet dat je meer tegenvallers dan meevallers hebt. Als je het begrotingssaldo van 2025 dan bekijkt, blijft er € 27.000 over, terwijl dat 2,5 ton is als we de PPN vaststellen zoals die voorligt. Daar zit wel een verschilletje en iets meer ruimte om eventuele tegenvallers nog te kunnen dragen. Ik wijs u op het risico daarvan en ik zou dat risico niet aan willen gaan, ook omdat ik denk dat het niet nodig is.

Als ik uw amendementen, voor zover ze mijn portefeuille betreffen, doorloop, wil ik gelijk ook de motie over de gehandicaptenparkeerplaatsen er even bij pakken, want ik denk dat hier sprake is van een misverstand. Wij doen helemaal niets met de gehandicaptenparkeerkaarten, die blijven gewoon zoals ze zijn. Het gaat hier om mensen die een gehandicaptenparkeerplaats aanvragen op kenteken. Daar maken wij kosten voor en tot nu toe zijn wij een van de weinige gemeenten die daar niks voor rekenen, terwijl je ook zou kunnen zeggen: een inwoner vraagt een dienst van ons, zoals bij het aanvragen van een paspoort of wat dan ook, en daar betaal je normaal gesproken leges voor. Ja, dit zijn mensen die gehandicapt zijn en toch is onze indruk niet dat deze mensen allemaal minima zijn. Het zijn vaak ook ouderen die zo'n bedrag prima kunnen betalen. Wij maken als gemeente daar kosten voor, dus principieel vind ik het niet onjuist om die kosten te berekenen, waarbij ik gelijk aangeef: als het mensen betreft met een handicap die dat financiële plaatje niet rond kunnen breien, kunnen we natuurlijk altijd gebruik maken van een hardheidsclausule, om te zorgen dat zij wel die plaats krijgen en niet dat bedrag hoeven te betalen. Maar dat ligt anders bij mensen die het prima kunnen betalen en een dienst vragen van de gemeente waarvoor wij kosten moeten maken. Ik hoop dat dit in uw overweging enige helderheid geeft.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Voorzitter, even voor alle helderheid: ik denk dat we het allemaal over hetzelfde hebben. Dat is dan iets wat we moeten aanpassen in het amendement: dat het over parkeer*plaatsen* gaat in plaats van *kaarten*. Juist omdat het om zo'n laag bedrag gaat, zien wij de meerwaarde er niet van om dit nu op te nemen, omdat we juist willen dat de mensen die kwetsbaar zijn, in de zin van hun mobiliteit, geen drempel ervaren om bijvoorbeeld een auto aan te schaffen. Het is juist dat die mensen die op een x aantal meters van hun huis een parkeerplaats willen, omdat ze geen standaardplek hebben voor hun huis, dat we die blijven geven. Ik snap wel dat u een hardheidsclausule benoemt,

maar laten we vooral de stad blijven waar inclusiviteit voorop staat en dat we daar geen financiële. . . .

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, die snap ik ten dele wel, maar tegelijkertijd: dit zijn mensen die al een auto hebben, hè, anders ga je niet zo'n plaats aanvragen.

Mevrouw De Groot: Ja, dat klopt, maar juist dat ze dat behouden en dus hun onafhankelijkheid behouden, dat vinden wij heel erg belangrijk.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, en tegen de mensen die het kunnen betalen, zeggen we: nou, je vraagt een dienst van de gemeente, daar hangt een prijskaartje aan. En dan zijn we nog relatief laag, want buurgemeenten vragen veel meer. En voor mensen die het niet kunnen betalen, lossen wij het op. Nou, daar lijkt me niks mis mee, en dat het bedrag dan klein of groot is: ja, we dichten er niet het gat mee, maar waarom zouden wij het niet doen? Die vraag kun je ook stellen.

De voorzitter: De heer Roeland.

De heer Roeland: Ja voorzitter, om de wethouder wat te steunen, ik heb het nagezocht: de gemeente Arnhem zit op € 70, erg laag voor dit soort privéparkeerplekken voor de deur op kenteken voor gehandicapten, de gemeente Zutphen € 375, de gemeente Amsterdam € 394, Oisterwijk, een vergelijkbare gemeente, € 362, waarbij als je gaat verhuizen naar een andere plek, daar ook kosten voor berekend worden en als je een andere auto neemt, daar ook kosten voor berekend worden.

De voorzitter: Wat is uw conclusie?

De heer Roeland: Nou, dat ik het eens ben met de wethouder om hier geld voor te vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Net als de heer Roeland heb ik ook om me heen gekeken naar andere gemeenten. Ik ga geen bedragen noemen, maar ik heb wel hier en daar gezien dat bij enkele gemeenten de parkeerkaart, of de parkeerplaats – om het even duidelijk te maken – onder de Wmo valt. Hoe is dat bij ons? Is het net als voor de scootmobiel en de traplift bij de Wmo te regelen?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat weet ik niet en mijn collega weet het ook niet; dat gaan we even na.

De voorzitter: Dank u wel. Vervolgt u uw betoog.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Er zijn ook vragen gesteld over de indexering voor de maatschappelijke organisaties voor prijsstijgingen. Eigenlijk behandelen wij de maatschappelijke organisaties net zoals wij onszelf behandelen, namelijk: we indexeren wel op personele kosten, maar niet op de prijsstijgingen. Onze inschatting is dat maatschappelijke organisaties dit in principe zouden moeten kunnen opvangen. De contacten met partners in de stad zijn hecht, is mij verzekerd, en gezamenlijk wordt de vinger daarover aan de pols gehouden. Dus ik zou dat amendement willen ontraden.

De voorzitter: De heer Boutachkourt.

De heer Boutachkourt: Even een kort vraagje over de indexatie voor de maatschappelijke organisaties. Zijn deze maatschappelijke organisaties ook al op de hoogte?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Zeker, daar worden de gesprekken mee gevoerd en zij moeten natuurlijk op de hoogte gesteld worden omdat zij daar ook actie op moeten ondernemen. Dat is met de subsidieontvangers net zo.

De heer Tekir: Voorzitter, dat verbaast mij, want eerder vroegen wij om welke organisaties het zou gaan en daar was geen antwoord op. Maar welke organisaties zijn dat dan?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik kan me niet herinneren dat ik die vraag heb gehad. Ik ken de organisaties ook niet uit mijn hoofd, maar ambtelijk is er contact.

De heer Tekir: U weet wel dat er gesprekken zijn geweest, maar niet met wie, met welke organisaties?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou, met de organisaties die het betreft lijkt me.

De heer Tekir: Ik vind het toch wel opvallend dat u weet dat er gesprekken zijn geweest, maar niet met wie.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou ja, ik voer die gesprekken niet allemaal zelf en die organisaties vallen ook niet allemaal binnen mijn portefeuille.

De heer Tekir: Nee, maar het is natuurlijk wel essentieel om te weten om welke organisaties het gaat.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik kan u een lijstje doen toekomen als u dat wilt.

De voorzitter: Bij dezen

Wethouder mevrouw Molengraaf: De fietsknelpunten, de top-10 helemaal uitvoeren. Voorzitter. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het grootste fietsknelpunt dat we allemaal kennen, namelijk Eike's Hof. Dat gaan we aanpakken. En dat is wat ons betreft ook degene met de meeste urgentie, en zo is er nog één – de plek daarvan ben ik even kwijt, maar als u die graag wilt weten, zal ik proberen die in tweede termijn te benoemen. De meeste andere worden meegenomen in herinrichtingsplannen van wegen, zoals de Haarsekaden en de Banneweg, of ze zijn vanuit de ambtelijke organisatie als minder urgent bestempeld, waarbij we ook zeggen tegen elkaar: ja, we kunnen ze ook niet allemaal tegelijk uitvoeren, dus wij schatten in dat we op dit moment al die andere fietsknelpunten even kunnen laten rusten. Ik vind het wel bijzonder dat u daarvoor de reserve onderwijs wilt aanwenden, voor een klein deel, maar goed, dat is uw keuze. Wat mij betreft gaat er niks mis met de fietsveiligheid als we de voorstellen zoals nu in de PPN zitten gewoon doorvoeren.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik heb in mijn bijdrage aangegeven dat er ook fietsende scholieren zijn en die verdienen alle veiligheid onderweg. Vandaar de koppeling.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik heb u net aangegeven hoe we bezig zijn met bijvoorbeeld de fietsveiligheid rondom 't Gilde en dat we Eike's Hof gaan aanpakken. Volgens mij hebben we dan al een paar fietsroutes van scholieren te pakken. Dat blijft onze aandacht hebben, maar wij denken niet dat we in gebreke blijven als we de andere fietsknelpunten qua urgentie wat naar achteren schuiven.

De heer Tekir: Maar wat zegt dat dan over die top-10? Kijk, die top-10 is ooit geïnventariseerd omdat dat gewoon allemaal, een voor een, knelpunten zijn. En nu maakt u een keuze vanuit een financiële noodzaak. Dat snap ik vanuit die optiek, maar om dan die drie punten te degraderen als in: "ja, maar het is toch niet urgent", of "het is toch een kleiner knelpunt", vind ik lastig.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat zijn uw woorden. Overigens: op het moment dat we een fietsknelpunt afhandelen, komt er weer een ander naar boven, hè? Dus de lijst is langer dan die tien. Deze tien zijn als "die zouden we willen aanpakken" gedaan en daarvan wordt een aantal gewoon al meegenomen. Wij denken dat we de meeste eigenlijk wel gedekt hebben en dat dit gewoon niet nodig is. De urgentste pakken we aan. We kunnen niet alles tegelijk en inderdaad moeten we ook financieel even goed kijken wat we wel gaan doen, wat niet en op welke termijn. Dat is mijn reflectie op dat amendement. Ik heb net het een en ander gezegd over de zeven ton voor het sociaal domein. Een verlaging daarvan lijkt me dus niet handig. Laten we mikken op die zeven ton. . . .

De heer Tekir: Voorzitter, daarover nog: dat werd me niet helemaal helder. Van die zeven ton komt dus drie ton bij Avres als taakstelling. . . .

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nee, nee, ik heb gezegd dat wij aan Avres gevraagd hebben of zij drie ton kan realiseren. Het is dus nog maar afwachten of haar dat lukt. Ik heb er wel goede hoop op, maar daar hebben we nog niet de finale klap op kunnen geven.

De heer Tekir: Oké, maar het ligt voor. Waar wilt u dan voor het restant de klap op geven? Waar komen die taakstellingen te liggen?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Uit het hele brede sociale domein.

De heer Tekir: Maar u hebt daar vast al over nagedacht. Het is een substantieel bedrag van vier ton.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Wij hebben een taakstelling op het sociaal domein, dat hebben we nog lang niet allemaal ingevuld. Ik heb net gezegd dat we dat richting de begroting verder met u gaan uitwerken.

De heer Tekir: Dat vind ik dan toch ingewikkeld. U hebt over vier ton structureel niet nagedacht waar dat precies gaat vallen, behalve het al brede sociaal domein, en u denkt wel dat ruimtegevers die we naar voren halen niet mogelijk zijn, terwijl klip en klaar duidelijk is waar het vandaan gaat komen. Wat is hier nou onverantwoord?

Wethouder mevrouw Molengraaf: U legt mij nu woorden in de mond. Ik heb het woord ‘onverantwoord’ niet gebruikt. . . .

De heer Tekir: Ik stel de vraag even, voorzitter: een taakstelling waarvan je niet weet. . .

De voorzitter: Maakt u uw vraag af, mijnheer Tekir.

De heer Tekir: Een taakstelling inboeken waarvan je niet weet waar die gaat landen, vind ik financieel riskanter dan dat je nu vooraf wel een duidelijke keuze maakt en weet van: dat is het gevolg en daar gaan we voor.

De voorzitter: De wethouder geeft nu haar zienswijze.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Het is een taakstelling op het sociaal domein. Het sociaal domein is heel breed. We hebben Avres gevraagd te onderzoeken of ze drie ton kan realiseren. We hebben zelf, heb ik net richting de SP aangegeven, besloten niet te bezuinigen op de allerzwaksten en dus moet het uit andere takken van het sociaal domein komen, wat vrij breed is, en dat gaan we aan u voorleggen, Maar dat heb ik nu niet allemaal op mijn netvlies, want het is een taakstelling die we richting de begroting uitwerken. Dat is het verhaal.

De voorzitter: U vervolgt uw betoog.

Wethouder mevrouw Molengraaf: De Partij van de Arbeid heeft een amendement ingediend, ‘Bescherm de sociale reserve’. Dat doen we. We beschermen hem niet alleen, we monitoren hem ook. U hebt daar een overzichtje van gekregen tot 2028, waaruit volgens mij helder is dat er in al die jaren meer dan 5 miljoen euro in de reserve sociaal domein blijft zitten. Hoe komt dat nou? Omdat we afgesproken hebben dat wat in het sociaal domein zit, in het sociaal domein blijft. Dus alles wat daar over is, gaat in die reserve. Maar we kunnen er bijna nooit uit putten, want dingen die structureel zijn mogen er niet uit. Er zijn allerlei regeltjes voor en u ziet ook dat er eigenlijk maar heel weinig uit die reserve sociaal domein gehaald wordt. Ik zeg wel eens: het is een vloek en een zegen, want het is fijn dat we hem hebben voor echte noodgevallen, maar soms kom je erachter dat het toch via de algemene reserve moet lopen, en als daar dan van overblijft, gaat het terug naar het sociaal domein en niet naar de algemene reserve. Dus het is een ingewikkeld verhaal. Het lijkt me goed dat in één van de werksessies door de mensen die daar echt heel veel verstand van hebben goed te laten uitleggen. Ik snap de reflex heel goed, maar ik hoop dat u ook onder andere door dat staatje het vertrouwen hebt dat wij echt zorgen dat er genoeg in het sociaal domein blijft zitten. Collega Dansen en ik worden elk kwartaal bijgepraat over hoe het ermee staat, want wij willen geen onverantwoorde dingen doen, maar we willen ook niet dat er in een reserve geld geparkeerd staat dat we in zouden kunnen zetten voor de stad en dat we in *willen* zetten voor de stad, maar dat we daar laten staan omdat er een labeltje ‘sociaal’ aanhangt, terwijl er genoeg in die reserve zit. Dus ik zou dit amendement niet willen aanbevelen.

Dan: de OZB is geen sluitpost. Nou, dat is het zeker niet, maar het is wel een substantiële post als je geldnood hebt, en zoals u ziet in de PPN, doen we dat enkel voor 2025. Wij hebben niet de intentie om dat voor 2026 te doen. Rampen en slagen kunnen we allemaal niet voorzien, maar zoals u ziet in de PPN, doen we dat voor 2025.

U geeft in uw motivatie ook iets aan over de huizenprijzen, maar de techniek van de OZB is juist dat, als de huizenprijzen stijgen, je stuurt op de uitkomst die je wilt hebben. Dus als de huizenprijzen stijgen, heeft dat geen effect, omdat je dan de tariefsverlaging toepast, dus de huizenprijzen hebben hier niet mee van doen. Het is niet zo dat we, als we de OZB niet zouden verhogen, vanwege de huizenprijzen een grotere opbrengst zouden hebben. Maar het lijkt me goed ook dat een keer goed door te akkeren, want ik kan dit wel vertellen, maar de mensen die er echt verstand van hebben, kunnen u daar nog beter in meenemen. Ik hoop dat u gerustgesteld bent, dat wij van zin zijn om voor één jaar de OZB met deze extra verhoging te verhogen.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel, voorzitter. Twee vragen naar aanleiding van dit punt. Eén: benoemt de wethouder daarmee het amendement als overbodig? En twee: hoe kijkt de wethouder naar een eventuele relatie tussen verhoging van de OZB en toename van het aantal bezwaren?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Eigenlijk denk ik dat wij het met deze motie eens zijn. Wij hebben niet de intentie om hem voor 2026 met weer zo'n extreme verhoging te verhogen, gewoon vanaf dan alleen trendmatig, ook omdat, en dat is hier ook al gememoreerd, deze forse verhoging alle jaren doortelt; daar hebben we dus alle jaren profijt van.

Wat betreft de bezwaarschriften, ja, dat aantal groeit eigenlijk elk jaar, of je nou nog meer verhoogt of niet. Wij hopen dat met onze toetreding tot de BSR daar wellicht ook wat rust in komt, maar dat is nooit helemaal te voorspellen. Die bureautjes verkondigen dat je honderden euro's kunt besparen door bezwaar te maken en er zijn toch nog heel veel mensen die daarop ingaan. Ik weet eerlijk gezegd niet hoe je daarop moet sturen. Het lijkt me een slecht idee om te zeggen: nou, we zijn zo bang dat we zoveel van die bezwaren krijgen, dan moeten we het maar niet verhogen, want dan denken we dat het minder is. Ik weet niet of er een directe relatie is.

Mevrouw Van Oversteeg: Dat suggereer ik ook niet wat de wethouder nu aangeeft. Ik suggereer niet dat je het daarom maar niet moet doen. We hebben een bezuinigingsopgave met elkaar te doen, die moet ook voor een groot deel uit de efficiency van de organisatie komen en dan vind ik het een relevante afweging of we daar een relatie in zien, ja of nee. U zegt: niet per se, want hij stijgt toch al. Dat is wat ik u hoor zeggen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Met deze toevoeging begrijp ik u beter. Ik denk dat dat ook bij de BSR afgevangen wordt.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Een korte verduidelijkingsvraag. U geeft aan dat de huizenprijzen geen invloed hebben, maar de huizenprijzen zijn toch juist de grondslag voor de OZB? Ik ben even benieuwd hoe die redenatie nou zit.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat is best een beetje ingewikkelde systematiek. . .

De voorzitter: U hebt net aangegeven dat daar nog nadere uitleg over komt. Dat kunnen we beter niet doen in deze algemene beschouwingen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik kan even kijken of ik er in tweede termijn nog wat meer over kan zeggen, maar laat ik het zo zeggen: het punt is dat de huizenprijzen daar niet per se van invloed op zijn. Dat zegt u in uw motie wel, en dat doet er verder niet zoveel toe, maar dat heeft niet per se invloed op de meeropbrengst.

“Maak van Kweeklust weer een visitekaartje”. Dat gaan we doen, dus u wordt op uw wenken bediend. Vanaf het moment dat we als college hebben gezegd dat we Kweeklust niet zouden gaan doen, althans niet de uitbreiding, hebben we gezegd: en wat kunnen we daar dan wél gaan doen? Daar zullen we niet alles kunnen doen, want ook daar geldt dat de financiën beperkt zijn, dus binnen de financiële mogelijkheden en binnen de fysieke mogelijkheden en onmogelijkheden willen we daar puzzelen om in ieder geval het aanzicht van de parkeergarage op te knappen. Ik stel voor dat we u in een RIB informeren over wat we daar precies van plan zijn. Niet alles wat u genoemd hebt zal wellicht kunnen. Dan is er een motie van het CDA over de oversteekplaats voor voetgangers in de vesting, waarin gevraagd wordt te onderzoeken welke ingrepen nodig zijn om de onveilige of beperkte oversteekpunten te verbeteren. Ik kan toezeggen dat we dat gaan doen en daarbij zoeken we natuurlijk de combinatie met onderhoud en al dat soort dingen meer.

Last but not least rest misschien wel de meest ingewikkelde motie voor mij, die van Stadsbelang en Gorcum Actief over het vrachtverkeer in de Haarwijk. U vraagt zo spoedig mogelijk een vrachtwagenverbod in te stellen voor de gehele Haarwijk, of te komen met een alternatief, en zo nog wat punten. Heel eerlijk gezegd zit ik daar best wel mee in mijn maag, want we hebben de afgelopen weken / maanden terwijl het bouwverkeer daar toenam, heel veel klachten gehad waarop we hebben geprobeerd adequaat te reageren. Tegelijkertijd zijn de Haarsekaden de Haarsekaden, waar veel woningen staan die trillingsgevoelig zijn en gebeurt er in die wijk heel veel. Ik zie niet helemaal voor me dat we daar een algeheel vrachtwagenverbod kunnen afkondigen, want de winkels moeten bevoorraad worden, er zijn allerlei ontwikkelingen in die wijk en als ze niet over de Haarsekaden mogen, moeten ze via de Mollenburgseweg, waarvoor ongeveer hetzelfde verhaal geldt. Dus ik worstel hier heel erg mee. Ik begrijp heel goed, want ik woon zelf ook in die buurt, dat, als je een huis hebt aan de Haarsekaden dat niet onderheid is, je elke keer je hart vasthoudt als er zo'n vrachtwagen doorheen denderd. We zetten er handhaving op, we proberen, als we foto's van inwoners krijgen, de bedrijven, de aannemers aan te spreken van wie de vrachtwagens zijn. Dus we zetten alles op alles om daar de overlast te verminderen. Bij de inrichting van de Haarsekaden gaan we ook specifiek borden neerzetten dat het vrachtverkeer, en misschien kunnen we die al eerder neerzetten, rekening moet houden met de trillingen. Maar ja, de overlast is helaas reëel en ik zie niet voor me hoe realistisch een algeheel vrachtwagenverbod daar is.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ik snap het. Het is een rigoureuus voorstel, om het zo te noemen. U snijdt net overigens de Mollenburgseweg aan, maar in mijn beleving valt die er ook onder, dus dan zou ik daar ook geen vrachtverkeer willen hebben. Er wordt gesproken over winkels. Ik denk dat we dan onszelf kunnen beperken tot de Lidl die

bevoorraad wordt. Volgens mij is een ontheffing voor een levering van de Lidl heel eenvoudig te regelen. Daarnaast, als we gaan bouwen, volgens mij hebben we dan gewoon partners waar we mee werken, dus ook die ontheffingen zijn te regelen, alsook de logische bouwroutes. En voor de rest heeft vrachtverkeer simpelweg geen bestemming in de Haarwijk. Dat is allemaal verkeer dat door de Haarwijk heen gaat om een sluiproute te nemen, of simpelweg de weg kwijt is, geen idee, maar op dit moment hebben we dus een bord te staan waarop wordt aangegeven ‘over 1 km mag je niet meer’, nou ja, dat is al een beetje vaag, want – iedereen heeft misschien die ervaring wl: als je aan het rijden bent op een navigatiesysteem, ben je niet zozeer aan het kijken ‘wat is het advies over 1 km?’, maar meer ‘wat is het advies op dit moment?’ – dan zijn dus die vrachtwagens al in de wijk, die rijden door, die komen inderdaad bij het vrachtwagenverbod op het moment dat het bij het viaduct is, of de brug over de A15, en dan is het te laat. Ik ben zelf geen vrachtwagenchauffeur, maar ik zie ze vaak manoeuvreren. Ja, dan is het onmogelijk om nog een andere keuze te maken, dus die rijden inderdaad door. Volgens mij is dit allemaal dus heel eenvoudig op te lossen door een vrachtwagenverbod. Ik snap dat het misschien lastig is uit te voeren, maar we bieden ook de keuze van: of kom met een werkbaar alternatief. Er zijn al meerdere keren geweest, alsook dat ik een beetje sceptisch ben op het moment dat ik weer hoor dat we gaan handhaven, want, nou ja, op 2 mei hebben we ook al vragen gesteld en toen was het antwoord daarop ‘nee, we hebben geen controles meer uitgevoerd’. Dus ik wil dat wel even aangeven. Dat valt dus wel tegen en dan zijn bewoners die trillen in hun woning, niet geholpen met een opmerking – ik heb ook de brieven binnengekregen, want we krijgen heel veel reacties binnen – over smileys. Daar worden ze niet blij van.

De voorzitter: U heeft uw punt gemaakt. Dank u wel. Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, voorzitter, ik heb die beantwoording er ook even bij gepakt. Er is ooit een vraag gesteld over bepaalde handhavingsacties. Die doen we niet meer, omdat na een halfuur iedereen weet dat mensen daar staan en gaan ze het ontwijken, dus we doen dat veel gerichter. Bedrijven worden er ook op aangesproken dat ze daar niks te zoeken hebben en toch – ja, ik praat maar na wat ik aangereikt heb gekregen – heeft het meeste vrachtwagenverkeer dat daar is wel een bestemming. En als je dan met allerlei ontheffingen moet gaan werken, is dat best heel ingewikkeld. Ik wil u best toezeggen dat wij nog eens gaan puzzelen hoe we zo goed mogelijk tegemoet kunnen komen aan deze motie, maar zoals al zei: ik ben bang dat het echt een hele ingewikkelde is. Ik weet ook helemaal niet of een vrachtwagenverbod juridisch kan, dus dat zou ik dan echt ook even na moeten vragen.

De heer Klein: Indien dat heel lastig of onmogelijk is, bieden we ook de ruimte in de motie om met een alternatief te komen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de inbreng van mevrouw Molengraaf. Dan ga ik verder met wethouder Polatli namens het college.

Wethouder Polatli: Dank u wel, voorzitter. Ik begin met de vraag van Stadsbelang met betrekking tot de bijplaatsingen. Het college ziet in de periode voor en na invoering van

differt dezelfde aantallen van hotspots waar regelmatig grofvuil naast de container staat. Er zijn verschillende redenen waarom mensen dit doen. Er zijn daarom ook verschillende gedragsinterventies die worden toegepast: informatie op containers, kennis, milieucoaches en handhaving. Effecten van interventies vragen om tijd. De huidige interventies zetten we voorlopig nog in. We meten het aantal hotspots en kijken daarna welke interventies nog meer mogelijk zijn. Hierbij wordt intensief samengewerkt. Sinds kort is daarbij ook de afdeling wijkbeheer intensief betrokken en komt er een deur-aan-deur-aanpak die nog wel op moet starten. De milieucoaches en handhavers van Waardlanden en medewerkers van POORT6 zijn hierbij nu al betrokken, maar men is bezig met een nog sterkere samenwerking; in plaats van daar nog meer geld in te steken, nog meer samenwerken.

Dan heb ik een vraag gehoord over wegbeheer: moeten we bang zijn voor nog een lijk uit de kast op een ander domein? Hoe kan het dat we er nu pas achterkomen dat we achterlopen op het wegenonderhoud? Dat is om de volgende reden: de motie ‘inventarisatie ongedekte vervangingen kapitaalgoederen’ van 4 november 2021 heeft ertoe geleid dat deze kapitaalgoederen en vervangingen aan het licht zijn gekomen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Dan misschien een verduidelijkingsvraag: is dat een heel lang onderzoek geweest, of hebben we die motie niet op kunnen pakken, of hadden we het misschien al wel twee jaar eerder mee kunnen nemen en de kosten kunnen smeren?

Wethouder Polatli: Ja, daarna kost dat even tijd en is er op wegbeheer iemand aangenomen. Zoals u in I&O ook heeft gezien, was dat geïnventariseerd. Dat kost tijd inderdaad.

De Partij van de Arbeid vroeg of de wethouder al gesprekken gevoerd heeft over de kosten van het zwembad en of er gesprekken gevoerd zijn met de Stichting Leergeld. Er is al een samenwerking met de Stichting Leergeld, die met name is gericht op zwemlessen, zwemveiligheid en in het verleden ook op de zomerabonnementen. In de beantwoording van de schriftelijke vragen over de zomerabonnement op 30 mei van dit jaar is toegezegd dat we in gesprek gaan met SGS om alternatieven te onderzoeken. Dit gesprek moet nog plaatsvinden. Een intensievere samenwerking met de Stichting Leergeld kan een mogelijkheid zijn. Dit vergt wel de nodige gesprekken en dit kost daarom ook tijd. Het nieuwe tarief echter komt meer in de buurt van een marktconforme prijs, maar is nog steeds relatief laag in vergelijking met andere vergelijkbare zwembaden. Dat is een feit.

De heer Klein: Voorzitter, sorry, daar ben ik weer. Het ging net over het zwembad. Ik vroeg me in dat licht ook af – ik weet niet of wethouder Polatli dit kan beantwoorden of dat ik dan bij een andere wethouder moet zijn – hoe het dan staat met de Gorcumpas. Dat vind ik een heel interessante in dit kader.

Wethouder Polatli: De Gorcumpas zit in de portefeuille van mijn collega, die nu snel wegloopt. Maar hij komt erop terug.

De vragen van ChristenUnie/SGP. Het lijkt erop dat op de middenberm van de Banneweg alle heesters zijn verwijderd. Dat klopt. Ik zie daar nu vooral grasstroken, hebt u gezegd. Blijft onze Gorcumse Champs Élysées deze sobere uitstraling houden, of krijgt de

middenberm van de Binnenweg na vernieuwing in de volgende fase weer een wauw-factor? Nou, ik kan u vertellen dat dat in ieder geval minimaal een wauw-factor gaat worden. Bij het eerste gedeelte van de Banneweg, vanaf de A15, is ervoor gekozen om de middenbermen te voorzien van een gazon, net als vroeger, met bloembollen. Dit geeft in de maanden januari tot en met juni, dus best een groot gedeelte van het jaar, een ruimtelijk, gevarieerd en bloemrijk beeld, juist niet sober, maar inderdaad de wauw-factor, die bovendien een belangrijke bijdrage levert aan biodiversiteit in de vorm van voedsel voor diverse insecten. Het is de bedoeling dat het tweede gedeelte ook op deze manier wordt ingericht. Daarnaast is dit type groen op een meer verkeersveilige manier te beheren, zonder dat we deze hoeven af te zetten om het te onderhouden. Dus misschien wordt het wel mooier dan de Champs Élysées!

De vragen van Gorcum Actief. De stadswallen goed onderhouden, een prioritering daarvan, hoorde ik. . . .

Mevrouw Hamann: Van de bestrating, voorzitter.

Wethouder Polatli: Die bedoel ik. In het kader van de veiligheid is het niet strikt noodzakelijk om dit komend jaar op te pakken. In het kader van de uitstraling ben ik het met u eens. Onder voorbehoud van deze PPN wordt het grootonderhoud van de vestingpaden dit jaar al voorbereid, en we zitten bijna aan het reces. We staan dus al in de startblokken daarvoor. In kwartaal 4 wordt het beleids- en beheerplan wegen voorgesteld aan de gemeenteraad, dus of je dan nog verder moet prioriteren, vraag ik me af. Hierin ziet u dan de opgave voor de komende jaren en de volgorde van de werkzaamheden, dus hij staat al aardig vooraan het lijstje om direct daarmee te beginnen. Volgens mij waren dit de vragen die wij hebben opgenomen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

Wethouder Polatli: Dan ga ik over op de amendementen en een motie ‘Behoud van kwalitatief groen’ van ChristenUnie/SGP, ‘right to challenge’. Met betrekking tot deze motie is de mogelijkheid om groen te adopteren al aanwezig. Dat kunnen mensen al doen. Dat is adoptiegroen, dan wordt er een tegel bij geplaatst, dat dat adoptiegroen en dan blijven de mensen van de gemeente, of de groenvoorziening, er vanaf.

Over één onderdeel in de motie maak ik me een beetje zorgen, namelijk op het onderdeel om wijkbewoners actief de gelegenheid te geven. De reden hiervoor is dat daar heel veel tijd in gaat zitten en het risico dat erbij komt dat de besparingen niet worden gerealiseerd zoals we dat in de PPN zien. Het lijkt me goed om in de motie op te nemen dat het uitgangspunt wel blijft dat de besparingen zoals opgenomen in de PPN worden gerealiseerd. In deze vorm raad ik het amendement af, maar als u hem aan kunt passen, dat we wel onze doelen willen halen en ons inspannen om actief te kijken of er meer mensen zijn die een stukje zouden willen adopteren, dan prima.

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel voor deze terugkoppeling. De aanleiding was natuurlijk de zorg dat er op enig moment in wijken zomaar mooie perken worden gerooid om een bezuiniging te realiseren. Dat is in ieder geval aangegeven naar aanleiding van de I&O,

dat uiteindelijk heesters worden verwijderd en dat er gras voor in de plaats komt. De aanleiding is vooral: als mensen in de wijk weten dat dit eraan zit te komen, hoe kunnen we dan de verantwoordelijkheid eventueel aanspreken van mensen om een stuk onderhoud op te pakken, zodat voorkomen wordt dat ze uiteindelijk met een grasperkje geconfronteerd worden in plaats van met een mooi rozengazon?

Wethouder Polatli: Ik kan me voorstellen dat het niet om die kleine stukken gaat, maar vooral om de intensieve onderhoudstukken, zoals die Banneweg, waar je echt tussen zou moeten schoppen, of dat mee kunt nemen met het maaien, tenzij daar de tulpen en krokusjes groeien op dat moment. Los daarvan hebben we natuurlijk bij alles wat we doen een stukje participatie, dat we daar de mensen in mee kunnen nemen, en als zij de behoefte hebben om dat dan op dat moment wel zelf te verzorgen, dan zouden we dat natuurlijk kunnen doen.

De voorzitter: Dank u wel. Volgende punt.

Wethouder Polatli: Dank u wel. Dan het amendement 'Betaalbaar bommetje' van Democraten Gorinchem. Met de verhoging houden wij zwemmen nog steeds betaalbaar. Dat lijkt op de vragen die ik zojuist heb beantwoord van mevrouw De Groot. Momenteel is de ticketprijs niet marktconform, maar laag in verhouding tot andere zwembaden. Als college verwachten wij niet dat dit een effect gaat hebben op de bezoekersaantallen, omdat onder andere uit de Toekomstvisie Caribabad blijkt dat het zwembad populair is en goed wordt bezocht, ook nog eens dat het de moeite is om in de auto te stappen, niet eens uit de regio, maar vanuit Rotterdam, om naar het Caribabad te komen. Daarnaast bevat dit amendement geen financiële dekking. Sympathiek, maar overbodig.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Bij de voorstellen die wij doen heb ik aangegeven dat het meerjarenperspectief ruimte biedt, dus dat is in principe geen probleem. Waar ik benieuwd naar ben, is of dat u zich ervan bewust bent . . . , het wordt ongeveer een tientje, als ik me niet vergis, en je gaat met een paar kinderen daarnaartoe: bent u niet van mening dat het veel fijner zou zijn om een gezin in Gorinchem geleidelijk aan deze prijsstijging te laten wennen, in plaats van nou, wat is het: misschien wel 30% verhogen, als we alles bij elkaar optellen?

Wethouder Polatli: Ja, nóg geleidelijker. Ik bedoel daar niet mee dat dit de eerste stap is van een nog verdere verhoging, maar een stap zetten en daarmee nog steeds de goedkoopste van de regio zijn. Ik denk dat het een reële prijs is en nog laag ligt op de markt.

De heer Schefferlie: Maar we worden ook best duur hoor en je moet ook kijken naar de populatie van onze eigen stad. We zijn demografisch vergelijkbaar met grote steden, we willen het toch voor een breed publiek in Gorinchem toegankelijk houden. Ik vraag om te heroverwegen, om, als je als zo'n grote stijging wilt doen, dat dan bijvoorbeeld over vier jaar te spreiden of zo.

Wethouder Polatli: Nee, het voorstel, zoals in de PPN, is om die € 2 daar nu bij te doen. Wij vinden vanuit het college dat dat moet kunnen, misschien in combinatie later met een

Gorcumpas, zodat dat voor de Gorcumer een stuk goedkoper wordt. Maar voor nu is dit het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Volgende punt.

Wethouder Polatli: Het amendement ‘Bezuiniging Gorinchem Beweegt terugdraaien’ van D66 en ‘Besparen door bewegen’ van Democraten Gorinchem; daar heb ik één antwoord op, voorzitter, dus die zou ik willen bundelen. Een sympathiek amendement, maar ik denk dat ik daar uitleg bij moet geven. Met de korting van € 10.000 op het activiteitenbudget van Gorinchem Beweegt is de inschatting van het college dat bestaande activiteiten en projecten door kunnen blijven gaan. Dus als het om bewegen gaat, gaat het bewegen door. Er zal wel een versobering op inzet van PR, de aankleding van de activiteiten en wellicht een kleine verhoging van de bijdrage voor onder andere de veldkeuken zijn. Met PR bedoel ik: we weten allemaal Remy Bonjasky vorige week, volgens mij was dat Mark Tuitert, en aan dat soort voorbeelden moet u dan denken. Maar we willen iedereen wel aan het bewegen houden, dus op de uitvoering niet, maar op de aankleding en de PR, zoals ik net zei.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik hoor een aantal punten waar die korting betrekking op heeft, onder andere marketing. Zou het niet jammer zijn dat, als we die marketing juist terug gaan schroeven, een succesvolle voorziening als Gorinchem Beweegt, met ook de activiteiten die zij verzorgt, minder bereikt zal worden?

Wethouder Polatli: Ja, dan moeten we ook efficiënter en creatiever meer samenwerken, hè? We hebben ook Sportcafé sinds kort, bijvoorbeeld Sportspektakel is veranderd, we zien ook wel een behoefteverandering in de stad en ja, wij denken dat dit kan.

De heer Tekir: Dat dit kan, snap ik, maar ik had het meer over: als we niet meer aan intensieve marketing gaan doen, wordt de bereikbaarheid daar waarschijnlijk ook minder door. Maar goed, ik begrijp dat dat voor u acceptabel is.

Wethouder Polatli: Nou, niet als we de activiteiten hebben en daar komt niemand op af. Ik zeg dus dat we er ons op een creatieve manier, op een andere manier voor gaan inzetten om bij de activiteiten van Gorinchem Beweegt wel genoeg mensen te kunnen krijgen. Het amendement van het CDA, ‘Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie 2’, heb ik voor het laatst bewaard. Daarin lees ik: “het raadsbesluit als volgt te wijzigen: goede huisvesting voor de bibliotheek, versterking van het culturele veld met een maximum van € 250.000, faciliteren van een podiumfunctie ten behoeve van sociaal-maatschappelijke activiteiten”. Dat is volgens mij precies wat wij ook willen, juist voor het culturele veld en niet voor dure theaterprogrammeringen en personeel dat daarbij hoor. Een alternatieve locatie, zie ik ook in het amendement, maar ik denk niet dat dat een doel op zich is van mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Als ik de wethouder zo hoor, vermoed ik zomaar dat hij dan ook heel positief is over dit amendement.

Wethouder Polatli: Daar kom ik zo meteen op. Ja, averij heb ik ook gelezen, maar ik moet heel eerlijk zeggen, voorzitter, dat ik dat even moest googelen – ik ben een normale Gorcumse jongen – en daar kwam ik al heel gauw via Wikipedia op ‘avaria’, Italiaans, maar ja, die Italianen hebben dat weer uit het Arabisch, ‘awar’ en dat kwam me bekend voor. Dat betekent ‘schade’ en in het Italiaans ‘schade aan het schip of aan de lading’, maar in ieder geval schade. Het is onjuist dat averij is opgelopen in het dossier van De Nieuwe Doelen. Dat vind ik ook echt en ik snap eigenlijk niet dat dat zo wordt genoemd. Ik moest het eerst googelen om te zien wat dat dan betekende. Het is juist door studies onomstotelijk vast komen te staan dat de twee door de raad voorgestelde onderzoeksvarianten niet passen binnen de gemeentelijke begroting, maar ook de behoefte die er in Gorinchem is. Uit het onderzoek is gebleken dat het huidige kleinschalige theatraanbod in Gorinchem een hoog niveau heeft, met een goede zaalbezetting, en dat dit wordt gerealiseerd met een beperkt budget en daarom gekoesterd moet worden. Dat hebben we vorige keer in de presentatie ook gezien. Maar ook toont het onderzoek aan dat er binnen Gorinchem veel amateurkunstinstanties zijn, een actief verenigingsleven met veel vrijwilligers en dat er beperkte presentatiemogelijkheden voor de amateurpodiumkunst zijn. Ook is het aantal jongere cultuurgebruikers ondervertegenwoordigd in onze stad, terwijl deze juist een belangrijke doelgroep vormen. De komende tijd wordt een Cultuurhuisvariant onderzocht en uitgewerkt, beter passend bij de Gorcumse behoefte en de gemeentelijke begroting natuurlijk, met een groot podium, zoals u ook aangeeft, welke voorziet in de maatschappelijke culturele wensen en jeugd- en toekomstgericht is. Het Cultuurhuis wordt een aanvulling op en een versterking van het huidige cultuuraanbod in Gorinchem en voorziet in een goede en duurzame huisvesting voor de bibliotheek, precies wat u ook vraagt. Dit plan wordt de raad op 3 oktober in een I&O gepresenteerd, zodat daaropvolgend een besluit kan worden genomen over het perspectief van de Haarstraat 64. Dit amendement heeft ook financiële effecten. Vanuit verstandig financieel beheer is het niet wenselijk om vooruit te lopen door deze middelen ter beschikking te stellen en daarmee weg te halen bij De Nieuwe Doelen, wat zorgt voor averij – heb ik hem nog een keer gebruikt, ik probeer hem te onthouden! Dus dit amendement raad ik af, voorzitter.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter. We hadden natuurlijk het liefst gewild dat er vandaag een samenloop was met alle moeilijke beslissingen die we hebben en eens een keer een finale afweging over het dossier. Ik begrijp overigens volledig dat wat door de wethouder is uitgevoerd in onderzoek naar de varianten, gewoon ook is wat we gevraagd hebben, en dat kan positief of negatief uitpakken. Er is inderdaad geconstateerd dat de twee varianten die we gevraagd hebben te bekijken, dat dat helaas niet zal lukken. Dat betekent ook dat we ons opnieuw moeten oriënteren. Dat heeft ons extra gemotiveerd, ook gezien alle financiële uitdagingen die er staan. Bent u het eigenlijk niet met mij eens dat, nu we geconstateerd hebben dat de opdracht die is gegeven niet is gelukt, we met elkaar eigenlijk weer moeten kijken wat we dan willen, gebruikmakend van alle uitkomsten die er zijn, in plaats van dat u op eigen houtje nu met een nieuwe variant verder gaat?

Wethouder Polatli: Daar ben ik het niet mee eens, omdat we nog steeds in de richting van het initiatiefvoorstel waar u wel om heeft gevraagd, nog steeds in lijn daarvan, de meekoppelkans van de bibliotheek daarin – horeca stond niet in het initiatiefvoorstel, dat we zo graag horeca wilden. Nou, er is een verschuiving tussen horeca en de bieb, en dat is de enige verandering. Je kunt het als een hele nieuwe variant willen bestempelen, maar dat is

De heer Schefferlie: Ja, voorzitter, u moet u voorstellen dat we een variant hadden van een grote zaal en een bibliotheek, die werd 8 miljoen duurder, dus 16 miljoen en een exploitatietekort van 6 ton extra, en dan zegt u van: nou, alleen als we dat horecagedeelte eruit lichten, dan komt het allemaal wel goed. Weet u: we hebben ook nog eens een keer berichten gekregen over wat het qua personele inzet zou kosten en wat dan ook. U kunt niet zeggen van: nou, ik heb nog steeds een idee dat het allemaal past bij wat u gezegd heeft. Reken niet op onze medewerking als we, zeg, maar, zonder mee te kijken met hoe we nu verder willen, zomaar, ja op deze manier verder kunnen gaan. Ik vind eigenlijk dat u met ons in gesprek moet van: dit is niet gelukt wat we met elkaar wilden, laten we ons heroriënteren, er is een nieuwe financiële werkelijkheid, en dan met elkaar bekijken wat er wel gebeurt. Ik zal u niet kwalijk nemen dat het niet gelukt is. We zitten in een overgangssituatie als stad, wat voor soort uitgaansleven we hier kunnen herbergen, we hebben dus een overgangssituatie met wat we ons kunnen veroorloven, maar gaat u nou niet teveel op eigen houtje verder.

Wethouder Polatli: Op 3 oktober komen we er, zoals ik net zei, op terug in een I&O.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, ik zou daar eigenlijk op willen aanvullen. Ik hoor de wethouder net een antwoord geven dat, eigenlijk verrassend, veel meer in lijn is met hoe we dit amendement voor ons zien, naar aanleiding van de beraadslaging die we daarover tot nu toe hebben gehad. Ik zie hem eigenlijk veel meer kleur bekennen dan in de I&O, namelijk: we gaan nu een bepaald pad op omdat we hebben geconcludeerd dat het niet haalbaar is. Die woorden durfde u destijds nog niet in de mond te nemen, dus ik ben daarin voorzichtig positief gestemd. Ik ben het echter wel met de heer Schefferlie eens dat het ook wel past om te zeggen van: nou, dan kaarten we dat ook af en dan onderzoeken we het nieuwe perspectief, en in dat perspectief staat de bieb centraal, en dat is naar mijn idee wel echt een wezenlijk andere keuze.

Wethouder Polatli: Voorzitter. Ik ben nog steeds van mening dat we werken aan het initiatiefvoorstel dat daarin wordt gevraagd. Dat stukje en de uitkomst van deze vorm krijgt u op 3 oktober in een I&O. Maar ik ben van mening dat we nog steeds aan het werk zijn aan waar u om heeft gevraagd als raad.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Ik hoorde de wethouder zeggen dat hij vervolgens gaat werken aan een variant waarin de bieb meer centraal staat. Daar ben ik blij om. De route ernaartoe is niet de mijne, maar ik ben blij dat zo langzamerhand na ons eerste amendement en nu bij het tweede amendement de route steeds meer onze kant op begint te lopen.

Wethouder Polatli: Voorzitter. Ik heb niet gezegd dat de bieb niet centraal staat. Misschien gaat de bieb wel meer dan centraal staan, maar laten we even afwachten wat daar uitkomt. Dat is gewoon oprecht, eerlijk, open en transparant, net zoals de vorige keer, dat ik het ook niet wist.

De voorzitter: Dank u wel. U hebt u hebt uw punt gemaakt ten aanzien van het traject. De volgende.

Wethouder Polatli: Ik ben klaar, voorzitter.

De voorzitter: Helemaal goed. Dank u wel. Dan gaan we naar wethouder Mager namens het college.

Wethouder mevrouw Mager: Voorzitter, dank u wel. Natuurlijk geen verrassing: het IHP valt onder de ruimtevragers en wat mij betreft is het dan ook best onlogisch om de spaarruimte die we daarin hebben ongedaan te maken en te gebruiken voor andere zaken. Zoals afgesproken, volgen de business cases met betrekking tot de aanstaande verhuizingen en verbouwingen elkaar op in onze raad. Dat hebben we zo met elkaar besproken. Per business case, dus per school, gaan we bekijken wat kan en wat mogelijk is, maar bovenal ook wat de schoolbesturen willen en wat de mensen die in de school werken, of gaan werken, nodig hebben. Dat is allemaal in goed overleg met de diverse schoolbesturen. En dat is ook onze insteek met betrekking tot de volgorde van de aanpak van het IHP, en dat geldt dus ook voor de Samen Onderweglocatie aan de Van Goudoeverstraat. Op het moment wordt enorm ingezet op het vervolmaken van het vorige IHP en er is een enorme inzet op dat IHP. Tal van projecten lopen op dit moment. Jullie zien het allemaal: 't Gilde, maar ook het Retranchement, Beatrix de Burcht is verhuisd naar een prachtige nieuwe locatie waar ze enorm blij mee zijn, het iLab gaat voorspoedig, de verbouwing is begonnen, Omnia inhuizen in de Da Vinci is een behoorlijk project, ISK naar de Vries Robbé, dan hebben we natuurlijk nog de renovatie van de J.P Waaleschool, voldoende capaciteit voor bewegingsonderwijs en mobiliteitsstudie voor de campus en inpassing van Lingewaal in het gebouw van Omnia. Dus er wordt heel hard gewerkt op het gebied van het IHP, en niet alles kan tegelijk, maar dit alles, zoals ik al zei, in goed overleg met alle schoolbesturen.

Er is gerefereerd aan onze bedrijfsvoering. Deze is in hoge mate afhankelijk van digitale processen en deze moeten voldoen aan een enorme hoeveelheid overheidsvereisten, en dat wordt ook gecontroleerd. De overheidseisen worden strenger, de controle wordt strenger en de audits worden intensiever. Daarna worden de prijzen voor licenties hoger en is er heel veel aandacht voor de beveiliging in het kader van de AVG-normen.

Er is gerefereerd aan de brede scholen. We hebben inderdaad gekeken of we wat efficiënter zouden kunnen omgaan met die brede scholen. Het bedrag dat genoemd staat in deze perspectiefnota is daarop gericht en ja, het Pedagogisch Educatieve Ecosysteem, dat is een heel mooi proces dat we met elkaar willen lopen. Ik ben ook blij dat de raad daar heel positief in is. Het is precies de bedoeling om de brede scholen ook daarvoor in te zetten. Dus wat dat betreft zijn we het eens. Wat wij bedoelden, is dat de brede scholen ooit gebouwd zijn met de intentie om levendige pleinen te zijn voor de buurt waarin ze staan. Dus we hebben het Gildeplein, het Dalemplein, het Schuttersplein en ook het

Merweplein. Het zijn dus niet slechts stenen voor scholen, maar ze moeten breder worden ingezet en daar willen we kijken of we nog een efficiëncyslag kunnen maken door die scholen inderdaad breder in te zetten dan op het moment gebeurt; hoe precies, dat kan ik u nu nog niet vertellen, maar ik vind het erg leuk en fijn om daar met elkaar over in gesprek te gaan, waar jullie als raad de mogelijkheid daartoe zien.

Het Piazza is langsgekomen, met name het parkeren bij Piazza. Laat ik wel zijn: de motie van ik weet niet precies meer wanneer, volgens mij vorig jaar, maar het kan al langer geleden zijn, staat ons nog scherp voor de geest en ik moet zeggen: de contacten met de winkeliersvereniging van Piazza zijn heel goed. Wij springen in op onregelmatigheden, zijn alert op herstel van straten, boa's lopen vaker rond in het Piazza, er wordt een parkeeronderzoek ingesteld, er is een fietsparkeerverbod op verzoek van Piazza en volgende week ga ik samen met collega De Boer praten over afvalscheiding en diftar. Dus ja, de contacten zijn intensief. Op het parkeren hebben we onlangs, toen we op bezoek waren bij het Beatrixziekenhuis, daar in een vergadering expliciet aan gerefereerd, hoe het toch kan dat. Zij hebben ons beloofd daar nogmaals, ook intern, aandacht voor te vragen, om te zeggen dat het niet de bedoeling is om bij het Piazza te parkeren. Nou, ik geloof ook zeker dat ze dat gaan doen, maar we houden wel de vinger aan de pols en we hebben ook gezegd dat we daar bij hen op terug zullen komen en dat ook mee zullen nemen in het parkeeronderzoek dat gaat lopen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ik las volgens mij bij de motie, die dan afgedaan is, zoals dat dan mooi heet, dat het parkeeronderzoek in kwartaal 1 was, dus in principe is dat geweest. Daar zouden dan toch uitkomsten uit moeten zijn. Is de oplossing niet gewoon zo simpel als gewoon een deel blauwe zone maken, gewoon verven die bielzen en een bord neer, klaar?

Wethouder mevrouw Mager: De verkeersdeskundigen zijn talrijk, maar ook het Piazza vindt dat niet altijd het allerbeste idee, omdat ook zij zelf daar natuurlijk willen parkeren, hun werknemers ook wel, en zij het ook niet altijd prettig vinden dat mensen gelimiteerd worden in de tijd dat zij in het Piazza mogen rondlopen. Ik zie u nu kijken van “wat moet je nou meer dan twee uur in het Piazza doen?”, maar blijkbaar zijn er mensen die daar meer dan twee uur doorbrengen.

De heer Klein: Dan ben ik erg benieuwd, maar misschien is het goed dat ik een keer meega, of dat iemand uit onze fractie een keer meegaat naar dit overleg, want wij krijgen namelijk totaal andere signalen vanuit de ondernemers binnen het Piazza, die eigenlijk heel graag willen dat het gewoon een tijdelijke zone wordt. En als dat dan twee uur is, ja, ik denk dat dat een prima oplossing is voor het Piazza. En anders, ja, moet je even teruglopen en hem nog een keer bijdraaien hè? Zo simpel is het ook weer.

Wethouder mevrouw Mager: Foei! Volgens mij is dat nou net niet de bedoeling!

De voorzitter: We gaan nu wel op een heel operationeel niveau discussiëren! Ik stel voor dat u uw betoog vervolgt.

Wethouder mevrouw Mager: Ik zou zeggen: volgende keer gaat collega De Boer mee, daarna komt er weer een afspraak, dan zal ik u melden wanneer die is en u bent van harte welkom om een keer aan te sluiten, maar dat leg ik graag ook eerst even aan de winkeliers voor.

Het ondernemersfonds. Deze week heeft u van het IKG de update gekregen en daaruit wordt duidelijk dat tussen nu en november nog diverse stappen gezet moeten gaan worden. Als het ondernemersfonds per 1-1-'25 in zal gaan, zult u het terugzien in onze begroting. Maar de ondernemers zelf zullen dan – dat klinkt heel erg raar, maar het is echt waar – met een verzoek komen voor verhoging van de OZB voor het ondernemersfonds. Dan kunnen we daar ook kijken wat voor bedragen we daaraan gaan hangen en zullen we ook kijken hoe we dat financieel verder gaan uitvoeren. De invoering, daar kunt u van op aan, gebeurt in zorgvuldig overleg met de stakeholders en natuurlijk met de binnenstad, die nog even expliciet genoemd werd in verband met de zeer succesvolle BIZ. In de financiële afwikkeling zal er rekening mee worden gehouden en ik heb al signalen gekregen dat dat tot de mogelijkheden behoort.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. De winkeliers in de binnenstad vinden het niet fijn als ze twee keer bijdragen in een soort van BIZ. Hoe is dat dan op te lossen? Krijgen zij een korting op het ondernemersfonds, of wordt die hele BIZ opgenomen in het ondernemersfonds?

Wethouder mevrouw Mager: Nou: A. er is heel goed contact tussen IKG en Hartje Gorkum, want daar refereert u aan, B. de winkeliers die aangesloten zijn bij Hartje Gorkum zitten er natuurlijk bovenop, want die betalen nu voor de BIZ en C. ik heb gehoord van de mensen die dat dadelijk gaan invoeren dat er mogelijkheden zijn om een bepaalde financiële constructie te maken, waarbij de mensen uit de binnenstad die nu BIZ betalen op een andere manier worden aangeslagen dan voor het ondernemersfonds. Hoe dat precies gaat, weet ik niet, maar ik heb er alle vertrouwen in dat dat gaat lukken.

De voorzitter: De wethouder gaat dit meenemen.

Wethouder mevrouw Mager: Yes!

En dan last but not least een kleine aanvulling op de reactie van mevrouw Molengraaf ten aanzien van de invoering van de toeristenbelasting. Die invoering heeft net plaatsgevonden en loopt nu vijf weken, denk ik, of zes. Wij gaan deze evalueren, zoals men dat van de gemeente mag verwachten, met alle hoteliers die de belasting heffen. Daarbij houden we het landelijk beeld en de gemiddelden goed in de gaten met elkaar. Wat belangrijk is voor de toeristenbelasting, is een effectieve citymarketing, om zo toeristen en bedrijven naar onze stad te trekken en de stad aantrekkelijk te houden voor al onze inwoners. En dat is een integrale afweging.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik heb even geduldig afgewacht, want ik was op zoek naar de reactie op ons amendement om te starten met het IHP. Ik begrijp hieruit dat u dat amendement ontraadt. Klopt dat?

Wethouder mevrouw Mager: Het is een on going proces, dus we zijn bezig met het uitvoeren van het vorige IHP en dat gaat naadloos over in het nieuwe IHP. En ja, je kunt niet alles tegelijk. Het zou fijn zijn, maar dat lukt niet.

De heer Tekir: Maar beseft u dat u het nieuwe IHP niet in deze perspectiefnota hebt opgenomen als onderwijswethouder en dat wij dat wel hebben gedaan en dat u daarmee een start kunt maken?

Wethouder mevrouw Mager: Nou of ik het snap, dat vind ik een gewetensvraag, maar wij hebben het IHP vorig jaar vastgesteld en ik heb toen tegen u gezegd: op het moment dat wij een businesscase hebben voor welke school dan ook, komen we daar bij u op terug. Wij gaan sparen voor het IHP. Alles wat tot nu toe in uitvoering is, daar is geld voor, en wij komen volgens mij dit jaar nog bij u voor het Retranchement.

De heer Tekir: Voorzitter, deze reactie kennen we, want dit hebben we echt heel vaak gehoord.

Wethouder mevrouw Mager: Ja, ik hoop ook dat ik steeds hetzelfde zeg, anders wordt het lastig!

De heer Tekir: Wij hebben vorig jaar op uw voorstel een IHP aangenomen met vijf heel urgente schoolgebouwen. Een van die schoolgebouwen betreft de Samen Onderwegschool aan de Van Goudoeverstraat. We hebben nu in aanloop naar deze PPN gevraagd van: joh, maak eens inzichtelijk, als we daarmee zouden starten, wat kost dat nou? U maakt dat heel netjes inzichtelijk op pagina 18. Voor de kosten die daarvoor benodigd zijn vinden wij ruimte in de PPN, en dat leggen wij nu voor, dus er kan eindelijk een start gemaakt worden met die meest urgente schoolgebouwen. Het verbaast me gewoon dat u dat als onderwijswethouder niet omarmt. Wij stellen voor om te starten met uw plan. Kunt u uitleggen waarom u dat niet zou willen?

Wethouder mevrouw Mager: Dat zegt ú, dat ik dat niet zou willen, dat laat ik aan u, maar dat hoort u mij niet zeggen. Ik zeg dat wij bezig zijn met de uitvoering van het IHP en dat doen we in nauw overleg met de schoolbesturen. U weet ook dat wij hier onlangs alle schoolbesturen in deze zaal hebben gehad om aan te geven wat voor hen nu prioriteit heeft. Een daarvan is bijvoorbeeld inhuizen van het Omnia in de Da Vinci, waardoor een school die ook hoog op de lijst staat naar het Omniagebouw zou kunnen. Ik zal u de hele schuif hier besparen, want dat kost wat te veel tijd, maar wij moeten ook ruimte hebben om scholen tijdelijk in onder te brengen en dat geldt dan ook dadelijk voor de Van Goudoeverstraat, maar ook de J.P Waaleschool en nog andere scholen zijn er minstens zo slecht aan toe. Ik snap dat u deze school er specifiek uit pakt, maar we zijn in overleg met Logos en Logos heeft op het moment, net als de collega's hier intern, haar handen vol aan alle projecten die op het moment lopen en waarvoor men hard aan het werk is. Ook Logos moet heel hard lopen om Retranchement de Burcht dadelijk een mooie plek te geven in Wijdschild.

De heer Tekir: Voorzitter. Het blijft voor mij echt onbegrijpelijk. Wij pakken er geen school uit, wij stellen voor om uw plan, dat u inderdaad heeft gebracht, vast te stellen en

er uiteindelijk een start mee te maken. Maar ik begrijp dat deze specifieke school aan de Van Goudoeverstaat voor u geen prioriteit heeft. Dat vinden we jammer.

Wethouder mevrouw Mager: Dat heeft u mij niet horen zeggen.

De voorzitter: De wethouder heeft er net een reactie op gegeven. Dank u wel. Dan gaan we verder met wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een drietal vragen, allereerst over het snippergroen van Stadsbelang. Afgelopen jaren is al een hoop snippergroen verkocht binnen een heel programma. Op dit moment zijn we er eigenlijk wat meer terughoudend in. We hebben vorig jaar de nieuwe aanpak klimaatadaptatie vastgesteld, waarin we de wens hebben om een aantal groenstructuren extra aan te brengen en ook te werken aan biodiversiteit. We willen die ruimte echt wel gaan gebruiken, ook voor die doelstelling. Wat we in het verleden hebben gezien, is dat het op het moment dat je verkoopt, vaak bij de tuin wordt getrokken. We weten dat in Nederland veel tuinen heel erg versteend zijn, dus we willen ook in dat kader heel goed die ruimte gaan bezien, of het welverstandig is. daarmee zeg ik niet dat het nooit meer gebeurt, maar wel dat we ietsjes terughoudender zijn geworden met het verstrekken van die gronden.

Dan een vraag over energiearmoede van de Partij van de Arbeid. We hebben in maart een I&O gehad, die breder ging over de aanpak van energiebesparing, maar daar zat ook de aanpak van energiearmoede bij. We kunnen daarvoor ook putten uit rijksmiddelen, daar hebben we ook echt nog wel een deel van beschikbaar en dat loopt zeker nog door tot de zomer van '25. Dus die aanpak die we hebben, kunnen we echt nog blijven voortzetten. Ondanks dat de gasprijzen weer flink gedaald zijn en volgens mij de echte acute urgentie er even vanaf is, hebben we ervoor gekozen die aanpak voort te zetten. We zijn ook aan het kijken of dat wellicht ook structureel nodig is, omdat we gewoon merken dat een deel van onze inwoners moeite heeft om de eindjes aan elkaar te knopen, specifiek vanwege de energieproblematiek. Dus dat heeft absoluut onze prioriteit.

Dan een vraag van ChristenUnie/SGP over het Schone Lucht Akkoord. Twee jaar geleden hebben we daarover een gesprek gevoerd bij de PPN. Ik kan me goed herinneren dat we ook toen, en dat herhaal ik nu, het Schone Lucht Akkoord een heel mooi initiatief vonden. Initiatieven die bijdragen aan een schone lucht juichen we ook zeker toe. Toentertijd heb ik ook aangegeven dat specifiek achter dat akkoord een hele wereld schuil gaat, dat het ook een stuk administratieve last meebrengt, waarvan ik toen heb aangegeven dat we de beperkte capaciteit die we op milieu hebben veel liever zouden willen inzetten om hier in Gorinchem het een en ander voor elkaar te krijgen, dan in allerlei gremia te moeten meedraaien met een landelijk initiatief, waarmee ik dat initiatief nog steeds hartstikke goed vind, maar het is echt even kijken van: waar zet je je middelen het slimste in? Toen heb ik volgens mij aangegeven dat we dat ooit nog wel eens zouden kunnen heroverwegen. Ik weet niet of ik die data eraan heb verbonden, maar wat mij betreft is die overweging nog hetzelfde.

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Nu u dit zo zegt, het klopt inderdaad dat u toen terughoudend was over aansluiting zoeken bij het akkoord. Er staat me wel bij dat u had aangegeven te zullen

zoeken naar, zeg maar, een toch wat concretere invulling voor het Gorcumse. Ik zou moeten terugluisteren of daar toen een termijn aan gekoppeld was, maar ik zou u wel willen vragen om, nou ja, in de rest van uw termijn daar toch ergens aandacht aan te geven. Ik zie uit naar de uitwerking daarvan.

Wethouder De Boer: Nou, ook naar aanleiding van toen zijn we er ook zeker mee aan de slag gegaan. Gorcum Actief heeft daar volgens mij toentertijd ook aandacht voor gevraagd. Wij zijn als Gorinchem nu ook kartrekker in het regionaal overleg, specifiek op die luchtkwaliteit. Er komt veel op ons af, ook onder de Omgevingswet, waar we ook een heel aantal landelijke regels te borgen hebben en waar we ook zelf keuzes in kunnen maken nu. Dus we zijn er op dit moment kartrekker in en we zijn echt aan het kijken hoe we daar een stap kunnen zetten. U hebt net zelf het voorbeeld genoemd van die 80 km. Ook dat zouden zulke maatregelen kunnen zijn, maar in een andere context werken we bijvoorbeeld ook aan meer groen, meer focussen op fietsen bijvoorbeeld, ook vanuit een omgevingsvisie. Dat zijn ook typen maatregelen die gaan bijdragen aan een betere luchtkwaliteit, dus dat staat zeker op de agenda. We zijn er ook echt mee bezig en met name in het kader van de Omgevingswet gaat u daar zeker deze periode nog meer over terugzien.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Nog even een korte vraag over die rijksmiddelen. Ik neem aan dat dat alleen voor huishoudens is en niet voor buurthuizen of verenigingsgebouwen.

Wethouder De Boer: Dat is correct. Als het gaat om de aanpak energiearmoede, gaat dat over huishoudens.

Mevrouw De Groot: Ik vroeg in eerste termijn ook hoe het staat met de buurthuizen die bijvoorbeeld moeite hebben met het betalen van hun energierekening.

Wethouder De Boer: Dat zou ik niet weten, maar die neem ik even mee terug naar het college voor een eventuele tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel voorzitter. U ziet dat ik een nogal verontrustend stapeltje papieren bij me heb, dus ik ben ook niet gelijk klaar. Ik begin met de vragen die gesteld zijn en als eerste met de vraag van ChristenUnie/SGP over de Herstelacademie. Het college draagt de Herstelacademie een warm hart toe. We vinden het echt een hele mooie organisatie en we zijn heel verheugd dat we gastgemeente mogen zijn in de regio van deze voorziening. Wij onderschrijven het belang en willen dat ook heel graag uitdragen. Ik heb dat al eerder gedaan binnen het algemeen bestuur van de DG&J, dus dus daar kan ik met enthousiasme ja op zeggen.

Er was zojuist een vraag over de aanvraag van gehandicaptenparkeerplaatsen. Gevraagd was of de Wmo daar niks mee te maken heeft. Ik kan u zeggen dat het gaat via het Wmo-loket, maar het wordt niet betaald vanuit de Wmo. Zo zit het. Ik bedoel: als je een gehandicaptenparkeerplaats aanvraagt, ga je naar het Wmo-loket, dat doet de aanvraag en Stadsontwikkeling handelt het uiteindelijk af.

Dan heb ik nog een vraag van de PvdA over de implementering van de hervormingsagenda, als ik het mij goed herinner. Dat herinner ik mij zo goed, omdat wij heel druk bezig zijn om een mooi stuk voor u te maken, samen met een presentatie waarin wij aangeven wat wij allemaal denken te gaan doen in Gorinchem aan de hervormingsagenda, wat we al doen en wat er regionaal gedaan wordt. Dus u gaat daar helemaal goed op bediend worden. Het duurt alleen nog heel even; dat wordt na het reces. Volgens mij heb ik daarmee alle vragen gehad. . .

De voorzitter: Interruptie de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Sorry dat ik er even tussendoor kom, maar ik wil nog even terugkomen op de parkeerkaart. U zegt dat het wel behandeld wordt door het Wmo-loket, maar niet betaald. Ik begrijp dus dat de factuur dan bij de persoon terecht komt?

Wethouder mevrouw Dansen: Het idee is dat de leges die mensen betalen de kosten dekken van het neerzetten van die paal met het bord erop en zo; dus op zich is het heel circulair.

De heer Van Houwelingen: Dan komt die € 250 dus bij de persoon te liggen?

De voorzitter: Nu wordt het wel echt heel operationaal. Laten we dat niet doen in deze vergadering.

Wethouder mevrouw Dansen: . . . die al zo aan het uitlopen is inderdaad.

Het amendement van D66 over het afschaffen van de leges voor de woonurgenties. Het college is met u van mening dat iedereen een plek nodig heeft om te wonen. Wij zien ook dat het de afgelopen jaren, gezien de krapte op de woningmarkt, ook in Gorinchem steeds lastiger wordt voor mensen om een woning te vinden, maar met het afschaffen van de leges voor woonurgenties wordt het probleem van de woningnood niet verholpen. We zien dat op dit moment slechts 10% van de aanvragen voldoet aan de criteria, zoals die door uw raad zijn vastgesteld in de urgentieverordening. Als college willen wij dan ook inzetten op het verschaffen van meer helderheid aan de voorkant over de kansrijkheid van de aanvraag die mensen doen. Dit gaan we doen door een digitaal aanvraagformulier waarmee in een aantal eenvoudige stappen helder wordt of de aanvraag voor een woonurgentie kansrijk is of niet. Voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn wordt ondersteuning geboden bij hetzelfde Wmo-loket. Die hebben het druk. Op deze manier denken wij snel en eenvoudig helderheid te kunnen verschaffen aan de voorkant en daardoor onnodige kosten van inwoners te voorkomen. Wij raden daarom ook het amendement af.

Dan heb ik de motie van het CDA over De Gezel. Het college is blij met uw onderschrijving van De Gezel als voorliggende voorziening in Gorinchem. Wij zijn het met u eens dat deze organisatie binnen het palet van aanbod voor kwetsbare inwoners in het voorliggende veld een waardevolle aanvulling vormt. Juist daarom zien wij graag een goede financiële basis onder het concept, waarmee de organisatie haar positie in de toekomst kan waarborgen. De eerder gevraagde en toegekende driejarige subsidie ter overbrugging naar financiële zelfredzaamheid – u zult zich herinneren dat De Gezel eerst

een subsidie voor twee jaar heeft aangevraagd, die verlengd is naar drie jaar omdat er wat twijfel was of het wel zou lukken in twee jaar, maar helaas is het ook in drie jaar niet gelukt. De Gezel heeft zich inmiddels verder ontwikkeld als leerwerkplaats en heeft haar circulaire activiteiten verder uitgebreid. Dat is een mooie ontwikkeling die, hopen wij, ook nieuwe wegen opent om als organisatie de financiële basis structureel te versterken, bijvoorbeeld door een landelijke financiering voor leerwerkplaatsen en fondsen voor circulaire duurzaamheidsinitiatieven. Het college heeft het initiatief genomen haar voor te dragen voor structurele financiering via de regioregelingen. Dit verzoek is afgewezen. Dat is een beetje jammer, het lukt niet altijd. Wel is er een eenmalige bijdrage gehonoreerd. Vanuit de IZA zijn we nu bezig te kijken naar nog weer andere mogelijkheden. Het college is van mening dat een toekenning van € 50.000 eenmalig De Gezel een handreiking heeft geboden om met behulp van voorliggende financieringsmogelijkheden een toekomstbestendige eigen veiligheid te kunnen vinden in andere dingen dan alleen de subsidie van de gemeente. Het college blijft zich inzetten om haar te helpen aanvullend verkenning te doen naar regionale ondersteuning. Wij denken bijvoorbeeld ook aan de arbeidsmarktregio, waar, zoals ik van mijn collega heb begrepen, best wel mogelijkheden zitten voor de periode van 2025. Hierop komen we met een separaat voorstel naar u terug. Maar op dit moment raden we dus de motie af omdat we al zo druk bezig zijn en stappen aan het nemen zijn. Ik hoop dat u even af wilt wachten tot het separate voorstel naar u toekomt.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank dat we het belang daarvan met elkaar onderschrijven. Dat zien we als iets heel positiefs. Maar even opdat ik het goed begrijp: bedoelt u nu te zeggen dat het college heeft besloten tot eenmalige toekenning van € 50.000 voor in ieder geval nú en voor de volgende jaren gaat verkennen op welke manier gebruikgemaakt kan worden van fondsen in de regio?

Wethouder mevrouw Dansen: Dat klopt bijna. Die eenmalige subsidie is ook toegekend met de opmerking erbij dat we wel verwachten dat De Gezel zelf met ons gaat zoeken naar structurele oplossingen voor de financiële problematiek. Zij kunnen natuurlijk altijd weer subsidie aanvragen, maar we moeten uiteindelijk natuurlijk wel ergens komen waarbij zij ook niet meer afhankelijk zijn. Dus wat ik al zeg: wij denken met hen mee en er komt een voorstel voor hoe nu verder.

Dan wil ik gaan naar de motie van ChristenUnie/SGP over de verlengde contractering van The Mall. Het college staat op zich positief tegenover deze motie. Wij onderschrijven het belang van jongerenwerk met goede contacten met de jongeren en met de maatschappelijke partners in de stad. Binnen de kaders is het inderdaad mogelijk om de lopende contractering van jongerenwerk van The Mall te verlengen voor de jaren 2026 en '27. Maar natuurlijk lopen wij wel de normale evaluatierondes na de contractering. Het zal duidelijk zijn dat we niet zomaar zeggen dat ze het krijgen. Ik bedoel, dat zou ook niet netjes zijn naar andere organisaties. Dus na een normale evaluatieronde kan dat gewoon.

De voorzitter: De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Voorzitter. Ik had volgens mij behoorlijk duidelijk gevraagd of u zo'n zelfde beschouwing zou willen geven over Centraal Punt.

Wethouder mevrouw Dansen: De vraag is mij niet helemaal duidelijk, mijnheer Van Willigen. Wat vraagt u mij nou precies?

De heer Van Willigen: De motie appelleert eraan dat we zouden gaan subsidiëren aan The Mall en ik heb daarbij aangegeven dat volgens mij het werk van Centraal Punt minstens zo belangrijk en zo waardevol is en dat we dus bij een aanbesteding zeker ook rekening moeten houden met met name ook deze partij, maar mogelijk ook met andere partijen. Ik hoor u nu eigenlijk eenzijdig reageren op The Mall, terwijl we volgens mij veel meer aanbieders hebben die mogelijk ook voor subsidie binnen het jongerenwerk in aanmerking kunnen komen.

Wethouder mevrouw Dansen: Ja, dat kan en die komen dan weer in zicht op het moment dat we een volgende aanbesteding gaan doen.

De heer Van Willigen: Ik hoor u ook een kwalitatieve beschouwing geven over The Mall. Zou u die ook over Centraal Punt aandurven?

Wethouder mevrouw Dansen: Ik beantwoord een motie ingediend door ChristenUnie/SGP met een vraag over The Mall. U komt nu met een geheel nieuwe vraag. Mag ik u aanraden om daar dan misschien een schriftelijke vraag over te stellen, zodat we daar even over na kunnen denken en u adequaat kunnen beantwoorden?

De heer Van Willigen: Nee voorzitter. . . .

De voorzitter: In deze termijn reflecteert het college op moties en amendementen.

De heer Van Willigen: Maar deze motie is nog niet ingediend, dus wat de wethouder zegt is principieel niet waar, want de motie is nog helemaal niet ingediend. Ik reageerde op een nog niet ingediende motie, net als ook u op een nog niet ingediende motie reageerde en daarbij een kwalificatie gaf van het werk dat door The Mall wordt verricht. Ik vraag gewoon, en dat is niet zo'n erg ingewikkelde vraag, of u die kwalificatie en die beoordeling ook over Centraal Punt wilt uitspreken. Dat wordt, denk ik, door een aantal mensen ook wel heel erg gewaardeerd. Dus uw argument van 'ik reageer op een motie', dat houdt geen stand, want deze motie is nog niet ingediend.

Wethouder mevrouw Dansen: Maar dan kan ik er toch ook niet op reageren?

De heer Van Willigen: Dat deed u zojuist wel met uw beantwoording over The Mall.

Wethouder mevrouw Dansen: Maar dat is een ingediende motie, die ligt hier voor mij.

De voorzitter: Een aangekondigde motie.

De heer Van Willigen: Hij is aangekondigd, dus ik neem nu de vrijheid, net als dat bij een aangekondigde motie gebeurt, neem ik nu de vrijheid, die u zojuist wel nam in de beantwoording naar iets wat aangekondigd is, neem ik nu de vrijheid om diezelfde vraag te stellen.

De voorzitter: Wenst de wethouder daarop nu te reflecteren, of wilt u dat op een andere manier adresseren?

Wethouder mevrouw Dansen: Nou, ik vind het wel wat anders als ik reflecteer op een motie die ik eerder gezien heb en waarover ik ambtelijk heb kunnen overleggen, dan dat ik moet reflecteren op een potentiële motie die u misschien gaat indienen en waar ik niet precies van weet wat u daarin gaat vragen, mijnheer Van Willigen. In het algemeen reflecteren is toch waarschijnlijk niet wat u van mij vraagt.

De voorzitter: Ik concludeer dat u daarop nu niet gaat reflecteren.

Wethouder mevrouw Dansen: Liever niet, nee, want daarop heb ik me niet voorbereid.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik heb daar nog wel een vraag over, Misschien dat dat wat meer richting geeft. Ik begrijp dat er een evaluatie kan komen en dat de uitkomst daarvan kan zijn dat de contractering nog twee jaar wordt verlengd voor The Mall. . . .

Wethouder mevrouw Dansen: Dat staat in het contract dat wij met hen hebben afgesloten, ja.

De heer Tekir: Ja, ik begrijp dat dat een uitkomst kan zijn. De heer Van Willigen noemt één organisatie die jongerenwerk verricht, misschien zijn er wel meerdere in de stad die in potentie iets willen doen. Hoe kijkt u er dan tegenaan dat, als we dat doen, we die organisaties de kans ontnemen om ook mee te dingen voor een plek in het jongerenwerk?

De voorzitter: Ik wil nu toch even ingrijpen, want dit is echt een ander vraagstuk. De wethouder reageert op een aangekondigde motie, dit vraagstuk is prima, maar niet voor deze perspectiefnota.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik wil daar op termijn wel op terugkomen, als u dat wilt. We hebben het er eerder over gehad dat we bezig zijn met een bijeenkomst te organiseren waarin wij met elkaar kunnen reflecteren, of met de benen op tafel kunnen zitten, over het sociaal domein. Als u er behoefte aan hebt om dat ook te doen over het jongerenwerk of wat dan ook, is dat allemaal te organiseren, maar ik bereid me daar wel graag op voor als u het niet erg vindt.

De heer Tekir: Ik vind dat prima. Ik stel alleen een vraag omtrent de gevolgen van een eventuele verlenging van de contractering. Dat staat in de aangekondigde motie, dus dat dat buiten de orde zou zijn, snap ik eerlijk gezegd niet.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik kan alleen maar nog een keer herhalen dat bij de aanbesteding die met The Mall heeft plaatsgevonden, de mogelijkheid is ingebouwd dat bij gebleken geschiktheid, bij een positieve evaluatie, de mogelijkheid bestaat om het twee jaar te verlengen. Zo simpel is dat. De vraag werd mij gesteld of ik dat zou willen. Daarvan heb ik gezegd dat ik dat bij een gebleken positieve evaluatie zeker wil overwegen, ja. Volgens mij is dat een redelijk antwoord.

De voorzitter: Vervolgt u uw betoog.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik heb nog één motie: de motie van Democraten Gorinchem over een perspectief voor starters via flexwoningen. In de afgelopen periode is in samenwerking met POORT6 een verkenning gedaan op het realiseren van flexwoningen. We hebben daar drie sessies met de raad mee gezeten. Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt met voor- en nadelen. Er leek geen brede basis in de raad te zijn voor het realiseren van flexwoningen, op basis van dat feit zetten wij er niet op in, en dat is om reden dat er niet alleen sprake is van een eerste plaatsing, zoals u dat noemt in de motie, maar ook van terugkerende kosten bij het herplaatsen van de woningen, het beperkte aantal locaties dat wij hebben kunnen vinden, de capaciteit van de organisatie en de aanzienlijke kans op vertraging bij het plaatsen van flexwoningen binnen bestaand stads- en dorpsgebied. Dat is ook met u gecommuniceerd in de raadsinformatiebrief die wij daarover gestuurd hebben.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie, We hebben u er toen ook aan herinnerd – dat hebt u later ook toegegeven, maar misschien bent u dat vergeten – dat die RIB wat prematuur was omdat in de sessies waar u naar verwijst weliswaar voorkeuren zijn uitgesproken over meerdere varianten, maar dat daarmee andere keuzes, zeg maar, niet weg werden geschreven, en dat hebt u later nog bevestigd. Want er is wel degelijk, denk ik, ook veel animo om niet alleen op de lange termijn iets te doen, maar ook op de korte termijn. Weet u nog dat we ook zouden proberen iets onorthodox te doen in plaats van alleen maar het reguliere werk? En u zou het toch bij wijze van spreken als portefeuillehouder ook een kans kunnen vinden, of op zijn minst aan de raad kunnen overlaten dat, als we geld overhouden – want dat staat in het voorstel: pas als we geld overhouden in '25 of '26 –, dat we dan, om ook een gebaar te maken en werkelijk iets te doen op korte termijn, tien van die eenheden plaatsen. Ik had wel iets meer enthousiasme van u verwacht bij dit steuntje in de rug.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik was nog niet helemaal uitgesproken, mijnheer Schefferlie. Ik wou tegen u zeggen dat wij natuurlijk niet aan de hand van uw motie of wat dan ook, maar wel in Gorinchem al bezig zijn met enige dingen die daar in ieder geval op lijken. We hebben tegenwoordig tiny houses, wat natuurlijk ook een soort van flexvoorziening is, want die blijven tien jaar staan, en we hebben natuurlijk nu flexwoningen staan waarin wij de Oekraïense vluchtelingen huisvesten. Dus ik denk wel dat wij van de gelegenheid gebruik kunnen maken om te kijken hoe dat nu allemaal gaat, zodat we daar in ieder geval wat gegevens uit halen. Mochten wij dan ooit geld overhouden, en u komt met een voorstel daarvoor, dan is het wat anders, maar dat zal naar alle waarschijnlijkheid niet meer binnen deze periode zijn.

De heer Schefferlie: Nou, als u de afgelopen jaren kijkt wat we overhielden, het kan allemaal wel kommer en kwel zijn, maar we houden per jaar gemiddeld 9 miljoen over door ons planningsoptimisme. Daar heb je dan slechts vier ton voor nodig om een keer dat gebaar te maken op korte termijn, want al uw ideeën zijn allemaal langetermijnperspectief, waar de starters van nu niets aan hebben. Dus zou u eigenlijk niet, en dat is mijn verzoek, in de correctie waarvan u zelf eigenlijk hebt gezegd “ja, dat moet ik wel doen”. . . , we hebben ons nog niet uitgesproken als raad tegen deze optie als

aanvulling op alles wat er gebeurt, om het op zijn minst aan de raad over te laten “wat zouden we hiervan vinden” in plaats van een negatief advies te geven?

Wethouder mevrouw Dansen: Ik stel voor dat u de motie voorlegt aan de raad, dan krijgt u te horen wat de raad daarvan vindt. Is dat voldoende?

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik wil het voorstel toch een beetje ontraden, want volgens mij is daar onlangs heel veel over gesproken, en ik waardeer de vasthoudendheid van de heer Schefferlie, maar de uitkomst was volgens mij toch heel duidelijk dat er geen business case is voor flexwoningen in Gorinchem. Dan blijf je inderdaad houden die tiny house-projecten. Nou, die zijn ook redelijk onbetaalbaar, die staan grotendeels nog te koop zelfs en we helpen de woningmarkt er ook niet echt mee. Volgens mij zou u nog komen met een voorstel voor alternatieve woonvormen en daar kijkt, denk ik, het grootste deel van de raad meer naar uit. Dus ik zou dat toch niet willen meegeven.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik heb ook zeker niet gezegd dat ik hem aanraad, maar Democraten Gorinchem heeft natuurlijk het recht om de motie in stemming te brengen.

De heer Schefferlie: Misschien wil mevrouw Dansen wel overwegen mij met het volgende te helpen. U was het toch met mij eens in die sessie dat weliswaar aangegeven is door de deelnemers – het is niet eens de gemeenteraad, maar de deelnemers – van, “nou, dit lijkt ons de belangrijkste manier om bij te dragen aan starterswoningen, maar niet de enige”. Dat hebben we niet verkend en ik heb van tal van collega's gehoord – het is jammer dat dat niet voor de VVD geldt, wel OZB knál omhoog, maar starterswoningen, dat hoeft dan kennelijk niet extra, en ik hoop . . .

De voorzitter: En uw vraag?

De heer Schefferlie: Nou, of de wethouder wil bevestigen dat we ons niet uitgesproken hebben tegen deze optie. We gaven er alleen niet de allereerste voorkeur aan.

De voorzitter: Wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: In alle eerlijkheid, mijnheer Schefferlie: het was natuurlijk een zeer informele bijeenkomst waarin we niet gestemd hebben of wat dan ook, maar waarin we wel met een heel aantal mensen bij elkaar waren en ik kan me herinneren dat u op een gegeven moment in uw eentje stond bij ‘doorgaan met flexwonen’ en de andere aanwezige raadsleden bij de andere borden. Het beeld was wel dat er niet echt vreselijk veel enthousiasme in de hele raad over was. Excuus als ik dat verkeerd heb gezien.

De voorzitter: Dank u wel, en voor de rest verwijst u naar de stemming in de gemeenteraad.

De heer Van Santen: Voorzitter. . . .

De voorzitter: De heer Van Santen, laatste interruptie.

De heer Van Santen: Ja, want er werd net nog heel even aan ons gerefereerd. Er worden veel dingen bij elkaar gehaald en veel verbanden gelegd die er niet zijn, maar wat ik de heer Schefferlie wel wil meegeven is een reële oproep, om even goed te kijken naar de haalbare alternatieven die er zijn, en dat is volgens mij niet de flexwoning. Daar was ik toch redelijk alleen in. Dus ik wil u toch even vragen of u daarnaar wilt blijven kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zal ik als portefeuillehouder een vraag beantwoorden en een reactie geven op een motie namens het college.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Tekir, plaatsvervangend voorzitter.)

De voorzitter: Het woord is aan de burgemeester.

De burgemeester: Dank u wel. Allereerst een vraag van de VVD over het vraagstuk van de fatbikes. Daar kan ik heel veel over zeggen, maar dat ga ik allemaal niet doen, want we zouden het een beetje beknopt houden. Er zijn de nodige ontwikkelingen met betrekking tot de VNG, die op een aantal punten lobbyt. Het vorige kabinet is er ook mee bezig. Ik wil me nu even focussen op lokaal niveau, want de heer Van Santen vroeg met name naar de handhaving in Gorinchem. Er wordt stevig gehandhaafd. Als we even kijken naar ons VTH-beleid – vergunningverlening, - toezicht en – handhaving –, dat we een keer in de vier jaar vaststellen en waarop we jaarlijks een jaarplan maken, dan heeft het onderdeel ‘kleine ergernissen’, waar parkeren en fietsoverlast in het centrum onder valt, hoge prioriteit. Even de cijfers: tot 2 mei zijn in ieder geval door de boa's 87 bekeuringen voor foutparkeerders en fietsen/bromfietsen in het winkelgebied uitgedeeld en 30 waarschuwingen. Met betrekking tot de politie heb ik op dit moment even niet de acute cijfers, maar we hebben het er regelmatig over in het politieoverleg en er wordt regelmatig gecontroleerd. We hebben daarbij mazzel dat ons basisteam jonge agenten opleidt. Het is natuurlijk een heel mooi klusje voor jonge agenten om af en toe eens even een handhavingsactie uit te voeren, dus dat gebeurt ook in het centrum. We hebben de ondernemers in het centrum, de horeca, maar ook Hartje Gorkum – en in die zin kan ik iedereen een uitnodiging doen –, opgeroepen: als jullie bewegingen zien van fietsers, fatbikes, wat dan ook die in het centrum foutparkeren, meld het bij de politie! Dan ontstaat er gewoon een heel goed beeld op welke momenten in de week dat met name gebeurt en dan wordt daarop gehandhaafd. En zoals ik net al aangaf, zien we dat de cijfers best aanzienlijk zijn.

De voorzitter: De heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Ik ben hier niet aan het oproepen voor een kliklijn. Het is een voorbeeld dat ook lokaal heel erg speelt en als je dan zegt “we hebben zoveel bekeuringen uitgeschreven en dat is dan goed”, dat zegt eigenlijk niks over de mate van aanwezigheid. Ik denk dat de oproep vooral is: zijn we aanwezig in de goede wijken, zijn we aanwezig op de goede momenten? Waarschuwingen zijn daar een mooi onderdeel van en vraag is eigenlijk concreet: hebben we genoeg capaciteit, hebben we genoeg boa's, hebben we genoeg mensen op straat en waarom voelen die mensen dat dan niet?

De burgemeester: Die laatste kwalificatie laat ik even voor u. Als het gaat over de capaciteit: wij hebben 9,5 fte boacapaciteit. Ik verwijs even naar de prioritering die u in het VTH-beleid hebt vastgesteld hier in de gemeenteraad. Met die 9,5 fte moeten we natuurlijk een scala aan zaken doen, van de bijplaatsingen tot het foutparkeren, noemt u maar op, dus een scala aan activiteiten. U hebt daar een prioritering in aangebracht en daar gaan de boa's dagdagelijks mee aan de slag.

De voorzitter: De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Ik hoor de burgemeester zeggen dat we 9,5 fte hebben, nou prima, maar dat die ook voor de bijplaatsingen worden ingezet. Maar het is toch zo dat Waardlanden vier boa's in dienst heeft?

De burgemeester: Dat klopt, maar tegelijkertijd vindt natuurlijk een hele goede samenwerking plaats en als je soms iets aantreft en je zou een heterdaadje kunnen maken, dan gaat dat natuurlijk wel gebeuren.

De voorzitter: De heer Klein Stadsbelang.

De heer Klein: Wij hadden ook een concrete vraag over de handhaving ten aanzien van zwerf fietsen en dergelijke. Ben ik dan bij de burgemeester aan het goede adres, of moet ik het in mijn tweede termijn nog een keer herhalen?

De burgemeester: Dat is de portefeuille van wethouder Molengraaf. Ik kan wel zeggen dat we heel nauw hebben samengewerkt om richting het station de situatie te normaliseren, maar verder verwijs ik naar de wethouder.

Dan met betrekking tot de motie 'Overspel Buitenspel!' Recent is daarvoor ook in de Zeepkist aandacht gevraagd. Je ziet ook in den lande dat er steeds meer steden zijn die expliciete keuzes maken ten aanzien van wat wel of niet wenselijk is aan reclameuitingen binnen de gemeente. Dan gaat het bijvoorbeeld over gokken, vleesconsumptie en alcoholgebruik. We hebben in het college over deze motie gesproken. Een motie is, zoals u weet, een beleidsuitspraak en we zien graag uit naar de reactie van de gemeenteraad en die reactie zullen wij uitvoeren.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Fijn dat u het aan de raad overlaat, en het is ook aan ons, maar we zijn toch wel zeer benieuwd hoe het college aankijkt tegen een beperking zoals hier wordt voorgesteld.

De burgemeester: We hebben daar als college niet inhoudelijk over gesproken. We hebben afgesproken dat we het aan de raad laten.

De voorzitter : Dank u wel.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de burgemeester.)

De voorzitter: Dames en heren. We zijn hiermee aan het einde gekomen van de eerste termijn van raad en college. De vergadering zal nu een halfuur worden geschorst. Daarna beginnen we met de tweede termijn voor de fracties en daarna het college. De vergadering is geschorst (20.57 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (21.29 uur). Aan de orde is de tweede termijn van de fracties.

Repliek

De voorzitter: Omdat de woordvoerder van Stadsbelang nog niet aanwezig is, geef ik als eerste het woord aan de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Sorry, voorzitter, maar we beginnen altijd met de grootste fractie. Ik vind niet dat u mij nu voor een halflege zaal moet laten spreken vanwege het feit dat die fractie nog niet aanwezig is.

De voorzitter: Stelt u voor opnieuw te schorsen?

De heer Schefferlie: Kennelijk is daar behoefte aan in het systeem.

De voorzitter: De fractie Stadsbelang is inmiddels binnengekomen. Ik geef het woord aan de heer Klein. Gelieve de focus nu te richten op de amendementen en moties.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter en sorry aan de mensen in de zaal en de kijkers thuis. Wij hadden de schorsingstijd anders begrepen.

Zoals verzocht, zal ik mij richten op de moties en amendementen, maar ik wil wel aangeven dat ik uitkijk naar de tweede termijn van wethouder Molengraaf met betrekking tot de Fixiemeldingen alsook de zwerfvoertuigen in de gemeente, alsook dat wij hopen dat eventueel wethouder Mager nog kan aangeven wanneer de uitkomsten van het parkeeronderzoek met ons gedeeld kunnen worden met betrekking tot het Piazzacenter. En dan schakel ik gelijk door naar de moties en amendementen die zijn ingediend, waarbij ik even het schema volg van de griffie, waarvoor dank. We beginnen met het vrachtverkeer in de Haarwijk. Wij zijn logischerwijs voor die motie, want wij zijn mede-indiener. Wij hopen dat iedereen daarin mee kan gaan, om in ieder geval te zoeken naar of een verbod, of een goed alternatief daarvoor.

Het amendement van Democraten Gorinchem met betrekking tot het betaalbaar bommetje. Wij snappen heel goed wat hier gevraagd wordt, maar wij zouden eigenlijk liever van het college horen wanneer we gebruik kunnen gaan maken van de Gorcumpas, zodat inderdaad het zwemmen voor de Gorcumer bereikbaar is en blijft.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ligt het dan niet voor de hand om het voorstel van het college in ieder geval tegen te houden tot die Gorcumpas er is? Anders werkt u er toch aan mee, ook als Stadsbelang, om gewone gezinnen 10 euro per kind per kaartje te laten betalen.

De heer Klein: Voorzitter. Wij begrijpen heel goed waar de gedachte van het amendement vandaan komt, maar ook daar zien wij dat omliggende zwembaden met veel minder faciliteiten goedkoper zijn en kijken wij vooral uit, en hopen wij een heel positief antwoord te krijgen op de vraag over de invoering van de Gorcumpas, alsook de eventuele voordelen richting het zwembad.

Dan is er nog het amendement 'Besparen door bewegen'. Daarin volgen wij het negatieve advies van het college.

De motie 'Perspectief voor starters'. Het idee snappen wij heel erg. Alleen, wij waren onder anderen ook bij de sessie waarin werd aangegeven: oké, het is nu, op dit moment, gewoon te duur. Ook POORT6 was zelf erg sceptisch ten opzichte van het voorstel. Wij zouden dan ook graag eerst de uitwerking zien van bijvoorbeeld het transformeren, of andere alternatieven en als dat niet lukt, dat we dan inderdaad eventueel doorschakelen naar de suggestie van Democraten. Gorinchem om misschien middelen die overblijven in te zetten om starterswoningen te gaan realiseren; dus misschien net iets te vroeg.

Het amendement van de PvdA met betrekking tot de gehandicaptenparkeerplaatsen, daar zullen wij niet in meegaan, omdat wij eigenlijk ook wel daarin meegaan dat we zeggen: ja, dit zijn gewoon de kosten voor het realiseren van zo'n plek. We snappen ook dat mensen er ook niet voor kiezen, maar nu de wethouder heeft aangegeven dat de minima dit via een hardheidsclausule gewoon terug kunnen vragen, zien wij niet de urgentie om dit nu te steunen. En dat geldt eigenlijk ook voor de uitleg rondom de reserve sociaal domein Als het in de algemene reserve zit, hebben we gewoon meer bewegingsruimte en ik denk dat we dat de komende jaren hard nodig zullen hebben.

De motie 'OZB geen sluitpost' dienen we mede in, zodat ik dat verder niet hoeft te lichten.

'Maak van Kweeklust weer een visitekaartje'. We zijn eigenlijk erg benieuwd of het college ook nog kan aangeven of daar inderdaad ook overkappingen met zonnepanelen in gedachten zijn, want dat zouden wij dáár heel graag zien, maar ook op andere plekken in de stad waar grote parkeervelden liggen. Dus daarvoor wachten we nog even de tweede termijn af.

Het behoud van kwalitatief groen. Daarbij wachten we af of de indieners na de reactie van de wethouder bereid zijn de motie te wijzigen.

'Overspel Buitenspel' zullen wij niet steunen, omdat wij daar ons niet in willen mengen. De al dan niet ingediende motie inzake verlengde contractering jongerenwerk The Mall begrijpen wij heel erg, maar waar we nog wel heel erg mee zitten te dubben, en misschien dat de tweede termijn daarin nog opheldering gaat geven, of dat de fractie van ChristenUnie/SGP die opheldering kan geven: het ligt er natuurlijk al, wij zijn er heel erg van dat dit wel eerst geëvalueerd wordt, dus dat er gewoon een gedegen evaluatie komt voordat we hier gelijk zeggen: ga twee jaar verder. Zeker ook met alle andere initiatieven die nog in de stad spelen, hebben wij op dit moment toch meer het gevoel van: doe nou eerst een goede evaluatie en laat het over aan het college.

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Voorzitter, ik wil hierop graag meteen ingaan. Ik heb even overlegd met de mede-indiener en een aantal andere betrokkenen op dit thema. Wij gaan deze motie niet indienen. Wel is er sterk de behoefte om ergens het komende halfjaar een soort van benen-op-tafel-overleg te hebben, zeg maar, ook met de betrokkenen in het veld van het jongerenwerk, om even een doorkijkje te hebben naar de komende jaren. Misschien kan de wethouder daarop in de tweede termijn ingaan.

De heer Klein: Nou bedankt, wij kijken dan uit naar een mogelijk benen-op-tafel-gesprek.

Dan hebben we een hele rits amendementen van D66. Met betrekking tot de leges woonurgenties zitten we nog wel een beetje in dubio. Wij snappen die heel erg, maar we begrijpen ook dat de wethouder wel hele concrete voorstellen doet om de kans op een fout – in de zin van een aanvraag doen die niet gehonoreerd wordt – , in ieder geval dat percentage terug te dringen. Dus we zitten nog een beetje in dubio van: nou ja, moeten we dan nu deze regeling doen, of niet? Enfin, daar laat ik het even bij. Misschien, maar ik weet niet of we die kennis hebben, kan de wethouder nog even aangeven hoeveel – en dan heb ik het even over aantallen – er daadwerkelijk afgewezen worden, als dat antwoord er überhaupt is.

De andere amendementen vinden wij op dit moment eigenlijk een te grote greep uit de middelen die er liggen. Met de huidige perspectiefnota, en daar zitten heel veel uitdagingen in, zijn wij gewoon bang dat, als we die schil nu verder gaan afpellen, we dan gewoon later in serieuze problemen komen, zeker ook als je hoort van de bezuinigingen op sociaal domein. We gaan kijken of we die middelen kunnen vinden, maar dat wordt nog een hele klus. Kortom, wij zouden nu niet al willen gaan schaven aan de acties die er liggen en vooral gewoon eerst willen kijken wat er kan.

De voorzitter: Interruptie de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, eigenlijk een overweging die ik in alle openheid wil meegeven aan de fractie van Stadsbelang over woonurgenties. Ik begrijp dat u in dubio zit, dat kan. Ik wil wel even zeggen: het zijn twee verschillende voorstellen, die het college doet en die wij doen. Het college stelt voor om eigenlijk een soort check vooraf te doen met een formulier van: joh, heb je überhaupt kans of niet? Wij stellen voor om die leges überhaupt af te schaffen, omdat het gaat om mensen die in een noodzakelijke woonbehoefte zitten en daar niet een drempel voor willen opwerpen van, uit mijn hoofd, bijna € 65, om dan maar die aanvraag niet te gaan doen. We hebben echt schrijnende gevallen meegemaakt van jongeren die geen onderdak hebben, maar om die kosten de aanvraag niet doen. Dat willen we voorkomen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Bedankt voor die aanvulling; wij zullen het meenemen in onze overwegingen.

Dan de motie van het CDA met betrekking tot de veilige vesting. Daar is een toezegging op gedaan, maar ik weet niet of dat voldoende is om de motie aan te houden, of toch in te dienen. In ieder geval staan we wel positief tegenover dit voorstel.

‘De Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie 2’. We zitten eigenlijk helemaal op één lijn qua wat het college nu aan het doen is, en daar zijn we heel blij mee om dat te horen, en die willen we dan ook graag zien. En dan vinden wij het eigenlijk echt wel veel te vroeg om nu te zeggen: laten we 8 miljoen schrappen. Ik denk dat dat meer een discussie is als zo meteen het college ook richting de volgende I&O en B&A geen uitsluitsel kan geven over het voorstel waarmee ze bezig zijn, om dan te zeggen: hé, is het dan niet tijd om te zeggen ‘we gaan het anders doen’?

Tot slot de motie rondom De Gezel. We begrijpen dat daar al heel veel wordt gedaan, dus daar zijn we blij mee, alsook dat we in die zin wat moeite hebben met het voorstel, omdat we heel erg een niet integrale keuze maken over subsidies, terwijl volgens mij juist ook het voorstel is, en wij er ook groot voorstander van zijn, dat we juist eens naar die subsidies gaan kijken van: hé, hoe geven wij subsidies, wat is de meerwaarde richting de stad en hoe kunnen we die gelden zo efficiënt mogelijk verdelen? Dus ook daar eigenlijk willen wij graag afwachten waar het college mee komt richting De Gezel.

De voorzitter: Dank u wel. Even voor de duidelijkheid: er is in deze termijn een spreektijd van maximaal zes minuten per fractie en ik verzoek u wel u daaraan te houden. Het woord is aan Democraten Gorinchem, de heer Schefferlie, en hij spreekt voor een volle zaal!

De heer Schefferlie: Ja, voorzitter, dank u wel en ik moet eerlijk toegeven dat me dat eigenlijk alleen maar hier lukt! Ik had echt dolgraag in het theater gestaan, maar dat is me niet gegund. Maar fijn dat u elke keer weer komt, dan kan ik nog iets van die kunsten proberen uit te proberen. Voorzitter, en ik was ook nog bijna hoopvol deze avond toen de heer Van Andel zei van: ja, wat is nou toch eigenlijk nog het perspectief voor dit college? Hij overwoog zelfs een mediator te zoeken en ik kan u vanuit de financiële armoede die we hebben dan de geruststellende mededeling doen dat ik een gecertificeerd mediator ben, dus mocht u er één zoeken, dan wil ik dit zaakje wel oplossen, letterlijk, figuurlijk, u kijkt maar!

Alle gekheid op een stokje nu, voorzitter. Wij zien het college worstelen, sterker nog: we zien een college met de neus op de mat liggen. Er wordt alleen niet afgeklopt, er wordt ook niet afgeklopt door alle brave coalitiepartijen. Ik heb werkelijk nog nooit zoveel coalitiepartijen horen zeggen: ja, maar dit willen we helemaal niet, dit is absoluut niet wat we zien zitten, maar we stemmen toch voor! Dat geeft wel aan, net zoals de ijver van D66, maar ook andere motie- en amendementenindieners, hoe we eigenlijk invalide betrokken zijn bij het proces. Onze hoofdboodschap was vandaag eigenlijk: laten we het veel beter samen doen, samen verantwoordelijkheid nemen en laten we ook kansen zien in het herontwikkelen van de locatie Nieuwe Doelen. Dat is de methode geweest waarmee Gorinchem vroeger succesvol is geweest: verdien geld waar het kan en doe daar goede dingen mee op andere plekken. Dat is wat wij willen, in plaats van prematuur, voorbarig dus, die OZB zo verhogen, wat de VVD, ook ongekend, met 8,5% zonder blikken of blozen doet en dan met een, ja toch wel wat aandoenlijke motie komt van, ‘en daarna zullen we het echt nooit meer doen!’ Rond de hele financiën, het doordringen daarvan, maar ook het inzien van mogelijkheden, zijn we toch een beetje pessimistisch over de snap-snelheid van het college. Dat roept dan een hele hoop tegenvoorstellen op.

We beginnen gewoon ook maar netjes van boven af aan. Wij vonden de beantwoording van het college over de Haarwijk voldoende. We begrijpen dat het een probleem is en dat wat geprobeerd kan worden, ook gebeurt.

Wij handhaven zeer onze eigen amendementen. We vinden het echt ongelooflijk jammer dat het zwemmen in Gorinchem een luxe artikel wordt.

Ons amendement ‘Besparen door te bewegen’ trekken we in omdat het identiek is aan amendement 6 van D66 en wij gunnen haar vanwege haar ongeëvenaarde ijver dan ook de titel op dit amendement.

‘Perspectief voor starters’. Dat gaat over vier ton, slechts als we weer miljoenen overhouden in de komende jaren. Iedereen had het in het programma, er hingen spandoeken in de stad. Laten we nou eindelijk iets doen wat op korte termijn wat oplevert. Wij stellen het u nog één keer voor door de motie te handhaven.

Dan zijn wij ook voor het aangepaste amendement, neem ik aan, van de Partij van de Arbeid over de gehandicaptenplaatsen met kenteken.

Het amendement van de Partij van de Arbeid over de reserve van het sociaal domein steunen wij niet. We hebben de uitleg van het college daarin begrepen.

Wij steunen ook niet de motie ‘OZB is geen sluitpost’. Dat was ‘ie vandaag heel uitdrukkelijk wél. De VVD laat zich van een ongekende kant zien, en dan denk ik: schei uit met deze, ja, ik zou bijna zeggen: nepmotie; ik vind hem te aandoenlijk, kom op!

‘Maak van Kweeklust weer een visitekaartje’. De mensen willen dat er binnen iets gebeurt. We snappen dat ook daar een keuze op gemaakt is, daar niet van, maar om nou aan de buitenkant een indruk te wekken die we van binnen verder niet gaan zien, nee, we hebben weinig met dat voorstel.

Het kwalitatief groen. Die motie gaan wij steunen, omdat wij het wel fijn vinden als mensen betrokken worden voordat er van alles en nog wat gebeurt, terwijl mensen het dan liever zelf hadden gedaan.

Dan ‘Overspel Buitenspel’. Wij vinden niet dat wij als gemeente daarin moeten treden en dat we het gewoon over moeten laten. Als je er niet gevoelig voor bent, hoeft je ook niet bang te zijn voor zulke reclame. En als je het wel opzoekt, dan vind je het overal. Wij hadden ook wel wat moeite met de diskwalificatie van scheiden in het algemeen. Ik vond het jammer dat de heer De Pagter daar niet op reflecteerde; dat is gewoon pijnlijk voor sommige mensen.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Daar wil ik graag op reageren. Het kan zeker zo zijn dat scheiding een uitkomst kan zijn in een gezin, dat klopt. Alleen, daar gaat deze motie niet over. Deze motie gaat over situaties in een huwelijk, of een duurzame relatie, waarin je met elkaar moet knokken en dat er soms echt wel dieptepunten zijn waarin je elkaar niet vindt, en dan zou je niet verleid moeten worden om een uitstapje te maken buiten de boot, om vervolgens je hele huwelijk weg te gooien. Daar gaat de motie over, over de reclame daarvoor.

De heer Schefferlie: Die motivatie begrijp ik vanuit uw gedachtegoed en zo verder, daar hebben we respect voor. Alleen, wat u ook deed, was dat u daar allerlei gevolgen aan koppelde die gelden voor mensen die scheiden in het algemeen, over wat het maatschappelijk kost en wat het betekent, zeg maar, voor de woningen. En dan denk ik: wees nou even iets voorzichtiger, want soms is een scheiding toch nog minder erg dan bij elkaar blijven.

De heer De Pagter: Ik zeg ook dat het daarover gaat. Het gaat over de motie over reclame voor bewust overspel plegen en dat heeft voor een deel zeker een effect in de kosten die het maatschappelijk kost in Nederland.

De heer Schefferlie: Ja, dat snap ik, maar doordat u die algemene kosten noemt, doet dat iets met mensen, denk ik.

De heer De Pagter: Zeker. Ik spreek hier ook als een ervaringsdeskundige, als een kind van gescheiden ouders. Ja, dat kost wel een paar centen.

De heer Schefferlie: Nou ben ik toch bang dat ik door die laatste zin niet bij u doordring!

De heer De Pagter: Ik roep gewoon iedereen op om hierin zelfstandig een keuze te maken en zelfstandig een overweging te maken om voor of tegen te stemmen.

De heer Schefferlie: Dat is zeker zo. Wij raden iedereen aan om zelfstandig wel of geen kennis te nemen van welke reclame dan ook.

Nou, dan ga ik even verder, voorzitter. Een aantal amendementen van D66. Ik zou korthedshalve kunnen zeggen dat wij ons aansluiten bij die motivatie en die steunen, met uitzondering van amendement 9 over een beperkte extra verhoging van de OZB, want dat is nog steeds extra, waarvan wij niet overtuigd zijn, zolang we niet alles goed met elkaar beter hebben verkend en bijvoorbeeld de verdienmogelijkheden op de locatie De Nieuwe Doelen hebben bekeken.

Dan zijn er niet zo heel veel meer over. Ik kom op de veilige vesting voor voetgangers van het CDA. Die vonden we zeer aansprekend.

‘De Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie 2’. Die hebben wij omvattend beargumenteerd en mede ingediend.

Wij steunen ook De Gezel.

Voorzitter. Daarmee ben ik klaar en gaan we bedenken wat we de komende week allemaal gaan doen in plaats van hier te zijn.

Hartelijk dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Ik wil graag beginnen met de opmerking dat wij als Partij van de Arbeid nog niet helemaal gerust zijn op de bezuinigingen in het sociaal domein. We merken dat er eigenlijk nog niet zoveel duidelijk is, we zijn er ook niet zo goed in meegenomen. We vinden het wel fijn dat we erin meegenomen worden, maar we hadden liever gehad dat we nu al duidelijk hadden gehad wat er dan precies bezuinigd wordt. Dat wilde ik eerst even gezegd hebben voordat ik naar alle moties en amendementen ga.

Ik zal nu ook maar even het lijstje afgaan. De motie van Stadsbelang over geen ongewenst vrachtverkeer naar de Haarwijk kunnen wij steunen; dat vinden we een hele sympathieke motie en ook logisch.

Het amendement van Democraten Gorinchem ‘Betaalbaar bommetje’: heel goed. Wij vinden ook niet dat zwemmen een luxe uitje moet worden en zeker als je een groter gezin hebt, wordt het toch wel een zeer duur uitje.

‘Besparen door bewegen’, ook van Democraten Gorinchem, kunnen wij eveneens steunen.

De motie ‘Perspectief voor starters’ vinden we wel heel sympathiek, maar we vinden het niet het juiste moment ervoor, dus die zullen wij niet steunen.

Dan ons eigen amendement over de handhaving van kostenvrije gehandicaptenparkeerplekken op kenteken; dat is aangepast voor de juistheid van het amendement en zullen we handhaven. Wij geloven er nog steeds in dat we die 20 kaarten. . . ja, . . . de wethouder zei ‘waarom wel?’, en wij zeggen ‘waarom niet?’. Dat is een overweging die men maakt. Wij handhaven in ieder geval het amendement.

Het amendement over de beschermde sociaal domein-reserve. Juist vanwege de onzekerheid die wij voelen door én de bezuinigingen structureel op het sociaal domein én ook eigenlijk geen antwoord krijgen op de hervormingsagenda . . . , ik snap wat de wethouder zegt dat het pas na de zomerreces komt, maar tegelijkertijd hebben wij daar wel moeite mee, omdat de hervormingsagenda moet leiden tot heel veel kostenbesparing, maar eigenlijk weten we nu nog niet zeker hoe dat precies gaat uitpakken, omdat die maatregelen nog niet zo ver zijn uitgewerkt. Daarom willen wij voor nu in ieder geval dat geld dat wordt voorgesteld om uit de reserve te halen, er wel in houden en op een later moment, als de hervormingsagenda daadwerkelijk in werking is getreden en alle maatregelen zijn geïmplementeerd, dan zouden we kunnen kijken of er misschien wel ruimte is voor die 1,1 miljoen, maar nu dus echt niet.

De motie van de VVD over ‘De OZB is geen sluitpost’. Sowieso heb ik al aangegeven dat wij als Partij van de Arbeid voor de OZB-verhoging zijn. We vinden hem ook een beetje overbodig, omdat wij hebben begrepen dat vanaf 2026 of 2025 sowieso alleen nog maar de indexering op de OZB kan plaatsvinden en niet meer een verhoging door de gemeente zelf naast die indexering.

‘Maak van Kweeklust weer een visitekaartje’ zullen wij ook niet steunen.

De motie van ChristenUnie/SGP over behoud van kwalitatief groen zullen wij steunen. We vinden het een sympathieke motie.

Over de motie ‘Overspel Buitenspel’ zullen wij binnen de fractie verdeeld stemmen. Mijn twee partijgenoten zullen voor de motie stemmen vanwege hun geloofsovertuiging en gewetensoverweging, ik zal tegen de motie stemmen.

Alle D66-amendementen, behalve dat met betrekking tot een beperkte extra verhoging van de OZB-belasting, zullen we steunen.

‘Veilige vesting voor voetgangers’, de motie van het CDA, zullen we steunen. Sympathieke motie.

Ten aanzien van het amendement ‘De Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie2’, volgen we de denkwijze en we vinden het ook een zeer sympathieke motie, maar tegelijkertijd vinden we dat die iets te vroeg komt en hebben we liever dat het college met het voorstel komt na het zomerreces.

En dan ‘De Gezel heeft waarde en doet ertoe’. We vonden het wel ingewikkeld omdat we de lijn van de wethouder goed konden volgen in alles wat we al doen, maar omdat we vinden dat De Gezel zulk belangrijk maatschappelijk werk doet, zullen we toch de motie steunen.

Voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. VVD, de heer van Santen.

De heer Van Santen: Dank u, voorzitter. Vanavond hoor ik toch bij een hoop collega's redelijk eensgezindheid, en dat zit hem vooral in de grote opgaven die voor ons liggen,

om die samen verder aan te pakken, en dat doet ons deugd, het geeft ons ook wel vertrouwen in het trotseren van de storm. Tegelijkertijd bevinden sommigen van ons zich nog een klein beetje in het oog van de orkaan, denken we, want als we nu allerlei uitzonderingen gaan maken en onze hand uitsteken naar zaken die voorbij vliegen, dan word je toch sneller mee gezogen in die storm. Onze fractie wil in ieder geval die waarschuwing afgeven.

En dan nog even terugkomend op de reactie van het college omtrent de fietssnelweg. Fijn dat we daar een nieuwe, sexy naam voor gaan verzinnen, denk ik dan. Het zit ook vlak bij de zandfabriek hè?, er zitten ook fazanten in de buurt en ik hoorde een collega al suggereren om iets met fazanten te gaan doen. We vonden het hartstikke leuk te horen dat die dan terugkomt in Q1 2025 en ook fijn dat de Haarsekaden klaar zullen zijn voor de start van de schoolperiode. Hartstikke mooi.

De motie inzake de OZB zullen wij in stand houden, ook om een stukje bestendiging eraan te geven. Het is niet een onbelangrijk onderwerp en in dat kader ben ik het heel erg eens met de heer Schefferlie dat het niet onbelangrijk is, maar we doen dit juist omdat we het over de hele linie moeten doen en ook omdat we de regie in handen willen houden en ook om te zorgen dat we sluitend zijn. Ik hoorde Democraten Gorinchem vanavond nog geen enkele reële oplossing aangeven hierin. Ik wacht even de interruptie af. . .

De heer Schefferlie: Ten eerste gaat u, zeg maar, verder dan nodig is als u gewoon de meerjarenbegroting bekijkt. Dus u bent een soort, ja ijverig in uw OZB-verhoging. Daarbij hebben wij het vermoeden dat door het in ontwikkeling brengen – maar dat heb ik al een paar keer verteld – van zo’n enorm winstgevende locatie als De Nieuwe Doelen, en daar een bibliotheek en woningen te realiseren, hele grote opbrengsten te verwachten zijn en minder structurele lasten. Sowieso hadden wij in de breedte het goede gesprek met elkaar gevoerd over alternatieven, en zonder blikken of blozen zegt u als VVD: geen probleem met heel veel OZB.

De heer Van Santen: Ik hoor wederom geen echte keuze vanavond, want het stukje Nieuwe Doelen gaan we na de zomer bespreken en juist met de motie die we zelf gaan indienen zorgen we ervoor dat we geen precedent hebben voor de volgende jaren. Dus bij dezen alsnog.

Met betrekking tot Kweeklust: dat vonden we trouwens ook fijn om te horen, dat we daar mooi de aanpak in verder gaan omarmen en we zijn benieuwd naar die uitwerking daarin. En dan gaan we naar onze vraag met betrekking tot de ICT-kosten. Nou, daar zitten we nog wel een beetje mee. We krijgen nu wat meer uitleg daaromheen, van hoe dat dan precies zit, maar laten we dat dan het volgende jaar ook meteen doen, dus dat we ook wat meer inzicht hebben: waar zit het dan precies in? En dan hoeven we echt niet alle details te weten, maar het was voor ons echt heel ondoorzichtig in eerste instantie. Dat over het stukje vragen die beantwoord zijn bij ons.

Op de moties en amendementen wil ik graag nog even ingaan, al zal ik ze niet allemaal langslopen om een beetje tijd te besparen.

Over de motie flexwoningen van Democraten Gorinchem heb ik, denk ik, al genoeg gezegd.

Als het gaat om het amendement 'Bewegen door besparen', volgen we eigenlijk een beetje de lijn van het college, dat we de prominenten misschien wat meer achterwege moeten laten en wat meer moeten concentreren op de basisnoodzaak die erin is.

Het 'Betaalbaar bommetje': daarin volgen we ook de lijn van de wethouder in dit geval. Als de bezoekers niet af zullen nemen, waarom zullen we het dan doen, want we zijn ook geen specialist erin, maar dat lijkt me dan juist niet de bedoeling.

Als het gaat om ChristenUnie/SGP: ja, toch jammer dat de motie The Mall niet is ingediend wat ons betreft. Dat vonden we eigenlijk wel een goeie om wat meer rust te creëren in de samenleving, maar we zien de uitwerking daarin verder tegemoet.

De motie 'Overspel Buitenspel' zullen wij niet steunen. Ik denk dat u dat misschien begrijpt. Mensen zijn autonoom, kunnen prima zelf beslissen.

De motie 'Behoud van kwalitatief groen' vinden wij een sympathiek idee.

Dan kom ik even bij het CDA, ik doe het een beetje willekeurig. Over De Nieuwe Doelen heb ik net al wat uitgelegd. Wij zien het trouwens wel echt als een vervolg, hè? Het is natuurlijk een advies geweest van een onafhankelijk adviseur en we gaan daarop voortborduren. In dat kader kun je het ook zien als een vervolg op het proces. Dus wij vinden het heel logisch om dat na de zomer verder op te pakken; dat hebben we ook met elkaar nu zo besproken.

De motie veilige vestingoversteken gaan wij steunen. Dat vinden we ook gewoon een prima motie.

De Gezel vond ik een beetje een warrig verhaal, moet ik eerlijk zeggen, maar ik denk dat dat een moeilijke wordt in het subsidiebeleid dat we nu hebben. Ik heb daar ook al wat meer collega's over gehoord, dus die gaan wij niet steunen.

Dan kom ik even bij de Partij van de Arbeid, die had een sociaal domein-reserve. Nou, wij vinden het juist belangrijk om dat te monitoren; dat is ook de beantwoording geweest van de wethouder, dus dat gaan we niet steunen, maar wel goed monitoren.

De ijver van D66 bewonder ik, maar ze heeft allemaal amendementen en dat maakt het voor ons heel erg lastig, want heel veel amendementen vragen om dekkingsvoorstellen en die dekkingsvoorstellen passen niet helemaal in de lijn, bijvoorbeeld aangaande toeristenbelasting en ICT. Daar hebben de wethouders ook al wat over gezegd, dus in dat kader vinden we het dan moeilijk om daar iets specifiek in te steunen.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Realiseert de heer Van Santen zich ook dat dat ruimtegevers zijn die al in de PPN staan?

De heer Van Santen: Ja, dat heb ik begrepen inderdaad.

De heer Tekir: En kunt u uitleggen waarom u dat dan niet pijnlijk vindt?

De heer Van Santen: Nou, bijvoorbeeld als het gaat om de toeristenbelasting: daarvan stelt u voor dat in één keer te doen en wij vinden het juist belangrijk om ook ervaringscijfers daarin mee te nemen. En ook bijvoorbeeld als het gaat om de ICT-reserve: dat is juist die kwetsbaarheid die wij daarin omarmen. Wij willen dat niet nu afromen, wij willen juist meer inzicht creëren, zoals ik net ook heb gevraagd.

De heer Tekir: Dan toch een dilemma voor de heer Van Santen. Heeft de heer Van Santen liever dat de toeristen die onze stad bezoeken één of twee euro meer betalen voor een overnachting, of dat onze eigen inwoners veel meer dan een euro meer betalen aan OZB in 2025?

De heer Van Santen: Nou, ik heb liever dat Gorinchem een goede, aantrekkelijke stad blijft, ook voor onze citymarketing en dat we de economie daarmee op orde houden. Ik denk niet dat we iets als ons toeristenseizoen de nek om moeten draaien door iets meteen te verhogen als we die ervaringscijfers nog niet eens hebben. Dat vind ik vooral belangrijk.

De heer Tekir: Ik vind het behendig, maar toch jammer dat u de vraag ontwijkt.

De heer Van Santen: Volgens mij heb ik hem beantwoord.

Als ik toch specifiek op een van uw amendementen mag ingaan: de fietsveiligheid vinden wij heel belangrijk, dus daar willen wij ook naar kijken, zeker met die top 3-knelpunten. Er werd ook aangegeven “we gaan straks bij de herinrichting goed kijken hoe we dat verder kunnen meenemen” en daar gaan wij als VVD ook zeker samen met u scherp op monitoren, of dat wel gaat gebeuren, want dat vinden wij ook, maar nogmaals: dan kom ik weer op die dekkingsmaatregelen. . .

De heer Tekir: Dan toch over die fietsknelpunten: dat zijn andere dekkingsmaatregelen dan waar u het net over had, dus wat vindt u daar problematisch aan?

De heer Van Santen: Nee, in uw amendement staan andere dekkingsmaatregelen.

De heer Tekir: Ja, maar het amendement omtrent fietsknelpunten heeft een andere dekking dan waaraan u net refereerde. Wat vindt u daar dan problematisch aan?

De heer Van Santen: Ook die dekkingspunten vind ik lastig om aan te geven en bovendien: waar ik me wel een beetje bij wil aansluiten, is het feit dat we nu niet alles kunnen. Dus we zien een prioriteit binnen prioriteiten en daar wil ik eigenlijk eerst op inzetten, om die lijn van het college te volgen, dat vertrouwen te geven. Maar nogmaals: wij gaan wel heel erg scherp toezien op hoe die uitwerking echt gaat plaatsvinden. Dan de vrachtwagens in de Haarwijk. Wij zien het vooral in die alternatieven, dus wij zijn heel erg benieuwd naar die uitwerking daarin, hoe dat dan verder gaat verlopen. Het college is ook gevraagd of die wijk echt de enige wijk is die dat probleem ervaart met die ondergronden, of dat dat ook in andere delen van de stad het geval is. Hoe moeten wij dat zien, is die wijk echt heel uniek daarin? Daar zijn we nog even benieuwd naar.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Daar wil ik wel even op reageren. Is dat de enige wijk? Nou, er zijn vast wel meer wijken, zeker in het land waar niet-onderheide huizen staan. De Haarsekade klaagt al meer dan tien jaar. Hetzelfde geldt voor de Mollenburgseweg. Er gaat zwaar vrachtverkeer door die straten, jarenlang zijn er allerlei vragen over gesteld en we vinden dat er nu eens een keer wat moet gebeuren op die straten. Zo simpel is het.

De heer Van Santen: Daar ben ik het ook niet mee oneens. Het enige wat ik wil weten, is of, als er juridisch gezien een verbod mogelijk zou zijn, dat dan echt alleen voor die wijk zou moeten gelden, of ook voor andere en hoe dat dan precies technisch werkt. Maar ik ben het helemaal met u eens dat we daar wat mee moeten doen, absoluut. In dat opzicht staan wij ook positief tegenover de motie.

Wij kijken uit naar de aankomende zomer en bereiden ons vast voor op de storm die komen gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie/SGP, de heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik graag ingaan op het proces om te komen tot deze PPN. Ik heb meerdere partijen een pleidooi horen houden om meer betrokkenheid aan de voorkant te willen hebben. Dat deed mij denken aan een discussie die we volgens mij vorig jaar hadden. Toen ging het ook over zo'n situatie, over betrokkenheid aan de voorkant, maar als het dan aankwam op meedenken aan de voorkant, wilden partijen niet de verantwoordelijkheid nemen voor het plaatje: het is niet ons verhaal. Dus het blijft een eeuwig dilemma. Wat ons betreft is het college opgesteld om de PPN voor te bereiden. Wij hebben een I&O en we hebben de gelegenheid om schriftelijke vragen te stellen om met elkaar het plaatje helder te krijgen.

Het is een spannende tijd financieel en als het om het totaalpakket gaat dat voorligt, hebben velen daar pijn van in de buik. Dat geldt, denk ik, zowel binnen het college als binnen de coalitie en ongetwijfeld ook binnen deze raad. Ik heb de indruk dat de denkkraft vanuit de organisatie is gebruikt om tot een totaalpakket te komen. Er zijn opmerkingen gemaakt over taakstellende bezuinigingen, onder andere op het sociaal domein, maar in zekere zin ook op de subsidies. Wat ons betreft is dat prima, mits realistisch. De taakstelling die voor het sociaal domein staat is 1% van het totaal en mijn ervaring met dit soort taakstellingen is dat het vaak helemaal geen kwaad kan om eens kritisch te kijken naar hoe het geld wordt besteed en hoe processen zijn ingericht. Vaak blijkt dan dat uiteindelijk meer rendement wordt behaald met minder budget, dus het lijkt mij prima dat daar de komende tijd goed naar gekeken gaat worden, ook in het vertrouwen dat deze besparing behaald gaat worden.

Ik zei al: de pijn is volgens mij best wel verdeeld van dit pakket. Ik denk dat velen ook hebben kunnen horen dat niemand echt van harte het pakket aan maatregelen steunt. Dat geldt ook voor onze fractie. Ik wil echter wel van harte staan voor de verantwoordelijkheid die het college heeft genomen in deze PPN, ook als het gaat om impopulaire maatregelen. Ik wil mijn respect uitspreken voor de alternatieve PPN vanuit de denktank '66, en dat meen ik oprecht, want u barst van de inzichten en de energie. Maar dat is niet het pakket van dit college, het is niet wat dit college heeft doorleefd.

Ja, en dan wil ik eigenlijk gewoon maar in één zin ingaan op de amendementen. Wij zullen geen van de amendementen steunen om deze reden. Wij staan voor het pakket dat dit college heeft opgeleverd en dat schept ook de verplichting jegens onszelf om kritisch te zijn op alles wat dan verder aan moties langskomt.

De motie The Mall, heb ik al gezegd, gaan we niet indienen. De diepere reden is dat we het gevoel hebben dat, als we hierover gaan stemmen, dat misschien wel een soort van tegenstelling lijkt op te wekken die er misschien helemaal niet is, want in de praktijk zien we dat betrokken partijen in het jongerenveld ook goed op elkaar aansluiten. Nogmaals:

Wij hebben graag een keer een sessie om daar eens over door te praten met alle partijen. We hebben de wethouder gehoord en ook het vertrouwen dat op basis van een goede evaluatie ook onder andere The Mall toe gaat komen wat haar toekomt.

De motie ‘Behoud van kwalitatief groen’ gaan we aanpassen door er één zin aan toe te voegen, en wel naar aanleiding van de opmerking van de wethouder om echt te benadrukken dat de opgenomen taakstelling ook wel richtinggevend is en gehaald moet worden.

‘Geen ongewenst vrachtverkeer in de Haarwijk’. Ja, daar wil ik toch een persoonlijke noot delen. Ik woon aan de Grote Haarsekade, een van de wegen die genoemd wordt, en ja, ons huis trilt ook wel eens. Afgelopen jaar was ik wat meer thuis en heb ik dat ook best wel in de gaten gehad. Mijn conclusie is dat het meestal gewoon ook bestemmingsverkeer is, dus ik heb nog niet het gevoel dat dit een dusdanig groot probleem is dat er heel veel vrachtwagens rijden die daar helemaal niet thuishoren. Dus ik herken het als bewoner van de Grote Haarsekade – al 24 jaar – niet op deze manier, maar ongetwijfeld zullen er bewoners zijn die dat wel ervaren. Hoe wij daarin gaan staan bij het stemmen hou ik nog even in de lucht.

De voorzitter: De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Ik zit even te kijken of uw aangepaste motie al in de bestanden staat, volgens mij nog niet, maar ik hoor als reactie dat u tevreden bent met het antwoord van de wethouder, omdat hij dan zegt “ja, we moeten ons wel aan de taakstelling houden”. Ik vond juist het sterke in de motie, en ik hoorde dat bij de wethouder ook terug, maar niet helemaal duidelijk genoeg, dat het vooral belangrijk is om vooraf met de mensen in overleg te gaan, voordat er gesnoeid gaat worden. Ik woon op een prachtige plek in Gorinchem waar geen vrachtwagens langskomen, maar wij hebben prachtig groen en ik zie dat dadelijk toch niet zomaar veranderen in een grasveld, waarna mij vervolgens gevraagd wordt of ik nog mee wil helpen met een nieuw plan. Wij zouden de motie steunen omdat er aan de voorkant in ieder geval met bewoners gepraat zou worden

De heer Krol: Dat element blijft helemaal overeind staan. Volgens mij was de zorg van de wethouder dat, zeg maar, het aanjagen van participatie op dit vlak zoveel kosten met zich mee zou brengen dat de besparing uiteindelijk niet gehaald wordt. Maar de essentie van de motie is juist dat dat overleg aan de voorkant plaatsvindt, dat mensen uitgedaagd worden om daarin te stappen. Goed dat u deze interruptie doet, want ik wil hier ook echt benoemen dat –en dat heeft de wethouder al gezegd –een stukje eigen beheer van groen al mogelijk is. Dat dat klopt, dat is een motie geweest van D66 in 2014. Maar wij koppelen hem wel echt, zeg maar, aan de dreiging die er is dat er kwalitatief groen gaat verdwijnen. ‘Perspectief voor starters’ zullen wij nu niet steunen, hoewel wij het uitermate sympathiek vinden. We roepen de wethouder ook op om echt te blijven kijken naar mogelijkheden als zich nieuwe kansen voordoen.

‘Maak van Kweeklust weer een visitekaartje’ vind ik wel wat lastig, omdat er volgens mij is gekozen om niet te investeren, maar met deze motie wel weer wordt opgeroepen om te investeren, dus daar houden we onze stemming ook nog even spannend.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Heel even ter toelichting voor de heer Krol. De motie roept niet per se op om te investeren, maar ook om te kijken binnen de bestaande kaders die er liggen of bestaande ruimtes die er zijn. De ruimte daarin is verder aan het college. Dus we kijken gewoon vooral hoe we met een mooie invulling ergens iets kunnen vinden om dat passend te maken. Dat is het doel hiervan.

De heer Krol: Oké, dan zou ik het college willen vragen daarop nog even te reflecteren en aan te geven in hoeverre de motie aansluit op de gedachten die het college hierover heeft, ook met het oog op de raadsinformatiebrief hierover.

We hebben twee moties mee ingediend: 'OZB is geen sluitpost' en 'Veilige vesting voor voetgangers'. Die zullen wij uiteraard steunen. Ik denk dat ik het dan wel gehad heb.

Dank u wel.

Motie M09: Behoud van kwalitatief groen: a right to challenge!

De raad der gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 11 juli 2024;
vraagt het college om:

wijkbewoners actief de gelegenheid te geven om gebruik te maken van een 'right to challenge', door zelf onderhoud van perken en groenstroken op te pakken. Dit als een alternatief om te besparen op groenonderhoud door kwalitatief groen (sierheesters etc.) te vervangen door graszoden. De bij PPN ingeboekte besparing is hierin leidend.

De voorzitter: Dank u wel. Dan Gorinchem Actief, mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Het is wel weer een heel groot papier vanavond met al die moties en amendementen, dus ik zal proberen binnen de tijd te reageren.

Wij hebben de heer Schefferlie gehoord over worstelpartijen en zo. Wij houden ook wel van een partijtje worstelen, dus ik denk dat we na de zomer nog heel wat te worstelen gaan krijgen in de aanloop naar de begroting. Het is nu going concern en er staan zoveel plannen in de steigers en er wordt zo hard gewerkt op het ogenblik, dat ik er eerlijk gezegd niet aan moet denken om dingen on hold te zetten nu; dus dat gaat niet gebeuren wat ons betreft.

Dan is er iets gezegd over de taakstellingen. Ook daar gaan we samen dingen over vaststellen richting de begroting. En over het sociaal domein, waar mevrouw De Groot zich erg zorgen over maakt, wat ik goed kan begrijpen als je ziet hoe de situatie in het land is op het ogenblik, heb ik overal aantekeningen van, maar waar het op neerkomt is dat aan alle gemeenschappelijke regelingen gevraagd wordt te kijken waar wellicht iets minder besteed kan worden. Avres is al een hele grote en Gezondheid & Jeugd misschien, en je praat over in totaal zeven ton, dus laten we nou eens even afwachten of die organisaties zelf met voorstellen kunnen komen. Ik wil daar niet op voorhand negatief over zijn.

De parkeergelden zijn momenteel in Gorinchem zo laag, dat die best ietsje omhoog kunnen, en dan heb je het over dubbeltjes.

Wat betreft de top 10-fietsknelpunten, en van alles is er genoemd, vinden wij dat je prioriteiten moet stellen en wat ons betreft ligt die in de omgeving van de campus. We zijn erg blij met de antwoorden van de wethouder dat aan alle kanten de routes van en

naar die campus voor scholieren zo veilig mogelijk worden gemaakt binnen de mogelijkheden die we hebben.

De 80 km op rijkswegen. We hebben het daar in het verleden inderdaad over gehad, ook Gorcum Actief. We hadden het in november '22 over schone lucht in Gorinchem, want Gorinchem ligt natuurlijk in de elleboog van rijkssnelwegen en heeft te maken met heel veel fijnstof en een soort fall out die we altijd over ons heen krijgen. Voor die fijnstof hebben we toen iets met kachels kunnen bereiken. Er worden adviezen gevolgd, als er niet teveel wind is moet je geen kacheltje stoken, maar 80 km op de rijkswegen: wellicht is het een goed idee dat de wethouder daar eens naar kijkt.

De parkeerplaatsen. Het is allemaal heel kort dag dat de moties en amendementen allemaal binnenkomen. Bij gehandicaptenparkeerkaarten kreeg ik in eerste instantie de indruk dat het ging over de parkeerkaart die je in de auto legt, maar daar gaat het niet over. Het gaat over een paal voor je huis, met daarop 'Gehandicaptenparkeerplaats', dus het is een privédingetje voor iemand z'n eigen huis en de kostenvergoeding die gevraagd wordt moet dan de kosten dekken die de gemeente maakt, want je moet dat natuurlijk ambtelijk verwerken en een paal neer gaan zetten, met dito mededelingen erop. Nou begrijp ik dat mensen die dat niet kunnen betalen, dat vergoed krijgen, die krijgen hulp, dus wij willen dat amendement niet steunen.

Over de Haarsekaden heb ik al iets gezegd. Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder dat er na de zomer een plan van aanpak komt voor wegen en ook voor de stadswallen. Wij zullen trouwens de motie 'Veilige vesting voor voetgangers' van het CDA steunen, want dat zien wij als een goede aanvulling bij het pakket om die stadswallen eens even een flinke opknappbeurt te geven. De wethouder heeft toegezegd daar in het najaar mee te komen, dus wij zien uit naar de plannen.

Nu zal ik snel door de lijst met moties en amendementen gaan.

'Betaalbaar bommetje'. Ook wij rekenen op de Gorcumpas, maar vinden ook dat, als wij een mooi nieuw zwembad hebben, de prijs wel eens een keertje rechtgetrokken mag worden met wat landelijk gemiddeld een redelijke prijs is voor ons mooie zwembad. Ik vind dat vrij normaal.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Weet mevrouw Hamann nog dat, toen wij het over het nieuwe zwembad hadden, zij juist heeft opgeroepen dat het tarief absoluut niet omhoog mocht?

Mevrouw Hamann: Het moet betaalbaar blijven, zeker, maar daarvoor willen wij de Gorcumpas inzetten. Als de mensen al bij de Lievevinge kamperen uit Amsterdam, dan mogen die gewoon een kaartje kopen. Zo simpel is het.

De heer Schefferlie: Ja, maar waar blijft dan die pas? Ik doe nog eenmaal een wanhopige poging: wacht dan even met die verhoging tot die pas er is!

Mevrouw Hamann: Nee, gaan we niet doen. Weet je waarom niet: de cijfers moeten kloppen. Zo simpel is het. Je gaat vooruit plannen, je plant gewoon, dat gaan we lekker verhogen. Dat gaan we doen.

De heer Van Willigen: En hoe gaat u dan de kosten van die Gorcumpas financieren?

Mevrouw Hamann: Nou, daar gaan we ook een oplossing voor vinden, maar ik heb die niet in de perspectiefnota gezien, mijnheer Van Willigen misschien wel, oké.

‘Perspectief voor starters’, o ja, dat gaat over flexwonen. De heer Schefferlie zei dat alle partijen iets voor starters in hun programma hebben staan. Dat klopt, wij ook, iedereen wel. Natuurlijk willen wij allemaal goede woningen voor starters en voor gezinnen, maar niet flexwoningen, die kleine dingen die zo gigantisch veel geld kosten. Wij denken dat je dat geld beter anders kunt inzetten. Trouwens, in de sessies was er ook geen steun voor dat flexwonen. Wij zien het dan ook als een heilloze weg.

De reserve sociaal domein. Ik begrijp dat er 5 miljoen in die reserve zit, een immens bedrag, elk jaar komt daar weer geld bij en we kunnen het amper besteden. Dat is hartstikke zonde, dus dat wordt een beetje afgeroomd zodat je wel wat kan met dat geld, zonder dat je die pot zodanig aantast dat hij te klein wordt. Dus dat doen we niet.

Kweeklust: ja, leuk als dat een goede fietsparkeerplaats wordt met zo'n dakje erboven met zonnepanelen. Ik zie daar wel wat mogelijkheden, maar laat aan het college hoe ze dat invullen.

Wij steunen ‘Behoud van kwalitatief groen’. Het kan nu ook al, maar kan geen kwaad om daar even aandacht voor te hebben.

‘Overspel Buitenspel’. Ddat moeten mensen helemaal zelf weten, vinden wij. Dat is het privédomein van individuen en daar gaan wij ons als overheid niet mee bemoeien. Het is een principieel standpunt. Ik wil daarbij opmerken dat ik een beetje moeite heb met berekeningen die alleen maar gaan over echtscheidingen en niet over kosten waarmee de gemeenschap geconfronteerd wordt bij slechte huwelijken.

De Nieuwe Doelen. Ik hoor dat het college daar keihard mee bezig is, dus ik wil eerst de voorstellen afwachten.

De Gezel heeft dit jaar geld. De gemeente is bezig om te helpen aan een duurzame oplossing en ik hoop dat die ook komt. Mocht dat niet zo zijn, dan willen we daar zeker wel een keer op terugkomen.

Dan wil ik nog iets zeggen over de maar liefst acht amendementen van D66, die een soort tegen-PPN heeft bedacht. Wij zien niet de dekking van deze amendementen en wij hebben er een probleem mee dat het allemaal amendementen zijn en niet moties. Met een motie heb je een idee, en dan kan je er nog wat mee en dit en dat, maar met een amendement ga je het voorstel wijzigen en dan staat het daar tot in lengte der jaren zo genoteerd. Daar hebben wij dus een probleem mee, vooral omdat ik de dekking niet snap. Wij hebben de stukken gisteren of vanmorgen pas gekregen en hebben ze amper kunnen bestuderen. Dus om nou op acht punten de PPN te gaan wijzigen met amendementen, dat gaan wij niet steunen.

Dank u wel.

De heer Tekir: Voorzitter, dit verwijt vind ik gewoon echt jammer. De partij die vandaag als laatste vlak voor de middag een amendement rondstuurt naar de hele raad, is Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Wij hebben helemaal geen amendement rondgestuurd!

De heer Tekir: Wij hebben dinsdag een alternatieve PPN rondgestuurd, daar staat uw naam onder, over de trillingen in de Haarwijk, die steunt u. . .

Mevrouw Hamann: Die hebben wij mede ingediend.

De heer Tekir: Ja, nou, die kwam net vanmiddag binnen.

Mevrouw Hamann: Maar die hebben wij niet rondgestuurd!

De heer Tekir: Maar u dient hem mede in. Het is gewoon jammer, op deze manier verweten worden. Ik ga ook niet eens reageren op uw uitspraak dat er geen dekking zou zijn. Alle voorstellen zijn financieel getoetst en ik ga het niet toelichten.

Mevrouw Hamann: Ik vind het prima als de heer Teek hier niet wil reageren, dat scheelt een boel tijd, maar misschien kan hij zo meteen, als hij zelf aan de beurt is, wel uitleggen hoe hij die acht amendementen denkt te kunnen dekken. Ik ben echt heel benieuwd hoe hij dat doet.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Laten we het tijdsargument niet gebruiken, maar wel respectvol met elkaar om blijven gaan. D66, de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik word toch genoodzaakt. of verleid misschien, om te beginnen met het redelijke alternatief dat wij hebben rondgestuurd, dinsdag al, en hij staat op iBabs, mevrouw Hamann: een alternatief document voor de PPN – u heeft hem misschien niet gezien –, waar in drie tabellen is uiteengezet hoe de dekking is voorzien. En nogmaals: alles is ambtelijk getoetst.

Mevrouw Hamann: Voorzitter mag ik daar een vraagje bij stellen? Wat doet dat met de weerstandsratio?

De heer Tekir: Helemaal niets.

Mevrouw Hamann: Helemaal niks? Oké, knap.

De heer Tekir: Graag gedaan. Als u nog meer vragen heeft gedurende mijn bijdrage, hoor ik die graag.

Voorzitter. Ik wil sowieso even aftrappen met wat wij een redelijk alternatief hebben genoemd. Mijn dank allereerst aan alle fracties die de voorstellen daarin op hun merites beoordelen en straks ook in de stemming zullen afwegen; dat waardeer ik zeer en dat getuigt denk ik ook van samenwerking en respect naar elkaar toe in deze raad voor de tijd en energie die we allemaal in ons werk steken. Natuurlijk snap ik vanuit de collegezijde, en in het verlengde daarvan richting de coalitie, dat zo'n alternatieve PPN prikkelt. U hebt zelf een PPN opgesteld, dus u zit niet te wachten op een soort van tegen-PPN. Tegelijkertijd is dit wel de politieke arena waar wij in een soort ideeënstrijd zitten en wij vinden dat wij het aan onze stand zijn verplicht om daar ook voor op te komen op een hele heldere en duidelijke manier. Dat is wat wij hebben vervat in een alternatief PPN, om te voorkomen dat we alleen maar roepen vanaf de zijlijn en niet laten zien hoe het wel kan, mevrouw Hamann. Een alternatief PPN is een denkrichting, om te laten zien hoe het wel kan. En wat ik daarin teleurstellend vind. . .

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ik wil er alleen maar mee besluiten dat wij zeer benieuwd zijn naar de begroting van de heer Tekir.

De heer Tekir: Daar kom ik straks op; winstwaarschuwing. Het moet mij ook wel van het hart, voorzitter, en ik zal daar niet heel veel woorden aan wijden, maar op het moment dat je zoiets naast de reguliere PPN legt en de collegereactie blijft louter steken op, ja, hoe zal ik het zeggen, 'zal niet,' 'kan niet', 'mag niet', 'gaat niet', dan is dat gewoon jammer en getuigt niet van een harmonieuze samenwerking die je zou wensen tussen college en raad. Ook inhoudelijk komt het allemaal heel erg gezocht over dat nu ineens de ruimtegevers niet wenselijk zouden zijn. Ik licht er even één voorbeeld uit. Eén van onze ruimtegevers is bijvoorbeeld dat we de reserve-ICT benutten. Nou, die reserve-ICT, kan ik u vertellen, daalt van € 482.000 naar € 414.000. Daar doen we verder niks mee, met die reserve. Het argument is dat de kwetsbaarheid van de ICT toeneemt. Nou, poeh poeh: de kwetsbaarheid van de organisatie neemt niet toe als we vier ton bezuinigen, de kwetsbaarheid in het sociaal domein neemt niet toe als wij structureel zeven ton bezuinigen, en zo kan ik nog wel even doorgaan. Het komt gewoon allemaal gezocht over en dat is jammer. Maar, mevrouw Hamann, het stimuleert ons wel om met een tegenbegroting te komen, dus u bent gewaarschuwd! Kortom, met het alternatief hebben wij geprobeerd iets meer realisme en heldere keuzes te maken in de begroting. Ik ga de voorstellen niet allemaal langslopen, maar ik zou het heel erg jammer vinden als wij structureel zeven ton gaan bezuinigen in het sociaal domein. We hebben het allemaal aangehoord vanavond: die zeven ton bestaat uit drie ton taakstelling bij Avres. . . .

De voorzitter: Ik zou wel graag zien dat u niet alles weer herhaalt wat eerder al besproken is, maar u echt even focust op de moties en amendementen, want anders loopt u echt uit de tijd.

De heer Tekir: Dat snap ik, maar dat hebben al mijn voorgangers al gedaan en ik zou daarvoor ook even de tijd willen nemen. Ik ga de amendementen langs in mijn bijdrage, dus ik raak ze automatisch, net zoals het amendement dat wij hebben ingediend om de bezuinigingen op het sociaal domein te verzachten. Ik probeerde u net te vertellen dat die taakstelling nu al zo onzeker is dat we daar eigenlijk niet mee zouden moeten instemmen. De opdracht van drie ton die bij Avres ligt, is niet zeker, horen we, en waar het restant van vier ton uiteindelijk terechtkomt is helemaal onduidelijk. En dan heb ik het niet eens over het IHP, want dat gaat gewoon om een belofte die we waar willen maken.

Voorzitter, dan de overige voorstellen die zijn gedaan in deze raad. De motie 'Geen ongewenste vrachtverkeer in de Haarwijk' dienen we mede in, en dat doen wij omdat wij ook regelmatig als fractie die signalen krijgen in de Haarwijk.

'Betaalbaar bommetje' van Democraten Gorinchem. Toch consequent om dan te zeggen: die past dus niet in onze alternatieve PPN en kunnen we om die reden niet steunen. We moeten wel bij onszelf blijven. Tegelijkertijd: u heeft uw motie over 'Gorinchem Beweegt' ingetrokken, maar die hadden we zeker gesteund. Dat wordt gewaardeerd.

De motie flexwoningen dienen we samen in. . . .

De heer Schefferlie: Voorzitter, voor de helderheid: even los van de teleurstelling over het zwembad met al uw creatieve begrotingsideeën, maar enfin, D66 vindt het geen

probleem dat het zwembad zo duur wordt. Ik heb het amendement over Gorinchem Beweegt ingetrokken, omdat dat identiek is aan uw eigen.

De heer Tekir: Dat weet ik en dat is te waarderen.

Dan de flexwoningen; die dienen we samen in.

De gehandicaptenkaart. Kijk, het gaat hier eigenlijk om een stukje toegankelijkheid dat wij kunnen bieden aan deze mensen, die een beperking hebben. Ik denk dat dat niet al te veel luxe is vanuit de stad van tolerantie die we willen zijn. Dus het gaat hier niet om wel of niet de minima ondersteunen, maar het gaat hierom: als we stad van tolerantie zijn, dan hoort daar ook bij dat we het mensen met een beperking zo toegankelijk mogelijk maken, ook als het gaat om een parkeervoorziening, wat een primaire voorziening is.

Het amendement sociaal domein van de Partij van de Arbeid steunen we natuurlijk in het licht van onze PPN.

‘De OZB is geen sluitpost’ van de VVD steunen we niet, omdat we zelf een voorstel hebben om die met twee ton te korten. We steunen hem ook niet, omdat die pas vanaf 2026 misschien ingaat. Wij kiezen ervoor om het al vanaf 2025 te doen.

En het maken van een visitekaartje van Kweeklust: in Kweeklust wordt nu niet geïnvesteerd, maar hopelijk wel op termijn en het komt bij ons over als zonde om daar nu dan allerlei kosten voor te maken. Bovendien past hij ook niet in onze PPN.

De motie ‘Behoud kwalitatief groen’ van ChristenUnie/SGP was inderdaad een motie die we ooit al een keer hadden ingediend en dat is staand beleid, maar het lijkt ons helemaal goed om die af te stoffen en er wat meer ruchtbaarheid aan te geven.

‘Overspel Buitenspel’. Ja, een lastige kwestie en ik begrijp dat dat hier en daar ook principieel ligt. Wij denken: als je overspel wilt plegen, doe je dat echt wel, en wij vinden dat iedereen daar een eigen verantwoordelijkheid in heeft.

De motie van het CDA over veilige vestingoversteken vinden we zeer sympathiek en steunen we; ook een visitekaart van de stad.

En dan De Nieuwe. Doelen. Dit heeft wel even uitleg, want dit is nou bij uitstek een dossier dat de laatste tijd alle kanten op is gegaan en de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat het ook wel een zootje is geworden: van varianten van A en B naar nu weer een nieuwe variant en tegelijkertijd ligt er nog steeds geen plan op tafel, ligt er nog steeds geen perspectief. Wat we wel weten uit de vorige I&O is dat het theater waar we zo lang naar streefden in Gorinchem ter ziele is gegaan, en dat is zeer spijtig. Maar als dat de conclusie is, moeten we er ook geen geld voor reserveren. Wij nodigen het college uit, en u als raadsleden, om eerst met een plan te komen en dan de keuze te maken ‘geld volgt beleid’ en daar maken we dan graag ruimte voor. Maar vooralsnog is het theater helaas ter ziele gegaan.

‘De Gezel’ van het CDA die steunen we niet. Ik wil eigenlijk vooral ook oproepen om ervoor te waken dat wij allerlei subsidie-afwegingen hier in de raad brengen. Wij krijgen het gevoel dat we hiermee toch op de stoel van het college zitten. Dat hebben we twee jaar geleden wel gedaan, maar dat was toen naar aanleiding van een brandbrief. Wij vinden dat dit soort structurele subsidies integraal afgewogen moeten worden vanuit heldere beleidsregels, en die lijken nu te ontbreken.

Voorzitter, tot slot. Wij maken ons zorgen om in ieder geval twee taakstellingen. Het zijn er meer, maar ik zou het college willen vragen om richting de begroting in ieder geval op

deze twee taakstellingen klip en klaar helder te maken richting de raad hoe we dat gaan invullen. Op de eerste plek is dat de taakstelling op de organisatie van vier ton plus € 182.000 die we al hadden, plus de formatieplekken die in 2025 aflopen en binnen de organisatie opgevangen moeten worden. Dat is echt een flinke taakstelling in de organisatie. En het sociaal domein uiteraard, dat hoeft ik niet te herhalen. Als die zeven ton onverhoopt blijft staan, willen we ook echt klip en klaar voor de begroting duidelijkheid hebben hoe we dat gaan doen.

Tot slot, voorzitter. Ik begon met het alternatief PPN, ik sluit af met het alternatief PPN. Ik wil mijn fractieleden bedanken, Wendy, Tom, Ruud, Osman, Desiree: dank voor jullie steun en inzet in dezen.

De voorzitter: Dank u wel. CDA, mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel. In eerste termijn gaven wij al aan dat het niet voelt als onze PPN, maar het lijkt wel van niemand vanavond. Wij zijn eigenlijk best wel verbaasd over hoe alleen dit college staat tijdens de behandeling van deze perspectiefnota, die als opmaat moet gelden voor een pittige begrotingsbehandeling dit najaar. We hadden gehoopt hierin meer verantwoordelijkheid te zien van de coalitiepartijen. Ik voel me bijna een soort Mirjam Bikker en Henri Bontenbal van deze gemeenteraad.

Het college heeft gereflecteerd op het proces en wij waarderen het eerlijke verhaal van de wethouder, dat ze de kritiek snapt, maar de tijd niet heeft gevonden om de betrokkenheid bij zulke ingrijpende keuzes te organiseren. Wij vinden het onwenselijk hoe het proces is gelopen en daarom vragen wij om ons naar de begroting toe beter en explicieter mee te nemen. Blijkbaar was u te druk met het verstandshuwelijk waar de SP over sprak. En over verstandshuwelijken gesproken: je ziet dan wel eens wat buitenechtelijke escapades. Die zouden we zeker niet willen promoten, dus daarom wel onze steun voor ‘Overspel Buitenspel’. Maar in het geval van verstandshuwelijken is scheiden soms voor alle partijen toch de betere optie.

Voorzitter, dan allereerst onze eigen moties en amendementen. ‘Veilige vestingoversteken voor voetgangers’. Fijn dat de wethouder heeft aangegeven deze te willen uitvoeren en ik proef een brede steun vanavond, dus dank daarvoor.

‘De Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie 2’. Wij vinden het hoopgevend dat het college een conclusie durft te trekken en om ook Stadsbelang te horen zeggen op een lijn te zitten, dus dat zien wij toch als een voorzichtig positief signaal.

En tenslotte over ‘De Gezel’: dank voor de waardering en dat er voor dit jaar een oplossing is gevonden. We hebben even contact gezocht, maar heel eerlijk: ze beginnen er wel wat moedeloos van te worden. Vanuit de breed gehoorde waardering voor De Gezel willen we daarom een voorstel doen. We hebben begrepen dat de mogelijkheden onderzocht zijn, maar tot nu toe nog niet tot succes hebben geleid. Wat willen voorkomen is dat De Gezel uiteindelijk veel tijd en werk verder is, maar met lege handen staat. We zoeken naar dat comfort vanuit het college en verzoeken daarom om de toezegging om voor de begroting met een voorstel te komen met de belangrijke randvoorwaarden, om hiermee rust in de organisatie en duidelijkheid voor de toekomst te scheppen. Als u dat comfort kunt geven, kunnen we de motie ook aanhouden.

Dan nog enkele moties en amendementen waarbij we stil willen staan. De motie over de OZB. Wij hadden liever ook geen OZB-verhoging en vinden de motie vanuit de VVD en andere eigenlijk wat meer voor de Bühne. De PPN gaat namelijk altijd over komend jaar en het college heeft al aangegeven dit ook zo te zien. In onze eerste termijn vroegen we het college om ons mee te nemen in het terugdraaien van bezuinigingen of verhogingen als alsnog meevallers komen, neemt u dit dan ook mee.

Bezuinigen op bewegen is iets wat wij niet willen en om die reden zullen we dat amendement dan ook steunen. In de stroomversnelling hiervan geldt dat ook voor 'Betaalbaar bommetje'.

Vanuit de motivatie om de samenleving te versterken, waarderen wij het initiatief van collega-fracties over het Right to challenge en het wel indexeren voor prijsstijgingen van maatschappelijke organisaties. Dus daar stemmen wij ook mee in.

Ten slotte wil ik nog even stilstaan bij de bereikbaarheid van de stad. Wij zijn voor het amendement over de top10-fietsknelpunten. Ten slotte nog een woord van dank voor de beantwoording over het vrachtverbod. Het is een worsteling wat daadwerkelijk werkt, financieel haalbaar is en ook daadwerkelijk uitvoerbaar is. Ik wil de indieners eigenlijk vragen of zij deze flexibiliteit willen tonen in de uitvoering en dan overwegen wij om hem ook te steunen.

De heer Klein: Voorzitter. Het ligt volledig aan mij, maar ik begrijp even niet welke flexibiliteit mevrouw Van Oversteeg bedoelt.

Mevrouw Van Oversteeg: Tijdens de termijn van het college gaf de wethouder aan hiermee te worstelen, omdat het, als je zoiets zou willen instellen, de vraag is op welke manier je dat financieel haalbaar kunt maken, maar ook dat het op een goede manier uitvoerbaar en handhaafbaar is. Nou, wij willen ervoor waken dat wij een heel circus optuigen wat uiteindelijk niet te handhaven is.

De heer Klein: Ik denk dat dat een hele terechte vraag is. Volgens mij hebben wij in punt 1 ook aangegeven: 'of met een alternatief te komen'. Volgens mij zit in het woord 'alternatief' alle ruimte om met passende oplossingen te komen, die dan inderdaad wel betaalbaar zijn, of wel uitvoerbaar zijn.

Mevrouw Van Oversteeg: Daarmee proef ik een zekere flexibiliteit waarmee wij volgens mij de worsteling kunnen beëindigen.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot de SP, de heer Van Andel.

De heer Van Houwelingen: Dat wordt de heer Van Houwelingen, maar dat geeft niet!

De voorzitter: Inderdaad, Van Houwelingen!

De heer Van Houwelingen: Voorzitter. Tijdens onze beschouwingen hebben we best verbaasde gezichten gezien, dat begrijpen we, maar de soep is niet zo heet als deze is opgediend. We sturen niet aan op een scheiding, of een second love, zeker niet, maar we spraken over een verstandshuwelijk gezien de vele kleuren die we in de coalitie hebben en daarbij hebben we ook gezegd dat de kracht daarin respect is, respect voor ieders kleur, respect voor ieders lijn en laat ik duidelijk zijn dat we nog steeds achter de ambities

blijven staan die we samen met elkaar als coalitie hebben gevormd. We hebben onze zorg geuit, grote zorgen, en daarmee hebben we de toon scherp gezet, want we hebben buitengewoon veel moeite met die zeven ton, maar we hebben de wethouder nu ook horen zeggen dat we dieper ingaan op het sociaal domein en dat we samen gaan kijken waar het beter kan en wat haalbaar is. De laatste twee jaar hebben we juist flinke keuzes moeten maken. Denk aan het zwembad, de gevolgen hiervan, de knoppensessie in de investeringen et cetera, en dat geeft ons het vertrouwen, en het zou volgens ons zelfs ook betere richtingen kunnen geven dan diverse oplossingen die andere fracties hebben gedeeld. En we hebben ook de toezegging gehoord dat de meest kwetsbaren niet zullen worden geraakt. We zijn wel nieuwsgierig natuurlijk wat nog effectiever werken gaat inhouden en hoe we tot die zeven ton kunnen komen met minimale schade, maar dat gaan we zien en we laten ons graag meenemen. Dus u ziet: een sterk verstandshuwelijk, een sterk vertrouwen en we worden graag meegenomen en we gaan er vanuit dat het ons gaat lukken.

Goed, de moties. Ik ga ze echt niet allemaal langs, maar wel die ons het meeste aansprak: de motie flexwoningen. Ik moet er een beetje om lachen omdat het een herhaling is van wat we al een paar keer hebben gedaan, de meerdere sessies werden ook al herhaald, daar waren de mogelijkheden en onmogelijkheden van de flexwoningen besproken en inderdaad: de overgrote meerderheid van de aanwezigen –ik weet, dat is niet de raad –, koos voor ombouw van bestaande gebouwen en de ‘out of the box’. Nou ja, goed, onze keuzen daarin blijven wat dat betreft gelijk, want flex blijft tijdelijk: ze mogen niet 20 jaar blijven staan, moeten om de 10 jaar, dacht ik, verplaatst worden, kosten teveel en het gaat ook niet iedereen helpen. Misschien de eerste die even erin kan, maar nummer twee of nummer drie qua bewoner moet, omdat die tien jaar eraan komt, weer verhuizen en/of uitgezet worden. Dus dat doet ook iets met de woonzekerheid. Wij vinden het geen goed idee, maar daarentegen hebben we voor starters wel degelijk wat gedaan, het college, en wij als raad dan ook, want wij hebben die opkoopbescherming ingevoerd voor betaalbare woning. Het is wel vooral in Gorinchem-west geweest, helaas niet heel west, dat hadden we wel liever gezien, en de bewoningsplicht voor nieuwbouwwoningen, dus dat we niets voor die starters hebben gedaan, daar gaan we niet in mee.

Nog een herhaling was de woonurgentie. Die kwam in oktober langs, respect voor uw uithoudingsvermogen. Maar in oktober had de wethouder ook een verhaal op de vragen die wij destijds hadden en daar heeft hij in aangegeven dat de maatregelen voor die urgentieverklaring in samenhang zouden zijn met andere maatregelen, en daar zou de wethouder, wat ik heb gezien, in Q3 van dit jaar nog mee komen, dus die komt nog, dus te prematuur. En ja, wanneer u zich dat kunt herinneren, herinnert u zich ook wel wat ik daar heb gestemd.

Gehandicaptenparkeerkaart. We zaten al een paar keer te dubben van ‘kunnen we wel of niet daarin meegaan?’, het is net ook nog eens genoemd, het is zeker nooit goed en leuk en fijn om dagelijks geconfronteerd te worden met je beperking, zo lijfelijk als wanneer de rekeningen binnenkomen, maar die hardheidsclausule is voor ons voldoende, want ja, ondersteunen betekent ook keuzes maken, en iedereen ondersteunen

De voorzitter: De heer Boutachkourt.

De heer Boutachkourt: Ik ga het echt nog maar één keer proberen hoor, maar het verbaast me dat ook nota bene de SP hier dan niet in meegaat, want ik hoorde u ook al in de eerste termijn over ‘we kijken naar de gemeenten om ons heen’, de heer Roeland had het er ook even over, maar hoezo doen we dat dan, want u kunt ook denken: hé, wat zijn we eigenlijk een sociale gemeente, we gaan mensen met een handicap niet extra belasten. En waar hebben we het dan ook over: over een bedrag van € 5.000! Ik zou de SP dan ook wel echt willen oproepen: leg niet op alle slakken zout en laat uw sociale gezicht vandaag nog even zien.

De heer Van Houwelingen: Ik denk dat het sociale er juist in zit om degenen te ondersteunen die het nodig hebben. Dit soort regelingen, en dat heb ik ook wel eens met de woonurgentie gezien, vergelijk ik wel eens met de kinderbijslag. Degenen die meer dan voldoende inkomsten hebben, hebben die kinderbijslag wat mij betreft helemaal niet nodig en degenen die een stuk minder inkomsten hebben, hebben het juist wel nodig. Dus ik zie vooral dat degenen met een kleine portemonnee ondersteund worden en dat zie ik in die hardheidsclausule terugkomen, en dan hoeft het voor mij voor de grotere portemonnee niet.

De heer Boutachkourt: Als ik hierop nog even mag reageren, voorzitter. Ten eerste is het altijd heel ingewikkeld om gebruik te kunnen maken van die hardheidsclausule. Dat betekent dat je in bezwaar moet et cetera, et cetera en daarnaast is kinderen krijgen soms vaak ook een bewuste keuze en een handicap niet. Dus ik hoop toch echt dat u hier in tweede termijn nog even over nadenkt.

De heer Van Houwelingen: Een handicap krijgen is zeker geen keuze, ik heb ook gezegd dat het zeker niet fijn is om daarmee continu geconfronteerd te worden. Ik probeer vooral even uit te leggen hoe ik dan het geld verdeeld zou willen zien worden. En ik heb net gehoord dat de gehandicaptenparkeerkaart, of *-plaats* – daar gaat de verwarring weer! – via de Wmo loopt. Ik neem aan dat ze echt wel kunnen ondersteunen en kunnen wijzen naar de richting van die hardheidsclausule.

‘Kwalitatief groen’, ja, qua groen gaan we daar zeker in mee. Ik loop regelmatig door de Troelstrastraat, daar hebben de mensen het groen geadopteerd en je ziet hoe dat goed heeft uitgepakt, dus van harte.

‘Overspel Buitenspel’, ja, dat is voor de een een zegen en voor de ander een ergernis. Je kunt er wat van vinden, of niet, maar je ziet ook: als die behoefte er niet was geweest, was die markt er ook niet geweest. Dus ik laat het aan eenieder. Ik ga er persoonlijk niet in mee.

‘Bommetje betaalbaar’, ja, naast dat het zwembad dus de goedkoopste is en ik hoor de wethouder ook zeggen ‘de goedkoopste blijft’, en dan hoop ik ook nog eens de duurzaamste zo dadelijk, hebben wij hoge verwachtingen van die stadspas en zien we hierin mooie mogelijkheden. Maar we hebben ook gezien, toen we het over het zwembad hadden, dat juist de recreatiekaarten ervoor zorgen dat de zwemlessen betaalbaar waren en toegankelijk bleven en wij vinden wat dat betreft dan het zwemdiploma belangrijker.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. De heer Van Andel was als eerste woordvoerder nog heel veelbelovend, van: ‘u gaat nog eens meemaken waar we allemaal anders over denken’, maar het ene na het andere sociale idee wordt gewoon ook

afgevuurd door de SP. Ik herken de VVD niet terug, maar de SP wordt al even vreemd! Wat is hier nou aan de hand? U wilt toch ook wel dat mensen betaalbaar kunnen zwemmen?

De heer Van Houwelingen: Natuurlijk willen wij dat mensen betaalbaar kunnen zwemmen, maar we kunnen de euro in dit geval maar één keer uitgeven. Wanneer ik dan moet gaan kiezen van, ‘vinden wij het recreatiezwemmen als extra belangrijk, en natuurlijk wilt u het niet als een luxe hebben, of willen we de zwemles betaalbaar houden, want dat hebben we gezien met het Caribabad toen we dat hele aanbestedingstraject ingingen, of tenminste de verbouw, of niet, dan vinden wij het betaalbaar houden van de zwemlessen belangrijker.

De heer Schefferlie: Voorzitter, een laatste wanhoopspoging. Je hebt straks alleen nog maar wat aan een zwemdiploma als je in de sloot valt, want een hele hoop mensen kunnen gewoon straks niet meer zwemmen als het zo doorgaat. Als u nou eens naar de meerjarenresultaten hebt gekeken van alles wat hier wordt voorgesteld, dan is er gelukkig ook nog wel door alle andere maatregelen, die ik ook niet zo fijn vond, heel veel ruimte, dus je neemt een voorschot ten laste van gezinnen die het moeilijk kunnen betalen door het zwemmen onbetaalbaar te maken, terwijl dat niet nodig is.

De heer Van Houwelingen: Nee, dat zeg ik niet. Wij gaan ervan uit dat de stadspas ons daar meer mogelijkheden in gaat bieden, en dat zie ik meer als een museumjaarkaart waar de een dan in kan investeren en daar weer een korting uit kan halen. Goed, we gaan hier elkaar niet vinden en daarnaast: laten we ook Buiten de Waterpoort niet vergeten – daar kunnen we ook prachtig zwemmen.

Ik houd het hierbij voor de rest, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Via de app heb ik zojuist even bij het college geïnformeerd of men nog een schorsing wil. Dat is niet het geval. Die schorsing was voor een halfuur gepland, dus dat scheelt, maar ik kijk toch nog even rond, want er zijn misschien leden van de raad die nog even willen schorsen? Nee, dat is niet het geval. Dan gaan we verder met de beantwoording van het college in tweede termijn. Ik geef allereerst wethouder Molengraaf het woord.

Dupliek

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een aantal vragen openstaan waar ik in tweede termijn op terug zou komen. Er is een vraag gesteld over de fietswrakken en autowrakken, hoe dat werkt. Ten aanzien van de fietswrakken hebben we recent – het is misschien alweer wel een aantal maanden terug – bepaald dat fietswrakken in de gehele stad acht weken gelabeld worden voordat ze verwijderd kunnen worden, want je moet een juridische grondslag hebben. Bij het station doen we dat veel sneller en u hebt gezien hoe effectief de handhaving daar was, want nu zie je nog maar zelden slingerende fietsen bij het station, in het tunneltje e.d., dus dat werkt heel goed. En ik weet uit ervaring dat op een plek in de Haarwijk enorm veel fietswrakken ineens opgestapeld stonden en die zijn allemaal afgevoerd, dus we zijn daar heel actief mee bezig, maar we wachten dus even op die juridische grondslag. En wat betreft autowrakken hebben wij een contract met Van Boxtel: op het moment dat er een melding is, geven wij

opdracht om die te laten verwijderen. Dat is hoe het werkt. Of dat in de praktijk altijd goed gaat, weet ik niet, maar dan kan er ook gemeld worden via Fixie neem ik aan.

De heer Klein: Voorzitter, via u. Ik ben blij dat dat we ermee bezig zijn en dat er iets gebeurt. Alleen, uit eigen ervaring weet ik – ik ben namelijk zelf een actief melder van onder andere zwerffietsen – dat, zeg maar, de status in Fixie op ‘in behandeling’ blijft, ik geen terugkoppeling krijg, alsook dat ik geen labels om de betreffende fietsen heen zie komen. Dus die feedback zouden we graag mee willen geven. Het zou prettig zijn als het college daarnaar wil kijken..

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank; ja, soms is de praktijk wat weerbarstiger. Er zijn vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de Gorcumpas. We hebben behoorlijk wat onderzoek gedaan, want zo'n pas is geen sinecure, en met de resultaten daarvan zullen we na de zomer bij u terugkomen, om ook bij u te sonderen wat uw voorkeur heeft.

De voorzitter: De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Zou u bij dat onderzoek dan ook de kosten mee willen nemen, want ik heb het idee dat dat bij heel veel partijen dadelijk dan toch een nekslag voor de Gorcumpas gaat geven.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Het lijkt me evident dat we de kosten meenemen.

De heer Van Willigen: Dan ben ik benieuwd hoe een aantal partijen over de financiële consequenties zullen denken.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Over Kweeklust is van alles geuit, met suggesties over wat we daar kunnen doen. Wij zijn ermee bezig, wat ik al zei, binnen de mogelijkheden en onmogelijkheden die we daarin hebben. We hebben ook goed gehoord dat de binnenkant van Kweeklust belangrijk is, fietsparkeerplaats: wij gaan kijken wat er allemaal van deze wensen mogelijk gemaakt zou kunnen worden.

Ik ben blij met de ruimte die u geeft in uw motie ‘Haarwijk vrachtwagenvrij’, of hoe die dan ook precies heet. We gaan daarop puzzelen, we gaan ook met handhaving en de politie opnieuw in gesprek over welke ruimte en welke mogelijkheden we hebben. Ik ben wel blij dat meerdere raadsleden hebben uitgesproken dat ze snappen dat het niet heel makkelijk is. Het is echt een heel vervelend probleem en ik baal er ook echt van dat inwoners daar zoveel overlast van ervaren. De heer Van Santen vroeg of de Haarwijk de enige wijk was. De Haarwijk en de binnenstad zijn natuurlijk de oudste wijken, dus daar staan de huizen die het meest trillingsgevoelig zijn, en dat is ook een van de redenen waarom we bijvoorbeeld voor de binnenstad met de pilot voor elektrische voertuigen willen gaan kijken of dat werkt. Maar goed, dat is nog wel een beetje lange termijn en daar hebben de mensen aan de Haarsekaden en in de Haarwijk nu nog niet zoveel aan.

De heer Klein: Voorzitter, zou ik een vraag mogen stellen?

De voorzitter: Mijnheer Klein.

De heer Klein: Ik wil graag nog even één motie terug, met betrekking tot Kweeklust. Verwacht het college dat het deze motie uit bestaande middelen, al dan niet budgetneutraal, kan uitvoeren, of zou dit betekenen dat we alsnog, zeg maar, nieuw of extra geld in Kweeklust moeten gaan stoppen?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat hangt een beetje af van het prijskaartje van de verschillende wensen. Ik stel voor dat we proberen dat zo goed mogelijk in beeld te brengen en mocht daar meer budget voor nodig zijn, dan komen we natuurlijk vanzelf bij u terug, Maar we gaan echt ons best doen om dat binnen bestaande onderhoudsplannen en dergelijke op te lossen.

De heer Van Andel: Mag ik ook even interrumpen, voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Andel.

De heer Van Andel: Ik wil even één ding aanvullen op de wethouder. Als ik De Bogerd voorbij ben in de Lingewijk en ik ga rechtsaf richting de Nettorama, dan staat daar ook een groot bord 'Trillingen', en dat soort zaken, een gemeentelijk bord. Dus het komt wel in meerdere wijken voor.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, goeie aanvulling; die was ik inderdaad vergeten. Wat betreft de naamgeving 'fietssnelweg' werd ik erop geattendeerd dat straatnamen meestal naar mensen worden vernoemd als die mensen er niet meer zijn. Maar ik wens zeker niet dat dat de reden gaat zijn. Dus we gaan ons best doen om een andere goede naam te verzinnen.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dan wil ik het toch bij de eerste suggestie houden met betrekking tot de dieren die daar in de buurt aanwezig zijn.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, misschien iets met een schildpad of zo. Volgens mij heb ik hiermee alles beantwoord, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Polatli.

Wethouder Polatli: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag genoteerd van de Partij van de Arbeid over energiearmoede, maar dan voor verenigingen, dus het energienoodfonds. Het is inderdaad mogelijk dat er knelpunten ontstaan, en ook wel eens zijn ontstaan, bij enkele verenigingen wat betreft de energielasten. Maar de contacten zijn nauw met de aanbieders, de verenigingen en stichtingen. Dus we zullen dit blijven monitoren en proberen maatwerk te blijven bieden als dit nodig is. De financiën in het energienoodfonds zijn in ieder geval toereikend en als we maatwerk moeten bieden, zullen we dat doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Mager.

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel, voorzitter. Resultaten van het parkeeronderzoek. Er werd nog even naar een timing gevraagd: de resultaten komen dit najaar. En ik heb ook goed geluisterd: over tien dagen zal ik bij het Piazzaoverleg even

refereren aan deze vergadering, dan ook eventjes de discrepantie in de communicatie benoemen en kijken waar hem dat in zit, en dan zal ik dat nog eventjes naar u terugkoppelen.

Dank u wel.

Mevrouw Metz: Even toch nog een vraagje. Vorig jaar hebben wij op 6 juli die motie ingediend over het Piazzacentrum; dat ging over het straatwerk en wat andere kleine dingen. Wat echt wel een heikel punt is voor vele winkeliers, is het parkeren. Als je daar 's morgens om 8 uur komt, 9 uur, of half 10, het maakt niet uit: je kunt je auto gewoon niet kwijt. Nu zijn we een jaar verder en vind ik het eigenlijk jammer dat daar nog niet iets mee gedaan is, want ik hoor nu ook van winkeliers dat ze klanten gaan verliezen. Die denken: we gaan naar Gorinchem-Oost, naar de Linie, daar heb ik meer plaats. Dus ik hoop dat dit toch wel wat serieuzer opgepakt wordt. Want uiteraard: mensen van het ziekenhuis, werknemers, gaan hem daar gewoon neerzetten en natuurlijk zullen ze in het ziekenhuis zeggen “mag je niet doen, moet je niet doen”. Kijk, nu ligt het probleem bij de winkeliers en als daar een blauwe zone of iets op komt, zal het probleem wat meer bij het ziekenhuis terechtkomen, dus ik hoop dat hier echt wat mee gedaan wordt, want de winkeliers schreeuwen er echt om.

Wethouder mevrouw Mager: Het is bekend en we hopen dat het parkeeronderzoek wat oplevert. Bij het ziekenhuis hebben we het nog een keertje aangekaart, we waren er met een aantal leden van het college, dus dat hebben we kracht bijgezet. De eerlijkheid gebiedt mij overigens te zeggen dat de contacten met het Piazza heel goed zijn en dat er ook wel dingen als oneffenheden in de straat, dingen die gewoon lastig waren voor voetgangers, het verbod om te parkeren achter het Piazza, zijn aangepakt, maar dit blijft gewoon een heikel punt, dat geef ik meteen toe. Het blijft onder de aandacht en goed dat u er nog een keertje aandacht voor vraagt.

Mevrouw Metz: Klopt. We krijgen regelmatig terugkoppeling dat het contact heel erg prettig verloopt, maar dit is toch even een extra aandachtspuntje waar toch even wat meer mee gedaan zou kunnen worden.

Wethouder mevrouw Mager: We gaan ervoor en houden het in de gaten met z'n allen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. Er zijn nog een paar vragen die ik graag zal beantwoorden.

De fractie ChristenUnie/SGP vroeg of af wen toe een benen-op-tafel-gesprek met The Mall mogelijk zou zijn om een doorkijkje te krijgen in hoe het nu gaat. Ik denk wel dat we dat kunnen organiseren.

De heer Krol: Voorzitter, in reactie hierop: het ging mij om een benen-op-tafel-overleg met meerdere aanbieders in het jongerendomein, gewoon om een doorkijkje te krijgen van hoe het werkt. . . .

Wethouder mevrouw Dansen: Volgens mij had u het alleen over The Mall toen u het vroeg.

De heer Krol: Dat betwijfel ik, maar laten we het daar nog eens over hebben.

Wethouder mevrouw Dansen: Laten we het er maar eens over hebben hoe u zich dat dan voorstelt, om te kijken of het dan ook kan, want hoe meer het er zijn, hoe lastiger het is.

Dan was er een vraag over de urgentieaanvragen en onze ontzettend efficiënte ambtenaren hebben daarover cijfers voor 2023. 223 mensen hebben informatie ingewonnen, 60 mensen hebben een aanvraag ingediend en 19 aanvragen zijn toegekend.

De laatste vraag was van het CDA en ging over De Gezel. Ik vind het een beetje krap voor de begroting, dat had ik al tegen u gezegd, maar ik wil er wel mijn best voor doen om dat voor elkaar te krijgen. Ik houd dus een klein slagje om de arm, maar we gaan ons best doen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Voorzitter. Wij stoeien nog heel erg met die woonurgentieleges. Wat is de verwachting van de wethouder wanneer het nieuwe systeem is ingevoerd, of is dat nu al ingevoerd – dat is me even niet helemaal duidelijk – en, zo ja, wanneer?

Wethouder mevrouw Dansen: Ik begrijp uw vraag niet helemaal.

De heer Klein: In eerste termijn hebt u aangegeven dat er een systeem komt waarmee heel helder wordt wie er wel of niet in aanmerking komt . . .

Wethouder mevrouw Dansen: O, voor de urgentieaanvragen, bedoelt u?

De heer Klein: Ja.

Wethouder mevrouw Dansen: Een toegankelijk formulier, dat mensen digitaal kunnen invullen en waaruit blijkt of mensen in aanmerking komen. Dit zijn de cijfers over 2023. Toen was het nog niet ingevoerd.

De heer Klein: Maar is het dan nu wel ingevoerd?

Wethouder mevrouw Dansen: Volgens mij wel, maar dat weet ik niet zeker.

De heer Klein: Zou de wethouder ons dan kunnen informeren over het effect van deze aanpassing, zeg maar, of dan de onterechte aanvragen, om het zo maar even te noemen, inderdaad omlaag gaan?

Wethouder mevrouw Dansen: Dat wil ik best proberen. Ik krijg nog steeds cijfers door van mensen die daarmee naar de commissie gaan, omdat ze hun urgentieaanvraag niet krijgen. Dus ja, dan zijn er toch nog mensen die aanvragen, ook al hebben ze geen kans. Ik ga het navragen.

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel, voorzitter. Als je op de site kijkt, meneer Klein, dan zie je daar inderdaad een summier digitale vragenlijst als je bij urgentieaanvragen in Gorinchem terecht komt. In mijn beleving is die wel heel summier, waarbij je niet helemaal duidelijk krijgt wat onder die urgentie valt, want dingen als huiselijk geweld, ‘bent u in gevaar?’. ‘moet u ter plekke ergens anders naartoe?’, die vragen worden niet uitgevraagd. Dus ik vraag me wel af in hoeverre het helpend is, want je kan terug naar de vraag nee invullen en dan kom je alsnog in aanmerking voor urgentie.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik snap uw vraag. Ik heb in ieder geval een voorbeeld van iemand die ermee naar de commissie is gegaan en die de urgentieaanvraag niet kreeg omdat ze simpelweg niet in Gorinchem woonde. Dat is bijvoorbeeld een van de voorwaarden en dat haal je er op die manier in ieder geval wel uit.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Ik wil graag even terugkomen op het punt van De Gezel, als dat kan. Dank dat u aangeeft dat u uw uiterste best gaat doen. Ik zou u daarbij wel willen vragen om, mocht het niet lukken voor de begrotingsbehandeling, dat bijtijds te laten weten. Omdat we hiermee voor het voorstel een oplossing hebben gevonden, houden we de motie aan.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel. Ik hou u op de hoogte.

De heer Tekir: Voorzitter. . . .

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ja, ik had nog een vraag naar aanleiding van een toezegging waar de heer van Houwelingen naar verwees in de vorige bijdrage. Het klopt inderdaad: in Q3 van dit jaar zou er een samenhangend voorstel komen naar aanleiding van het onderzoek dat is uitgevoerd. Voor wanneer staat dat gepland? Hebt u al een datum?

Wethouder mevrouw Dansen: Wij wachten nog eventjes tot de wet door de Kamer is, want daar komen een aantal nieuwe voorwaarden uit en wij gaan natuurlijk niet ons systeem aanpassen en nieuwe regels maken voordat dat gebeurd is. Dat zou een beetje zonde van de tijd zijn.

De heer Tekir: Maar is er dan een planning vanuit de Kamer? Want als het jaren gaat duren

Wethouder mevrouw Dansen: We hebben net een nieuw kabinet, ik heb geen idee.

De heer Tekir: Nou, dan vrees ik het ergste. Daar gaat onze Q3!

Wethouder mevrouw Dansen: Ik ook een beetje, maar daar kan ik eerlijk gezegd niets aan doen.

De heer Tekir: Zijn we weer terug bij af; dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Hiermee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van het college.

Besluitvorming

De voorzitter: We gaan stemmen over de amendementen, de moties en het raadsvoorstel. Ik wil het als volgt gaan doen. Volgens het reglement van orde is de basisopzet van de stemming dat we eerst de amendementen behandelen, vervolgens de moties en daarna het raadsvoorstel. Bij de amendementen wil ik eerst de amendementen in stemming brengen die over de exploitatie gaan, daarna de amendementen over de investeringen en daarbinnen ook nog weer amendementen die over hetzelfde onderwerp gaan. U ziet het ook allemaal trouwens in iBabs. Wat dat betreft heeft de griffie, met dank daarvoor, dat keurig netjes verzorgd. De moties worden in stemming gebracht volgens de volgorde van indiening. Ik vraag u bij elk onderdeel of iemand een stemverklaring wenst af te leggen, dan geef ik diegene het woord en daarna gaan we over tot stemming. We kijken wat de uitslag is en dan gaan we naar de volgende.

Allereerst het amendement ‘Bescherm de Sociaal Domein Reserve!’ Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval, dan breng ik het in stemming.

De heer Schefferlie: Voorzitter, voor de helderheid: u begint bij amendement A04 dus hè?

De voorzitter: Amendement A04 is dat, ja. Ik zal in het vervolg het nummer van de motie of het amendement erbij vermelden. Nu is dus aan de orde amendement A04, ‘Bescherm de Sociaal Domein Reserve!’

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 20 tegen 5 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak en Tekir.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Van Veen, mw. Veldheer-Vink, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: We gaan verder met amendement A08, ‘Verlaag de bezuinigingen in het sociaal domein’. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 16 tegen 9 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, Van der Geest, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: We gaan verder met amendement A01, Betaalbaar bommetje'. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 16 tegen 9 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houweligen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is amendement A09, 'Beperk de extra verhoging van de OZB-belasting'. Voor een stemverklaring is het woord aan de heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter. We willen nog één keer herhalen dat we het onzinnig vinden dit amendement in te dienen als de OZB zo wordt verhoogd.

Het amendement wordt hierna in stemming gebracht en met 24 stemmen tegen 1 stem verworpen.

Voor heeft gestemd het lid mw. Alba Heijdenrijk.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Hachhouch, Van Houweligen, Klein, Koçak, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De heer Tekir: Voorzitter. Bij mij is technisch iets niet goed gegaan, ik heb namelijk wel op + gedrukt.

De voorzitter: Dan noteren we dit in het verslag.

De heer Tekir: Graag.

De voorzitter: We gaan verder met amendement A07, 'Maatschappelijke organisaties wel indexeren voor prijsstijgingen'. Iemand een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houweligen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is amendement A12, 'Vertraag de korting de brede scholen'. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Dan ga ik over naar amendement A06, 'Bezuiniging Gorinchem Beweegt terugdraaien'. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is amendement A05, 'Leges woonurgenties afschaffen'. Ik stel vast dat diverse leden een stemverklaring wensen af te leggen.

De heer Klein: Ja, voorzitter. Zoals ik al aangaf, worstelen wij heel erg met dit voorstel. Het is volgens mij het vorig jaar ook aan bod gekomen en toen heeft de wethouder ook aangegeven dat er acties worden ondernomen om in ieder geval de groep, zeg maar, te verkleinen waarbij een aanvraag niet goed zou gaan. Voor nu zullen we tegen het amendement stemmen, waarmee we nog het vertrouwen geven aan het college, maar we hopen richting de begroting wel duidelijk een verbetering te zien in de cijfers rondom dit onderwerp.

De heer Van Houwelingen: In mijn stemverklaring kan ik bijna dezelfde woorden gebruiken als de heer Klein. Wij zijn zeer benieuwd naar het pakket maatregelen dat gaat komen. Ik begrijp echt wel dat de wethouder nu nog even de pauzeknop indrukt. We wachten het plan af en dan willen we hier goed inhoudelijk op ingaan.

De heer Tekir: Voorzitter. Wij zijn eigenlijk nog meer gesterkt om dit voorstel te steunen, omdat we horen dat nu de toezegging die is gedaan om in Q3 een samenhangend pakket te brengen naar de raad op de langere baan is geschoven omdat het kabinet ook nog plannen zou hebben waarop we gaan wachten. Laten we in Gorinchem niet wachten en dit dus gewoon regelen.

Het amendement wordt hierop in stemming gebracht en met 16 tegen 9 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, Van der Geest, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Dan gaan we verder met amendement A03, ‘Handhaving van kostenvrije gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken’. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: We gaan verder met amendement A13, ‘Nieuwe Doelen voor De Nieuwe Doelen, editie 2’. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 17 tegen 8 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. De Groot, mw. Hamann, Hachhouch, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Dan gaan we verder met amendement A11, ‘Top 10-fietsknelpunten volledig uitvoeren’. De heer Koçak voor een stemverklaring.

De heer Koçak: Ja, voorzitter. Waar een wil is, is een weg. Ik hoorde vandaag de volgende argumenten van coalitiepartijen: de cijfers moeten kloppen en de prioriteit binnen de prioriteit. Dit amendement raakt mij persoonlijk, want veiligheid staat voorop en het gaat om onze kinderen, onze inwoners. Als het college wil, kan er altijd ruimte gevonden worden om alle topprioriteiten van de top 10-lijsten gefaseerd uit te voeren. Ik doe een gewetensberoep op u als raad: stem asjeblieft voor!

Het amendement wordt hierop in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: We gaan naar amendement A10, 'Starten met IHOP Samen Onderweg locatie Van Goudoeverstraat'. . Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 16 tegen 9 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, Van der Geest, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde zijn vervolgens de moties. Allereest motie M01, 'Geen ongewenst vrachtverkeer in de Haarwijk'. De heer De Pagter voor een stemverklaring.

De heer De Pagter: Ja, voorzitter, een stemverklaring om voor deze motie te stemmen, met de toezegging dat het binnen bestaande kaders financieel haalbaar moet zijn, dat er onderzoeken naar alternatieven gedaan worden en dat het niet vastgepind wordt.

De motie wordt hierop in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Hachhouch, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: We gaan verder met motie M02, 'Perspectief voor starters'. Ik stel vast dat niemand een stemverklaring wenst af te leggen? Dan open ik de stemming.

De motie wordt in stemming gebracht en met 18 tegen 7 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Koçak, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de ore is motie M03, 'De OZB is geen sluitpost'. Ik constateer dat verschillende leden een stemverklaring willen afleggen.

De heer Tekir: Ja, voorzitter. Wij zullen tegen dit voorstel stemmen, omdat dit geen enkele zekerheid biedt voor de huizenbezitter en niets regelt voor de aankomende begroting.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Ik moet bekennen dat mijn stemverklaring bij de vorige motie over de OZB bij deze motie hoorde, hoewel: D66 verdient het ook wel een beetje, maar hij was eigenlijk voor deze bedoeld.

De voorzitter: Hij had het al begrepen!

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Ook wij zullen niet met deze motie instemmen, omdat wij al hadden aangegeven sowieso niet voor deze OZB-verhoging te zijn.

De motie wordt hierop in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

De voorzitter: We gaan verder met motie M04, 'Maak van Kweeklust weer een visitekaartje'. Ik bied de mogelijkheid om een stemverklaring af te leggen.

De heer Krol: Voorzitter. We gaan ervan uit dat er binnen bestaande budgetten wordt gewerkt en dat de investeringen die gedaan worden ook echt duurzaam zijn, dus dat het geen desinvesteringen blijken te zijn als er opnieuw verbouwd gaat worden. Onder die voorwaarden stemmen wij ermee in.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Wij zullen tegenstemmen. We willen graag een goede uitbreiding en ook dat hierbij de binnenstad wordt meegenomen, en dat zien wij hierbij niet terug.

De heer Klein: Voorzitter. Wij kunnen ons aansluiten bij de woorden van de heer Krol met betrekking tot het budget voor dit voorstel.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Wij sluiten ons graag aan bij de woorden van mevrouw Van Oversteeg.

De motie wordt hierop in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

De voorzitter: Motie M05 is ingetrokken, dus gaan we naar motie M06, ‘Overspel Buitenspel!’. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen?

De heer Boutachkourt: Ja, voorzitter. Het gebeurt gelukkig niet vaak, maar in dit geval neem ik een afwijkend fractiestandpunt in. Ik steun vanuit persoonlijke overwegingen de oproep van ChristenUnie/SGP om vreemdgaan niet te promoten.

De motie wordt hierop in stemming gebracht en met 18 tegen 7 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden Boutachkourt, Van der Geest, Hachhouch, Koçak, Krol, mw. Van Oversteeg en De Pagter.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. De Groot, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, mw. Metz, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is motie M07, ‘Veilige vesting voor voetgangers’. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Hachhouch, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Motie M08 is aangehouden, zodat we verder gaan met motie M09, ‘Behoud van kwalitatief groen – right to challenge’. Het woord is aan de heer Tekir voor het afleggen van een stemverklaring.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Wij zullen wederom instemmen met deze motie, die eerder al was aangenomen, omdat dit een mooie gelegenheid biedt om hem af te stoffen en weer ruchtbaarheid te geven in de stad.

De voorzitter: Het digitale stelsysteem laat het even afweten, zodat ik de motie bij handopsteken in stemming breng.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

De voorzitter: Ten slotte zijn we aangeland bij het raadsvoorstel. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen?

De heer Schefferlie: Voorzitter, heel kort. Wij vinden het waanzinnig hoeveel afkeer er was tegen alle voorstellen, terwijl toch massaal ingestemd is door coalitiepartijen. Wij vonden het ook heel opvallend en teleurstellend dat we niet in het proces zijn meegenomen, maar ook dat vanavond met uitzondering van ‘Veilig oversteken in de vesting’ alle ideeën van de oppositiepartijen zijn afgeschoten, alsof daar geen enkel goed idee vandaan zou komen, qua samenwerking en samen optrekken in juist zo’n moeilijk tijdvak uitermate teleurstellend. Wij stemmen tegen deze PPN.

Mevrouw De Groot: Voorzitter. Het valt ons zwaar, maar wij zullen ook tegen deze PPN stemmen. Voor ons zijn er te veel onzekerheden binnen het sociaal domein, waar én bezuinigd wordt én de reserve voor een deel wordt leeggetrokken. Dus wij zullen niet instemmen met deze PPN.

De heer Tekir: Voorzitter. Met ons alternatief hadden wij al een goede reden om tegen de PPN te stemmen, maar gedurende de vergadering zijn we daarin alleen maar gesterkt door de louter afwijzende houding van het college, waardoor in onze beleving helaas geen voldoende inhoudelijke afweging heeft kunnen plaatsvinden. Wij zullen dus tegen de PPN stemmen.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Wij hebben hierover best een worsteling moeten doormaken. De keuzes die worden voorgelegd zijn niet allemaal de onze, maar wij willen wel verantwoordelijkheid nemen voor het perspectief richting de begrotingsbehandeling. Wij vragen het college dit ook vooral op te vatten als een uitgestoken hand om beter betrokken te worden richting die begrotingsbehandeling.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Ondanks de kritische houding die wij getoond hebben in de eerste termijn, stemmen wij onder voorbehoud wel in met deze perspectiefnota, in de verwachting dat richting de begroting meer duidelijkheid komt over de cijfers.

De heer Van Andel: Voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Hamann: kritisch, afwachtend en vertrouwend dat het goed komt.

Het raadsvoorstel wordt hierop in stemming geacht en met 16 tegen 9 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, Van der Geest, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, mw. De Groot, Hachhouch, Koçak, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

De voorzitter: Dames en heren. Aan het einde van deze lang vergadering, wil ik graag u als raad, maar ook het college, de ambtelijke ondersteuning, facilitaire zaken en de griffie van harte bedanken die dit alles mogelijk hebben gemaakt. Dit was de laatste raadsvergadering voor het zomerreces. Ik wens u allen een hele fijne vakantie. Rust goed uit, en dan zien we elkaar graag weer terug. Voor zover u dat wenst, kunt u nog even genieten van een drankje boven. Dank u wel.

5. Sluiting

De voorzitter sluit te 23.27 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Alba Heijdenrijk, mw. W.T.J., 100

Andel, P. van, 9, 35, 37, 38, 97, 109

Boer, M. de, 1, 63, 64, 65

Boutachkourt, A., 47, 94, 95, 107

Burgemeester, 1, 72, 73

Dansen, mw. E.L., 1, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 99, 100, 101

Groot, mw. P. de, 11, 21, 35, 42, 43, 46, 65, 79, 108

Hamann, mw. E.W.H., 23, 24, 25, 26, 27, 55, 62, 83, 86, 87, 88, 89, 109

Houwelingen, A.C. van, 47, 65, 66, 93, 94, 95, 96, 104

Klein, J., 4, 16, 35, 52, 53, 54, 61, 72, 73, 74, 75, 76, 93, 96, 97, 99, 100, 104, 107

Koçak, E.A., 105

Krol, A., 17, 18, 20, 21, 55, 64, 75, 83, 85, 99, 107

Mager, mw. A., 1, 59, 61, 62, 63, 98, 99

Metz, mw. G., 98, 99

Molengraaf, mw. M.J., 1, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 96, 97, 98

Oversteeg, mw. J. van, 32, 35, 43, 44, 50, 51, 57, 59, 67, 91, 93, 100, 106, 107, 108

Pagter, M. de, 21, 23, 78, 106

Polatli, F., 1, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 98

Roeland, P.M., 47

Santen, N. van, 13, 14, 15, 16, 44, 51, 70, 71, 72, 80, 81, 82, 83, 85, 98

Schefferlie, P.C.J., 7, 9, 10, 14, 15, 18, 23, 24, 25, 26, 37, 38, 39, 40, 56, 58, 70, 71, 73, 74, 76, 78, 81, 87, 90, 95, 101,
102, 106, 107, 108

Tekir, I., 26, 27, 35, 38, 41, 42, 43, 45, 47, 48, 49, 57, 62, 63, 69, 76, 82, 83, 88, 89, 90, 101, 103, 104, 106, 108

Veen, D. van, 23

Willigen, C. van, 20, 21, 67, 68, 85, 87, 97